

Jaarstukken 2023

GEMEENTE HEILOO

INHOUDSOPGAVE

.....1
1. Inleiding 1
2. Programmaverantwoording 5
2.1 Programma: Een sociale en vitale gemeente.....11
1A. Inwoners en bestuur 11
1B. Samenleven.....16
1C. Een veilige gemeente.....27
1D. Kerngericht en ondersteunend.....30
2.2 Programma: Een aantrekkelijke gemeente 35
2A. Cultuur, recreatie en toerisme 35
2B. Economische vitaliteit.....37
2C. Een bereikbare gemeente.....39
2.3 Programma: Een leefbare gemeente 43
3A. Wonen en leefomgeving.....43
3B. Duurzaamheid en milieu.....47
3C. Beheer en onderhoud.....54
2.4 Programma: Een financieel gezonde gemeente 58
4. Een financieel gezonde gemeente 58
3. Paragrafen.....62
Paragraaf A: Lokale heffingen 62
Paragraaf B: Weerstandsvermogen en risicomanagement.....69
Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen.....75
Paragraaf D: Financiering.....79
Paragraaf E: Bedrijfsvoering.....82
Paragraaf F: Verbonden partijen 85
Paragraaf E: Grondbeleid - HEILOO 95
Paragraaf H: Wet open overheid 99
Inleiding 99

Verbetering informatiehuishouding 99
Actieve openbaarmaking 99
Passieve openbaarmaking 100
Paragraaf I: Oekraïne 101
4. Jaarrekening 103
4.1 Balans per 31 december 2023 103
4.2 Overzicht van baten en lasten over 2023 105
4.3 Grondslagen voor waarde en resultaatbepaling 107
4.4 Toelichting op de balans 113
4.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2023 123
4.6 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 126
4.7 Rechtmatigheidsverantwoording 128
5. Bijlagen 129
Bijlage 1: Algemene dekkingsmiddelen 129
Bijlage 2: Baten en Lasten per taakveld (Totaal) 130
Bijlage 3: SISA 132
Bijlage 4: Controleverklaring 153

1. INLEIDING

Aan de gemeenteraad,

Voor u liggen de jaarstukken 2023. De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening, en zijn het sluitstuk van de begrotingscyclus 2023. Het is de verantwoording van het college aan de raad over het gevoerde beleid en beheer en de financiën over het jaar 2023. Nieuw is dat het college vanaf het begrotingsjaar 2023 ook zelf verantwoording dient af te leggen over de rechtmatigheid.

Jaarverslag
In het jaarverslag gaan we aan de hand van de 3W-vragen (Wat hebben we bereikt?, Wat hebben we daarvoor gedaan? en Wat heeft het gekost?) in op wat is bereikt en tegen welke kosten.
De ambities en de realisaties over het afgelopen jaar worden per programmaonderdeel toegelicht en verantwoord. Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) schrijft voor dat het jaarverslag qua indeling moet aansluiten op de begroting om goed inzicht te kunnen geven of het voorgenomen beleid is gerealiseerd. Het jaarverslag is dan ook de ‘spiegel’ van de programmabegroting, waarbij de vraag centraal staat: wat waren onze doelstellingen en wat hebben we gerealiseerd?
Bij de verantwoording is gebruik gemaakt van een verkeerslichten-model. De volgende kleuren zijn toegepast om inzicht te geven in de realisatie van de doelstellingen:

Kleur	Symbool	Toelichting
Groen		volledig gerealiseerd
Geel		nog niet geheel gerealiseerd, wel werkzaamheden verricht
Rood		niet gerealiseerd, geen werkzaamheden verricht

Dit is als samenvatting opgenomen voorafgaand aan de programmaonderdelen. Bij de programmaonderdelen is per doelstelling een toelichting opgenomen.
Hierdoor wordt antwoord gegeven op de vragen:
- Wat wilden we bereiken?
- Wat zouden we daarvoor doen?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?

Financiële toelichting per programmaonderdeel
Alleen als de financiële afwijkingen op een programmaonderdeel groter is dan € 75.000 dient dit te worden toegelicht.
De financiële toelichting bij ‘Wat heeft het gekost’ in ieder programmaonderdeel geeft de afwijkingen van € 25.000 en groter weer. Alle kleinere afwijkingen worden samengevat onder de ‘niet nader verklaarde verschillen’.

Ook voor 2023 wordt de opvang Oekraïne in een aparte paragraaf toegelicht.

Jaarrekening
De gemeenteraad krijgt met de programmarekening en de balans inzicht in de financiële positie van de gemeente en de gerealiseerde baten en lasten. Met dit document wordt vervolg gegeven aan de

uitgangspunten zoals deze vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en overige regelgeving met betrekking tot de verslaglegging en verantwoording aan de gemeente worden opgelegd.
De jaarrekeningcijfers worden vergeleken met de laatst vastgestelde begrotingscijfers

Samenvatting financieel resultaat 2023

Samengevat is het rekeningresultaat 2023 voor mutaties in de reserve € 2.249.000 positief. Na mutaties in de reserves sluit de jaarrekening op € 2.435.000.

Het overzicht van de belangrijkste afwijkingen en bijbehorende bedragen treft u in onderstaande tabel aan. Deze en andere afwijkingen worden in de navolgende hoofdstukken van het document nader toegelicht.

	Begroot resultaat 2023	**0**	**V**
	Saldo afwijkingen jaarrekening	**2.435.000**	**V**
	Resultaat 2023	**2.435.000**	**V**

Afwijkingen jaarrekening

Onderstaand een overzicht van de grootste afwijkingen(> € 100.000) per programmaonderdeel van in totaal € 1.893.000 (V).Die verklaart de hierboven getoonde afwijking ten opzichte van het begroot resultaat grotendeels.

PO	Grootste afwijkingen	Bedrag
1b	Opvang Oekraïne (saldo)	675.000
1b	Energietoeslag	543.000
1b	Diverse regelingen Zaffier (saldo)	474.000
1b	Leerlingenvervoer	101.000
2b	Grex Boekelemeer	302.000
1b	Mutatie reserve Economische Vitaliteit	-256.000
3a	Resultaat grexen	-473.000
3a	Resultaat projecten	131.000
3a	Leges omgevingsvergunningen	-150.000
3b	Afval	222.000
3b	Energietransitie	108.000
4	Lagere bijdrage aan BUCH	296.000
		1.973.000

Resultaatbestemming; budget van 2023 naar 2024

Bij het opmaken van de jaarrekening vervallen in principe alle budgetten, met uitzondering van de kredieten en grondexploitaties. Voor een aantal onderwerpen geldt dat de beleidsvoornemens niet zijn gerealiseerd in 2023, maar politiek nog steeds gewenst zijn. De budgetten hiervan zijn niet (volledig) uitgegeven in 2023 en dragen positief bij aan het rekeningresultaat. Om te voorkomen dat deze politiek gewenste voornemens niet meer kunnen worden uitgevoerd

als gevolg van een tekort aan budget in het volgende boekjaar doet het college de raad de volgende voorstellen voor resultaatbestemming. Rekening houdend met het voordelige jaarrekeningresultaat, gaan de voorstellen tot resultaatbestemming ten laste van de algemene reserve (en worden verwerkt in het boekjaar 2024).

PO	Resultaatbestemming		
	Voordelig resultaat jaarrekening	**€ 2.435.000**	**V**
	Resultaatbestemming:		
	Bestemmingsreserve Oekraïners, asielzoekers, statushouders en ontheemden	€ 652.000	
	Muziek en dansschool	€ 35.000	
	Toerisme en recreatie (marketingcampagne)	€ 40.000	
	Armoede en schuldenbeleid	€ 60.000	
	Energietoeslag	€ 543.000	
	Energietransitie	€ 108.000	
	Omgevingswet (via jaarrekening BUCH)	€ 48.000	
	Bestemmingsreserve voor de instandhouding van sport- en cultuurvoorzieningen	€ 300.000	
	Totaal resultaatbestemming	***€ 1.786.000***	***N***

	Ten gunste van algemene reserve	***€ 649.000***	***V***

Totaal wordt € 1.786.000 aan resultaatbestemming gevraagd. Voorgesteld wordt de gevraagde budgetten beschikbaar te stellen in 2024. Na bestemming resulteert € 649.000 welke aan de algemene reserve gedoteerd kan worden.

Voor de opvang van Oekraïne zijn middelen door het Rijk verstrekt. Over 2023 is voor de gemeente Heiloo sprake van een overschot van ruim € 0,6 miljoen. Deze middelen hoeven niet terugbetaald te worden aan het Rijk en kunnen ingezet worden naar eigen inzicht. Het voorstel is om vanuit het jaarrekeningresultaat 2023 een bestemmingsreserve te vormen, ter grootte van het overschot van de Oekraïnemiddelen. Het oormerk voor deze bestemmingsreserve is de huisvesting, opvang en begeleiding van asielzoekers, statushouders en ontheemden.

Op 25 juni 2024 heeft het college positief besloten op de bestuursopdracht "Aanpak huisvesting en begeleiding statushouders en coördinatie opvang asielzoekers". Het voorstel is om de kosten van dit voorstel (€ 162.200 voor 2024 en € 216.400 voor 2025) uit deze bestemmingsreserve te dekken.

Daarnaast heeft de gemeenteraad op 8 juli 2024 bij de behandeling van de jaarstukken besloten nog een bestemmingsreserve (€ 300.000) te vormen voor de instandhouding van sport- en culturele voorzieningen, zoals bijvoorbeeld het zwembad Het Baafje en theater De Beun. Daarbij is besloten deze bestemmingsreserve in de toekomst aan te vullen indien zich ‘meevallers’ voordoen, voor zover deze niet gekoppeld zijn aan geplande uitgaven en passend zijn binnen de streefwaarde van de weerstandsratio.

Tot slot
In deze jaarstukken geven we als college een overzicht van wat er in het afgelopen jaar door de gemeente allemaal is gedaan, wat we daarmee hebben bereikt, hoeveel dit heeft gekost én of het binnen de gestelde kaders paste. Hiervoor verwijzen we naar de programmaverantwoording, waarin is beschreven welke beleidsdoelen zijn gerealiseerd in 2023.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

J. van den Beij - Veenstra
Gemeentesecretaris

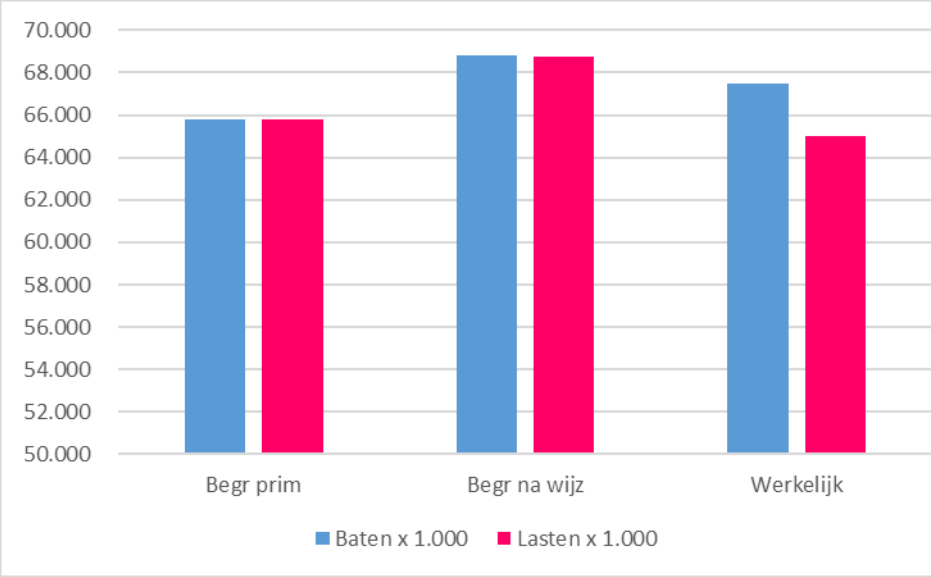
M. ten Bruggencate
Burgemeester

Leeswijzer
De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (programmaverantwoording en de paragrafen), de jaarrekening en de bijlagen. Allereerst wordt de programmaverantwoording gepresenteerd met een toelichting per programmaonderdeel op het gerealiseerde beleid en de financiën. Vervolgens worden de paragrafen weergegeven. In deze jaarstukken zijn twee nieuwe paragrafen opgenomen: Wet open overheid en Oekraïne. Daarna volgt de jaarrekening met de baten en lasten, de balans en een toelichting hierop. Tot slot volgen de verschillende bijlagen, waaronder Sisa bijlage en de baten en lasten per taakveld

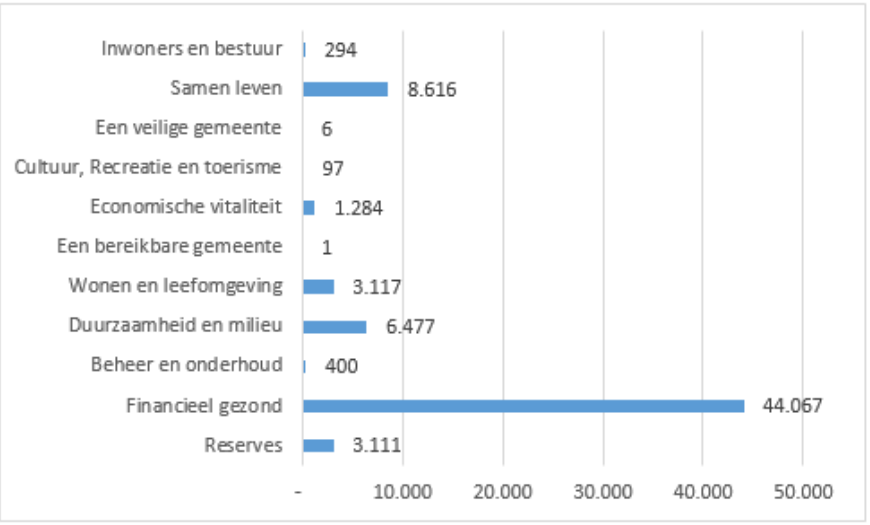
2. PROGRAMMAVERANTWOORDING

Financiën op hoofdlijnen
Onderstaand wordt een toelichting gegeven op het jaarrekeningresultaat, de baten en lasten, de reserves, de weerstandsratio, de netto schuld en de woonlasten.

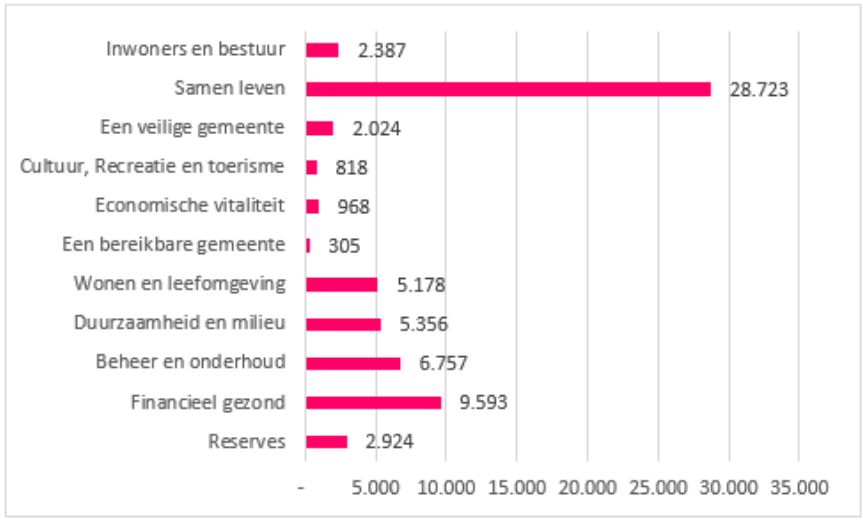
Jaarrekeningresultaat
De jaarrekening 2023 omvat € 67 miljoen aan baten en € 65 miljoen lasten. Hiermee is het rekeningresultaat over 2023 uitgekomen op een voordelig resultaat van € 2,435 miljoen. De primitieve begroting 2023 is vastgesteld met een voordelig begrotingssaldo van € 26.000. De eindejaarverwachting bij de 2e Firap was een voordelig saldo van € 1.000.

Baten (x € 1.000) 67.470

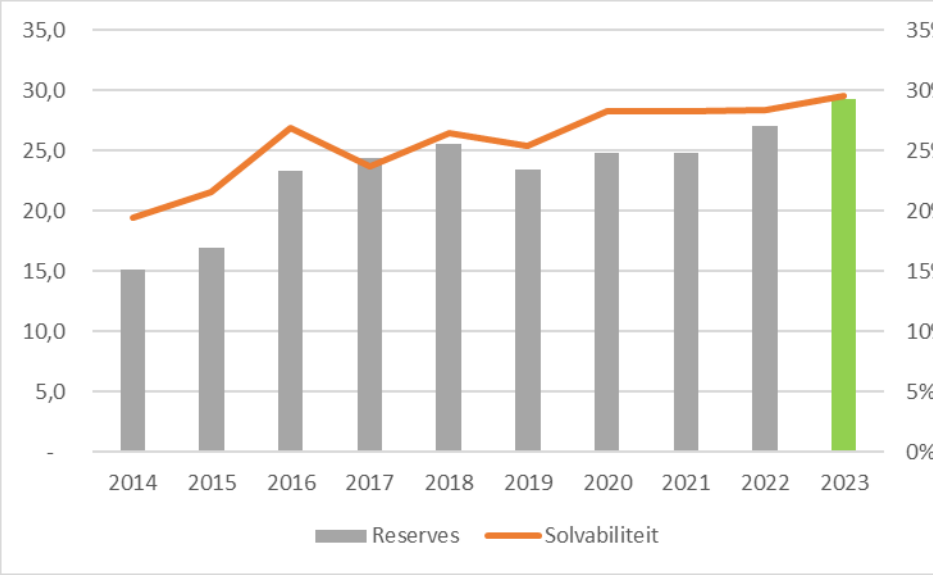

Lasten (x € 1.000) 65.034

Reserves

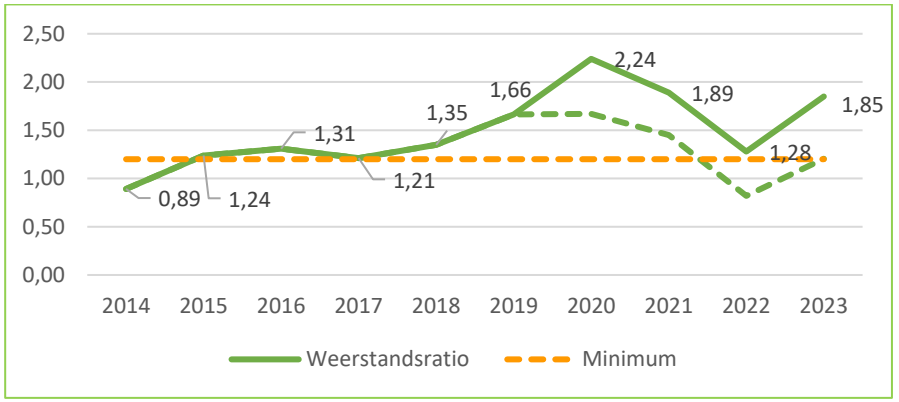
De onderstaande grafiek geeft het verloop weer van de reserves en solvabiliteit in de tijd. De totale reserves stijgen met € 2,3 miljoen naar € 29,3 mln. Hierdoor stijgt de solvabiliteit (= % van de reserves van het balanstotaal) van 28% (2022) naar 30%.

De belangrijkste reden voor de stijging van de reserves zijn het voordelige resultaat over 2023 en de winstnemingen vanuit de grondexploitaties Zuiderloo en Boekelermeer.

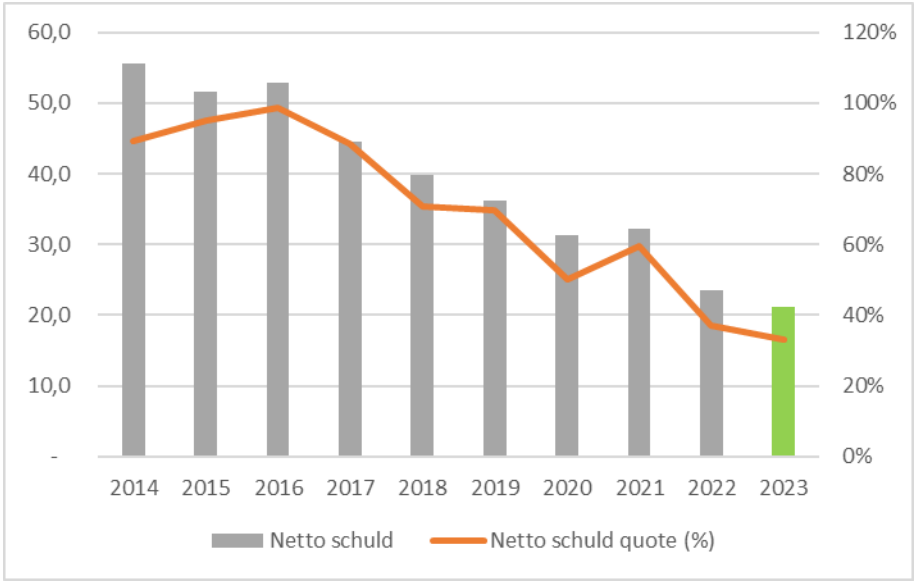
Weerstandsratio

De weerstandsratio neemt in vergelijking met de jaarrekening 2022 toe van 1,28 naar 1,85 en duidt op een kwalificatie “ruim voldoende”. De ratio ligt nu boven het door de raad bepaalde minimum van1,20. Zie onderstaande grafiek:

Netto schuld

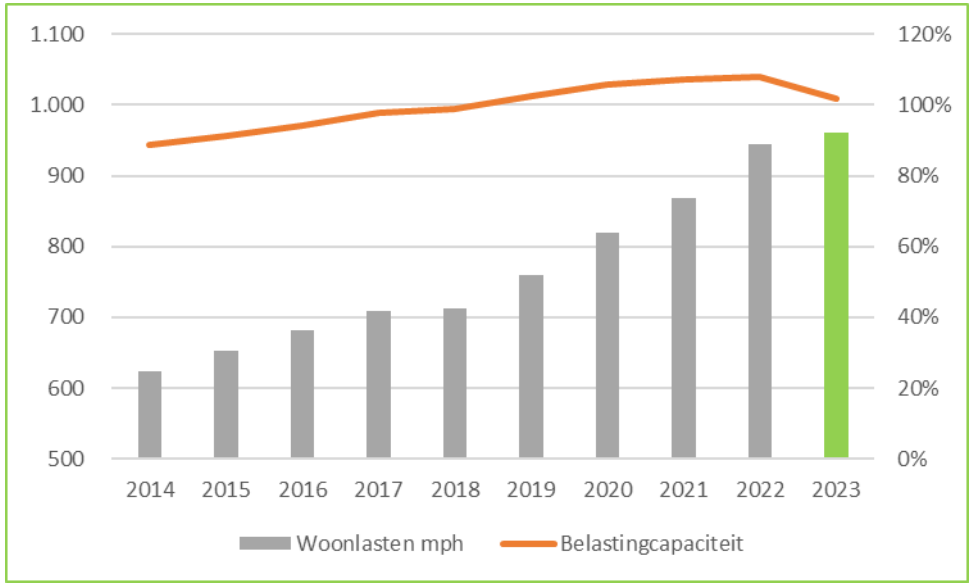
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuld quote wordt berekend door de netto schuld te delen door de baten (exclusief reserves).

De netto schuld daalt van € 23,4 miljoen naar € 21,2 mln. De netto schuld quote komt in 2023 uit op 33% en krijgt daarmee de kwalificatie minst risicovol (< 90%). De verwachting is wel dat de netto schuld quote de komende jaren zal stijgen als gevolg van het begrote investeringsvolume.

Woonlasten

De woonlasten bestaan uit de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de onroerendezaakbelasting (OZB). In de onderstaande grafiek worden de gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden (mph) in Heiloo vergeleken met het landelijk gemiddelde. Dit is de zogenaamde belastingcapaciteit.

De programmaverantwoording
De ambities en de realisaties in 2023 worden per programma toegelicht en verantwoord. Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) schrijft voor dat het jaarverslag qua indeling moet aansluiten op de begroting om een goed inzicht te kunnen geven of het voorgenomen beleid is gerealiseerd. Het jaarverslag is dan ook de ‘spiegel’ van de programmabegroting, waarbij de vraag centraal staat: wat waren onze doelstellingen en wat hebben we gerealiseerd?

Bij de verantwoording is gebruik gemaakt van een verkeerslichten-model. De volgende kleuren zijn toegepast om inzicht te geven in de realisatie van de doelstellingen:

Kleur	Symbool	Toelichting
Groen		volledig gerealiseerd
Geel		nog niet geheel gerealiseerd, wel werkzaamheden verricht
Rood		niet gerealiseerd, geen werkzaamheden verricht

Dit is als samenvatting opgenomen voorafgaand aan de programma’s. Bij de programma’s is per doelstelling een toelichting opgenomen.

Hierdoor wordt antwoord gegeven op de vragen:
- Wat wilden we bereiken?
- Wat zouden we daarvoor doen?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?

Programma 1
Een sociale en vitale gemeente

2.1 PROGRAMMA: EEN SOCIALE EN VITALE GEMEENTE

1A. INWONERS EN BESTUUR

Beleidsverantwoording

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Dienstverlening De gemeente Heiloo wil een betrouwbare en toegankelijke dienstverlener voor haar inwoners en ondernemers zijn. Dienstverlening, participatie en communicatie gaan hand in hand. Met als uitgangspunten: - digitaal waar het kan, menselijk waar wenselijk. We bieden veel producten digitaal aan en bieden ondersteuning daar waar nodig - iedereen moet mee kunnen doen.	De verhuizing van het gemeentehuis naar de locatie nabij het station biedt kansen voor een optimale dienstverlening. We zoeken hierbij de synergie met de bibliotheek waar al diverse ondersteunende activiteiten plaatsvinden. We zetten in op samenwerking (sociaal team, burgerzaken, diverse activiteiten in de bibliotheek) om zo toegankelijk en laagdrempelig mogelijk te voorzien in de behoefte van de inwoners. Verder breiden we onze digitale dienstverlening uit met een toename van het aantal e-formulieren, o.a. voor Burgerzaken producten, inclusief de digitale aanvraag rijbewijzen, maar blijft het uitgangspunt “digitaal waar het kan, menselijk waar wenselijk.	✓	✓	✓	MB	1) De fysieke verhuizing naar het nieuwe gemeentehuis heeft aan het eind van het jaar plaatsgevonden. In 2023 lag het accent op de fysieke verhuizing. 2) De digitale dienstverlening is uitgebreid met 8 nieuwe digitale produkten, waardoor inwoners voor hun aanvraag niet meer naar het gemeentehuis hoeven te komen. Inwoners die deze produkten niet digitaal willen aanvragen kunnen deze nog steeds afnemen bij de burgerzaken balies.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Gemeentehuis De uitstraling van het nieuwe gemeentehuis past bij een nieuwe bestuurscultuur: toegankelijk en transparant. De ruimte is modern en duurzaam ingericht. Het is uitnodigend voor inwoners en organisaties om binnen te komen en in contact te komen met de gemeente en met elkaar. Ook de vergaderlocatie voor de gemeenteraad is toegankelijk en transparant.	Bij de inrichting van het nieuwe gemeentehuis van Heiloo wordt rekening gehouden met de multifunctionele functie van het pand, in nauwe samenwerking met de bibliotheek. Men kan er binnenlopen voor diverse producten en informatie van de gemeente of maatschappelijk organisaties, maar ook om elkaar te ontmoeten of even de krant te lezen. Het nieuwe gemeentehuis wordt voorzien van vergaderfaciliteiten die passen bij de werkwijze van de gemeenteraad. Dit betekent flexibel in te delen en in te richten ruimtes voor allerlei soorten overleggen en bijeenkomsten.	✓	✓	✓	MB	De verhuizing naar het nieuwe gemeentehuis vond eind 2023 plaats. In 2023 lag het accent op de fysieke verhuizing.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
<u>Toegankelijkheid</u> We willen onze dienstverlening voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk maken. We gebruiken alle contactkanalen zodat het voor iedereen mogelijk is om goed geïnformeerd te worden en in contact te komen met de gemeente. Ook bij het uitwerken van projecten in de openbare ruimte zal toegankelijkheid een belangrijk onderdeel zijn.		✓	✓	✓	MB	Het KlantContactCentrum was 7 dagen per week, 24 uur per dag bereikbaar voor onze inwoners. Daarnaast werkten we met mail, socials, chatbot en live chat als aanvullende communicatiekanalen. De informatie op onze website was acuteel en volledig. Team communicatie zet 4 sociale media kanalen in: ikdenkmeeover, de gemeentelijke website, de gemeentekrant en persdienstverlening. De chatbot en live bot zijn in gebruik als volwaardig communicatiekanaal. Er is blijvende aandacht voor toegankelijkheid in onze online kanalen, met name de website. We helpen onze collega's in trainingen om vaardig te worden in het schrijven op B1 niveau.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
<u>Communicatie</u> Informatie is openbaar en transparant; ook als iets niet goed gaat. We luisteren naar inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties en betrekken ze vroeg in en bij het maken van nieuwe plannen. We streven ernaar dat onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zich gezien, gehoord en begrepen voelen. We voeren continu een dialoog met het dorp en doen ons best om ook die mensen die minder snel van zich laten horen te betrekken.	Het communiceren met inwoners en ondernemers vraagt continue aandacht zowel online als offline. In deze tijd waarin digitalisering de lijn is, wordt persoonlijke aandacht, het in gesprek zijn en reageren op dat wat speelt nog belangrijker. We gaan de communicatie verder digitaal professionaliseren. We peilen wat er leeft onder onze doelgroepen zodat we daar beter op kunnen inspelen. En we meten de effecten van onze communicatie, om die verder te kunnen verbeteren. Daarmee wordt onze communicatieaanpak proactiever op het moment dat er nog invloed is, bijvoorbeeld door over het proces te communiceren. En kunnen we inwoners en ondernemers beter betrekken.	✓	✓	✓	MB	In het afgelopen jaar is gewerkt aan professionalisering van de communicatie vanuit de gemeente. Jaarlijks terugkerende gebeurtenissen zoals feestdagen en terugkerende momenten zijn in een kalender vastgelegd. Projectcommunicatie is geregeld voor diverse projecten in de gemeente zoals de verhuizing naar het nieuwe gemeentehuis, de opvang van Oekraiense vluchtelingen, bestemmingsplan Zandzoom, herinrichtingsplannen, etc. Communicatie rondom besluiten, projecten en beleidsvorming is effectiever georganiseerd. De huisstijl is beschreven en vastgelegd.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Regionale samenwerking De komende jaren staat de gemeente voor grote opgaven. Veel kan tot stand gebracht worden met samenwerking en partnerschap: met onze lokale samenleving, met de regio en met de Provincie (en waar nodig met het Rijk). De opdracht aan het college is om ervoor te zorgen dat de kosten van gemeenschappelijke regelingen binnen de afgesproken kaders blijven en om actief een beroep te doen op provinciale-, rijks- en Europese middelen.	In 2023 richten we ons op: a. Goede monitoring van de uitvoering jeugdzorg in samenwerking met de regio Alkmaar b. Proactieve deelname van de collegeleden in de besturen en overlegstructuren van de gemeenschappelijke regelingen en andere verbonden partijen; c. Proactieve inzet vanuit het college en de gemeenteraad in het (boven)regionale implementatietraject van de gewijzigde wet gemeenschappelijke regelingen; d. Proactieve inzet van de collegeleden en vertegenwoordigers vanuit de gemeenteraad in de Regionale Raadswerkgroep Regio Alkmaar voor de uitvoering van de focusagenda Regio Alkmaar. Conform de in het convenant vastgelegde governance en conform de regionaal gemaakte afspraken over het bestuurlijk trekkerschap.	✓	✓	✓	MB	"De Focusagenda Regio Alkmaar 2023-2027 werd in de tweede helft van 2023 bestuurlijk in de regionale focusoverleggen behandeld. Op 31 oktober dienden de gemeente Heiloo samen met 16 andere gemeenten in Noord-Holland Noord een aanvraag in bij het Rijk voor de Regio Deal 'Samen Noord-Holland Noord beter maken' Op basis van het plan van aanpak voor het regionaal optrekken bij de implementatie van de wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) stelden college en raad van Heiloo in 2023 de kaders vast van de te wijzigen gemeenschappelijke regelingen.

Wat heeft het gekost?

	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
1a Inwoners en bestuur	Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
Baten en lasten	183	2.325	-2.142	281	2.446	-2.165	294	2.387	-2.094	12	V	59	V	71	V
Mutatie reserves	106	0	106	106	0	106	93	0	93	-13	N	0	-	-13	N
Geheel - totaal	290	2.325	-2.035	388	2.446	-2.059	387	2.387	-2.001	-1	N	59	V	58	V

Financiële toelichting

Programmaonderdeel 1A (lasten)		
College B&W De actuariële berekening voor de voorziening pensioenen wethouders heeft aangetoond dat de voorziening toereikend is en de begrote dotatie van € 103.000 niet nodig is, wat leidt tot een voordeel. Daarnaast zien we dat we extra kosten hebben gemaakt voor de werving van een nieuwe gemeentesecretaris, voor het nieuwe gemeentehuis en voor een voorlichtingsavond voor vluchtelingenopvang. Per saldo een nadeel van € 38.000.	65.000	V
Verkiezingen De dubbele verkiezingen in maart 2023 waren een slijtageslag voor de stembureaubemensing. De vervroegde tweede kamer verkiezingen in november beloofde door de verwachte hoge opkomst weer extra werkdruk voor de stembureau bemensing op te leveren. Als beheersmaatregel is er daarom voor gekozen om met meer stembureaus te gaan werken en met extra stemtellers. Dit heeft geleid tot extra kosten voor de huur van stemlocaties, stemhokjes en de ophaaldiensten. Daarnaast waren de kosten van stempassen en post (prijsstijgingen) ook hoger.	26.000	N
Niet nader te verklaren verschillen	20.000	V
Totaal lasten	***59.000***	***V***
Programmaonderdeel 1A (baten)		
Niet nader te verklaren verschillen	12.000	V
Totaal baten	***12.000***	***V***
Subtotaal resultaat voor bestemming	**71.000**	**V**
Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Geen afwijkingen.	-	
Totaal lasten	***-***	
Toelichting op mutaties reserves (baten)		

Niet nader te verklaren verschillen	13.000	N
Totaal baten	***13.000***	***N***
Subtotaal mutaties reserves	**13.0000**	**N**
Resultaat na bestemming	**58.000**	**V**

1B. SAMENLEVEN

Beleidsverantwoording

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
De kernboodschap van het integraal beleidskader Iedereen doet mee luidt: Iedereen in onze gemeente hoort erbij! Daarom is het belangrijk dat je mee kunt doen in je eigen omgeving, dat je iets kunt doen voor een ander en dat je hulp en ondersteuning krijgt als dat nodig is. Meestal kun je dat zelf of met hulp van vrienden, familie of vrijwilligers. Als dat niet (meer) lukt, dan is de Gemeente ervoor om met u mee te denken of u de weg te wijzen. Om dat te bereiken zetten we samen met inwoners en onze netwerkpartners in op laagdrempelige activiteiten en ondersteuning, een stevige sociale basis, dichtbij huis. Dichtbij is daar waar mensen hun leven zo fijn mogelijk kunnen leven. In een omgeving waar mensen naar elkaar omkijken met ontmoetingen die daaraan bijdragen.	De activiteiten binnen de sociale basis raken aan álle aspecten van het dagelijkse leven, denk aan: het bestrijden van eenzaamheid, het bevorderen van meedoen en inclusie, passend onderwijs en volwasseneneducatie, opvoeding, werk, positieve gezondheid, sport en bewegen, ondersteuning door vrijwilligers en mantelzorgers. De Koers leggen we vast in een nieuw integraal beleidskader 2023-2026 “Iedereen doet mee”. De inzet op inclusie en positieve gezondheid zijn centrale uitgangspunten in dit beleidskader. Sport en bewegen, kunst en cultuur zien we als middel om de doelen te bereiken. Bij het beleidskader hoort een prioriteitenoverzicht. Hierin is inzichtelijk gemaakt op welke wijze een sociale basis en een passende hulp en ondersteuning wordt vormgegeven en bijdraagt aan de collegeprioriteiten binnen het sociaal domein.	✓	✓	✓	AT	In mei '23 is communicatiestrategie voor het integraal beleidskader vastgesteld. De publiekscampagne "jouw aandacht is goud waard" is in co-creatie met maatschappelijke partners ontwikkeld en zal in maart 2024 worden gelanceerd. Het aanbod preventief jeugdbeleid is in beeld gebracht op een bestuurlijke heisessie met de bestuurders. De provinciale subsidie voor Welzijn op Recept en JOIN US is in novmerberr afgwezen door de provincie. Hierdoor heeft inzet hierop vertraging opgelopen, In november en december is in kaart gebracht wat de consequenties zijn van deze afwijzing. Er ligt een plan van aanpak om de resultaten op de inzet op preventie te kunnen meten. Er is een aanvraag ingediend bij het RIJK voor Brede SPUK middelen. Dit passend bij de uitgangspunten en kader van het Gezond en Actief leven akkoord waarbij huidig aanbod gerichter en in samenhang ingezet wordt op doelen en activiteiten die bijdragen aan een gezonde generatie in 2040. Subsidies 2024 zijn verleend.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Inwoners ontvangen ondersteuning wanneer zij dit niet zelf kunnen regelen of organiseren. Preventie en vroegsignalering vormen een belangrijk onderdeel van de dienstverlening aan onze inwoners. We geven actief voorlichting over de mogelijkheden om mee te blijven doen in de samenleving en aan de toegang tot de schuldhulpverlening. Dit gebeurt vanaf 1 januari 2023 via de nieuwe gemeenschappelijke regeling Zaffier. Zij bieden integrale dienstverlening op het gebied van participatie, werk, inkomen, schuldhulpverlening en inburgering. Door de huidige actualiteiten ligt er een belangrijke en grote opgave bij Zaffier. Door middel van het project 'Check in' zorgen we dat jongeren gehoord en ondersteund worden in hun vragen ten aanzien van school, inkomen en werk. Dit moet er voor zorgen dat er minder jongeren onder de 27 jaar een beroep doen op de regelingen vanuit de participatiewet.	Maatwerk in de uitvoering staat centraal: dat betekent dat de individuele situatie van een inwoner leidend is, medewerkers luisteren en denken mee in mogelijkheden en kansen, er wordt breed gekeken naar de hulpvraag; wetten, regels en beleid, geven kaders. Binnen bestaande wet- en regelgeving wordt gezocht naar maatwerk.	✓	✓	✓	AT	Vanaf 1 januari 2023 zijn de volgende drie wetten gedelegeerd aan Zaffier: 1) Paticipatiewet 2) Wet inburgering 3) Wet gemeenschappelijke regeling. Bij het delegeren van bovenstaande wetten zijn niet alleen de bevoegdheden maar ook de verantwoordelijkheden overgedragen. Zaffier rapporteert aan de gemeente over de voortgang die aansluit op de reguliere P&C Cyclus. De raad heeft formeel inspraak gehad tijdens het traject van de zienswijze en de begroting.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Beheersmaatregelen. Verdere implementatie van de beheersmaatregelen. Een belangrijk aspect hierbij is een andere werkwijze waarbij wij beter kijken naar de inzet en verstrekking van passende ondersteuning voor onze inwoners.	Een groot deel van de beheersmaatregelen zijn reeds ingevoerd, het resterende wordt als volgt geborgd: 1. De doorontwikkeling van het sociaal team die hoort bij de strategische koers van het sociaal domein; 2. De doorontwikkeling van dashboards die de relevante sturings- en beleidsinformatie leveren met betrekking tot de vastgestelde doelstellingen.	✓	✓	✓	AT	Van de beheersmaatregelen zijn er 3 maatregelen ten dele geimplementeerd vanwege een langere doorlooptijd en één maatregel (maatregel 6: 'Versterken samenwerking huisartsen jeugd en wmo') is nog niet geimplementeerd. Er zijn gesprekken met Huisartsenonrganistie (HONK) en Vicino (faciliteert praktijkondersteuners) gestart om dit mogelijk te maken. Op 21 november 2023 is de raad hier inhoudelijk over geinformeerd tijdens een raadsinformatieavond. 1) De samenwerkingspartners voor preventie zijn in beeld. naast het organiseren van gebiedstafels en het uitvoeren van clientervaringsonderzoeken maken we gebruik van de onderzoekresultaten van onze uitvoeringsorganen zoals de gezondheidsonderzoek van de GGD en de veiligheidsmonitor (Veiligheidsregio) en cijfers van Kennemerwonen en nemen deel aan het regionaal woonbehoefteonderzoek. 2) een monitorsysteem is in ontwikkeling om inzicht te krijgen in doorvewijzingen te krijgen naar de sociale basis. En het plan van aanpak hiervoor is vastgesteld.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
De juiste jeugdhulp en passende ondersteuning. Gezinnen met opvoed- en opgroeivragen worden zoveel mogelijk in hun eigen leefomgeving voorzien van een antwoord en waar nodig passend ondersteund.	De preventieconsulenten van gemeente en netwerkpartners zijn zichtbaar, aanwezig en beschikbaar als er opvoed- en opgroeivragen zijn. Het doel van de nieuwe inkoop jeugdhulp, die in gaat per 1 januari 2023 - tevens de opdracht vanuit de raden – , is om meer grip op de kwaliteit en de kostenontwikkeling van de jeugdhulp te krijgen. Het resultaat is ook dat het zorglandschap daardoor overzichtelijker is dan voorheen, zonder de diversiteit en keuzevrijheid te verliezen bij de lichtere vormen van jeugdhulp.	✓	✓	!	AT	Preventieconsulenten Jeugd sluiten dichtbij, preventief en fysiek aan op de basisscholen van de BUCH. Daar vangen zij vragen van ouders, leerkrachten, Ib-ers en directeuren op welke snel beantwoord kunnen worden of, indien nodig, uitgezet kunnen worden bij de lichtere vormen van Jeugdhulp. Daarnaast signaleren zij welke “lichte vormen” van Jeugdhulp nodig zijn in de verschillende gemeenten. Het is belangrijk om samen (met het Sociaal Team) te leren en ontwikkelen op thema’s en nadere duiding van de verschillende rollen. Daarvoor is er leerlijn voorbereid welke voor het hele Sociaal team bruikbaar is.
Wat willen we bereiken	**Wat gaan we er voor doen**	**Doel**	**Tijd**	**Geld**	**PH**	**Gerealiseerd in 2023**
Woonzorgvisie. Integrale samenwerking binnen de BUCH werkorganisatie en met lokale en regionale partners ten behoeve van het huisvesten van ouderen en kwetsbare doelgroepen. Gericht op het creëren van voldoende betaalbare en geschikte woningen en woonmilieus die bijdragen aan meer zelf/samenredzaamheid, leefbaarheid in de buurt en het beheersbaar houden van maatschappelijke kosten.	Het vaststellen van een woonzorgvisie met aanbevelingen voor een wenselijk woning- en voorzieningenprogramma. We kunnen hier sturing aan geven met bestemmingsplannen, prestatieafspraken met Kennemer Wonen en zorginstellingen en afwegingskaders voor interne ambtelijke samenwerking en bestuurlijke besluitvorming.	✓	!	✓	AT	Mede gebaseerd op de kamerbrief waarin de woonzorgvisie mogeilijk weer regionaal veplicht wordt. Plan van aanpak is door het college vastgesteld en daarmee is besloten om een factsheet op te stellen met uitgangspunten die evt kunnen dienen als bouwstenen op te stellen woonzorgvisie.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Inclusie. Dat iedereen ongeacht leeftijd, gender, achtergrond of beperking mee kan doen in de samenleving.	Inclusie is een integraal thema, met als belangrijkste pijlers sociale en fysieke toegankelijkheid. Op dit thema werken sociaal en fysiek domein dan ook samen. De titel van het integrale beleidskader op sociaal is: “Iedereen doet mee”. Daarbij werken we binnen sociaal aan inclusie door het verstevigen van de sociale basis, waarbij de focus ligt op creëren van de randvoorwaarden en wegnemen van drempels voor die groepen inwoners voor wie meedoen niet vanzelfsprekend is of vanzelf gaat. De gebiedsplannen komen in een interactief traject tot stand samen met onder andere maatschappelijke partners, vertegenwoordigers van verschillende groeperingen, (waaronder mensen met een beperking). De op te stellen gebiedsplannen op sociaal geven inzicht in de opgave op gebied van inclusie en geven uitsluitsel of naast de gebiedsplannen een aparte inclusieagenda nodig is om de politieke ambities op inclusie te bereiken.	✓	✓	✓	MB AT	In overleg met de portefeuillehouder is de inclusieagenda besproken en besloten om er voorlopig nog geen uitvoering aan te geven.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Welzijn op recept. Structureel betere samenwerking tussen het medische en sociaal domein.	Welzijn op recept is een beproefde landelijke methodiek om de samenwerking tussen o.a. huisartsen en het sociaal domein te versterken. Met Welzijn op Recept krijgen patiënten met die met psyché-somatische klachten bij de huisartsen komen een verwijzing naar activiteiten of ondersteuning in de sociale basis als er bijvoorbeeld eigenlijk sprake is van sociale problematiek, denk aan eenzaamheid, schulden of ongezonde leefstijl. Met begeleiding van een welzijnscoach wordt een match gemaakt met de juiste ondersteuning. In de gemeente Castricum heeft een succesvolle pilot gedraaid die vanaf 2023 structureel breder uitgerold wordt onder huisartsen in alle BUCH gemeenten. Daartoe zijn middelen aangevraagd bij de provincie, opgevoerde middelen in deze begroting zijn onderdeel van de gevraagde cofinanciering met de provincie.	✓	✓	✓	AT	De provinciale aanvraag voor Welzijn op recept is door de provincie afgewezen. Voor Welzijn op recept wordt nagegaan welke bovenregionnale middelen van het integraal zorgakkoord voor dit project ingezet kunnen worden, zodat er wel uitvoering aan gegeven kan worden.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Onderwijshuisvesting. Wanneer het bestemmingsplan Zandzoom onherroepelijk zal zijn, is het belangrijk dat er in die wijk ook voldoende onderwijsfaciliteiten zijn. We vestigen er een basisschool, met de ambitie om hier een Integraal Kindcentrum (IKC) van te maken. Uitgangspunt is dat de school een openbare is.	We zoeken een geschikte locatie voor de realisatie van een IKC voor Zandzoom en onderzoeken hiervan de haalbaarheid. We voeren de regie op een constructief overleg tussen alle betrokken schoolbesturen om tot een goede spreiding van scholen voor basisonderwijs te komen. Met het schoolbestuur dat op basis hiervan IKC Zandzoom gaat invullen, maken we afspraken over de ontwikkeling van de huisvesting. In een 'masterplan onderwijs' besteden we ook aandacht aan de kwaliteit van de schoolgebouwen.	✓	✓	✓	AT	De onderhandelingen over de grondverwerving voor de locatie van het kindcentrum Zandzoom zijn nog gaande. De voorbereiding van het integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijsvoorzieningen zijn gestart.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
1b Samen leven	Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
Baten en lasten	5.280	24.418	-19.138	8.437	30.504	-22.067	8.616	28.723	-20.107	179	V	1.781	V	1.960	V
Mutatie reserves	10	0	10	10	0	10	10	0	10	0	V	0	-	0	V
Geheel - totaal	5.290	24.418	-19.128	8.447	30.504	-22.057	8.626	28.723	-20.097	179	N	1.781	V	1.960	V

Financiële toelichting

Programmaonderdeel 1B (lasten)

Leerlingenvervoer 101.000 V

Het jaar 2023 was het eerste volledige jaar waarin het nieuwe contract van kracht was. Er is een overstap gemaakt van een lumpsum financiering naar declaratie per leerling en kilometer, in de begroting is rekening gehouden met verwachte extra kosten hiervoor. De kosten zijn echter minder gestegen dan van tevoren ingeschat.

WMO hulpmiddelen 90.000 V

Per saldo blijft op het budget van de hulpmiddelen (waaronder ook woningaanpassingen, rolstoelen, scootmobielen en individuele vervoersvoorzieningen) € 90.000 over. Ten opzichte van vorig jaar is een daling zichtbaar in de kosten van trapliften. Het aantal cliënten met een duurdere traplift is gedaald ten opzichte van vorig jaar en er zijn minder dure woningaanpassingen verstrekt. Daarnaast had de leverancier van onder andere elektrische rolstoelen en scootmobielen te maken met achterstanden vanwege capaciteitsgebrek en door tekorten aan grondstoffen, waardoor uitlevering van producten achter is gebleven.

Wmo begeleiding 26.000 N

De begroting is bij de 2e firap opgehoogd op basis van extrapolatie van de cijfers van het eerste halfjaar 2023. Bij de extrapolatie van de cijfers van het eerste halfjaar is geen rekening gehouden met de prijsstijging 2023, deze was nog niet doorgevoerd in de declaratieregels, dit verklaart de hogere kosten ad. € 26.000.

Armoede- en schuldenbeleid - voordeel € 70.000 70.000 V

Er is in 2023 een voordeel ontstaan van circa € 10.000 op kwijtschelding riool en afvalstoffenheffing doordat minder kwijtschelding riool en afvalstoffenheffing in 2023 is verleend over 2022 dan bij de jaarrekening 2022 was ingeschat. Daarnaast is door het Rijk bij de meicirculaire 2023 extra budget beschikbaar gesteld voor de aanpak van armoede en schulden. In november 2023 is een plan opgesteld met Zaffier omtrent ondersteuning ondernemers in schuldhulpverlening

en inzet van preventieve activiteiten. De uitvoering hiervan vond daarom voor een klein deel plaats in het jaar 2023, de verdere uitvoering vindt plaats in 2024. Daarom is het verzoek om het restantbudget ad. € 60.000 over te hevelen naar 2024.		
Tozo – voordeel € 77.000 Het voordeel betreft de ontvangsten uit Tozo, hier staat ook een lagere opbrengst tegenover van het Rijk. De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) was één van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandige ondernemers, waaronder zzp'ers. De Tozo-uitkering is als voorschot verstrekt en moet (gedeeltelijk) worden terugbetaald als de inkomsten uit onderneming in de maanden waarover de uitkering is verstrekt, achteraf hoger blijken dan eerder opgegeven (op basis waarvan de Tozo-uitkering is berekend).	77.000	V
BUIG – voordeel € 40.000 Per saldo zijn de totale kosten BUIG exclusief uitvoeringskosten circa € 40.000 lager dan begroot. Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Heiloo is de afgelopen jaren geconfronteerd met een tekort (werkelijke kosten versus rijksontvangsten BUIG). We zien dat deze langzaam oploopt en dat het aantal inwoners met een bijstandsuitkering toeneemt. De stijging van het bijstandsbestand wordt onder meer verklaard doordat de afstand tot de arbeidsmarkt van het zittend bestand toeneemt. Als je kan werken, ben je aan het werk. Tegelijkertijd zien we bij Heiloo een heel duidelijke impact van de taakstelling van de statushouders. Van de huidige 64 statushouders in het huidige BUIG bestand zijn er 21 statushouders dit jaar gehuisvest.	40.000	V
Bijzondere bijstand minimabeleid – voordeel € 93.000 De begroting is te hoog ingeschat, bovendien zijn de kosten lager dan vorig jaar. Bij een volgend p&c document wordt bekeken welke bijstelling nodig is voor 2024 en verder.	93.000	V
Uitvoeringskosten Zaffier – voordeel € 31.000 De uitvoeringskosten komen € 31.000 lager uit dan begroot.	31.000	V
Bijstand aan zelfstandigen 2020 BK (ZW) BUIG – voordeel € 35.000 Dit jaar is geen kapitaalverstrekking verleend in het kader van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004.	35.000	V

Energietoeslag Voor de programmakosten en de uitvoeringskosten is er op het budget Energietoeslag een voordeel van € 543.000. De Eerste Kamer heeft op 3 oktober 2023 ingestemd met het wetsvoorstel Energietoeslag 2023. Gemeenten kunnen daardoor, net als in 2022, inwoners op of net boven het sociaal minimum helpen met de hoge energiekosten. Deze regeling wordt uitgevoerd door Zaffier. Inwoners kunnen nog tot en met 31 juli 2024 een aanvraag indienen voor het jaar 2023. Het verzoek is daarom om het restantbudget van 2023 over te hevelen naar 2024.	543.000	V
Onderwijshuisvesting De werkzaamheden voor het opstellen van het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) zijn vertraagd, waardoor de lasten niet zijn gemaakt (€ 20.000). Daarnaast is er sprake van lagere energielasten.	34.000	V
Onderwijsbeleid en leerlingzaken Door de vaststelling van de subsidies 2022 hebben terugvorderingen plaatsgevonden ad. € 32.000. Minder kinderen hebben gebruik gemaakt van activiteiten in het kader van onderwijs achterstanden. Daarnaast een voordeel uit 2022, bij de jaarrekening was een reservering opgenomen voor de bijdrage programmamanagement Passend Onderwijs, de werkelijke kosten zijn€ 5.000 lager.	40.000	V
Peuterspeelzalen Er is een onderbenutting van het budget omdat er minder kinderen op de peuterspeelzalen zaten. Er wordt onder andere op basis van demografische gegevens onderzoek gedaan of structureel aframen raadzaam is.	69.000	V
Sportaccommodaties De exploitatiebijdrage aan Optisport is door indexatie hoger dan begroot. Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden.	47.000	N
Maatschappelijk werk Afwijking wordt veroorzaakt door vertraging vernieuwbouw/verhuizing Muziek & Dansschool. Daarom wordt verzocht dit budget over te hevelen naar 2024 met een resultaatbestemming.	35.000	V
Oekraïne Voor de nadere analyse, zie de paragraaf Oekraïne	569.000	V
Niet nader te verklaren verschillen	27.000	V
Totaal lasten	***1.781.000***	***V***

Programmaonderdeel 1B (baten)		
Tozo Zoals bij de uitgaven aangegeven leiden de ontvangsten van terugvorderingen Tozo ook tot een lagere opbrengst van het rijk ad. € 77.000 (N).	77.000	N
Wet inburgering Er is een voordeel op de inkomsten van de Wet Inburgering € 53.000 (V), er zijn meer kosten gemaakt waardoor hier ook een hogere opbrengst tegenover staat.	53.000	V
Baten BUIG De begrote inkomsten vanuit het Rijk voor de BUIG waren nog niet volledig bijgewerkt met het definitieve toekenningsbedrag vanuit het Rijk, hierdoor zijn de inkomsten € 13.000 (V) hoger dan begroot. Daarnaast is er per saldo een voordeel van € 86.000 (V) op de baten oftewel de terugvorderingen. Dit gaat om onterechte verstrekte uitkeringen die teruggevorderd worden of zijn teruggestort door de uitkeringsgerechtigde. Vanaf 1 januari 2023 heeft Zaffier het debiteurenbeheer op zich genomen. Dit heeft geleid tot een aangepaste debiteurenstand en mede door het overnemen van de berekeningsystematiek van Zaffier van de voorziening dubieuze debiteuren tot een aangepaste voorziening dubieuze debiteuren.	99.000	V
Rijksinkomsten In de begroting was onvoldoende rekening gehouden met de volledige nog te ontvangen normbedragen van het Rijk voor de specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek, dit zorgt voor hogere inkomsten ad. € 17.000 (V) dan begroot.	17.000	V
Onderwijshuisvesting De instandhoudingsvergoeding vanuit het onderwijsbureau is door een landelijke aanpassing hoger uitgevallen	30.000	V
Oekraïne Voor de nadere analyse, zie de paragraaf Oekraïne	106.000	V
Niet nader te verklaren verschillen	49.000	N
Totaal baten	***179.000***	***V***
Subtotaal resultaat voor bestemming	**1.960.000**	**V**

Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Geen afwijkingen	-	
Totaal lasten	**-**	
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Geen afwijkingen	- - - -	
Totaal baten	**-**	
Subtotaal mutaties reserves	**-**	
Resultaat na bestemming	**1.960.000**	**V**

1C. EEN VEILIGE GEMEENTE

Beleidsverantwoording

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
We willen een veilige samenleving zijn. Dit betekent dat mensen zich veilig voelen in eigen huis, onderweg en in het dorp. Om het dorp veilig te houden en onveiligheid te voorkomen werken we aan een gezamenlijke integrale aanpak van onder andere gemeente, politie, brandweer en woningbouwcorporatie én een sterke betrokkenheid van onze inwoners en ondernemers bij het bestrijden van criminaliteit en overlast. Een veilige omgeving vraagt niet alleen om handhaving, maar ook om preventie.	Het Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) gemeente Heiloo 2019 – 2022 dat door de raad is vastgesteld, is met een jaar verlengd. In dit beleid staan thema's benoemd die extra aandacht krijgen. Door de Corona- en Oekraïnecrises is het niet mogelijk (geweest) op alle thema's voldoende capaciteit in te zetten. Op het thema ondermijning ligt het komende jaar het zwaartepunt. Verder nemen we deel aan relevante projecten die vanuit het regionaal Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid 2019 – 2022 werden en worden geïnitieerd. Ook dit plan is met een jaar verlengd. Tot slot wordt gewerkt aan het opstellen van nieuwe plannen voor de beleidsperiode 2024 – 2027.	✓	✓	✓	MB	Het IMV, met regionale veiligheidsprioriteiten, is vastgesteld door het RBOP in november. Het IVB, met de lokale veiligheidsprioriteiten voor 2024-2027, is in januari 2024 aan de gemeenteraad vastgesteld.
	<u>Ondermijning</u> Er is een weerbaarheidsscan uitgevoerd. De aanbevelingen uit deze scan worden geïmplementeerd, om zo de bestuurlijke- en ambtelijke weerbaarheid te optimaliseren. Dit wordt opgenomen in een plan van aanpak.	✓	✓	✓	MB	Conform het maatwerkplan Ondermijning hebben er drie integrale controle plaatsgevonden op de bedrijventerrein in Heiloo. En er is een e-learning voor medewerkers gemaakt. De analist van het RIEC is gestart met het verrijken van het ondermijningsbeeld van Heiloo.De actualisatie van het Damoclesbeleid is bijna klaar voor besluitvorming. In 2023 is er 1 overtreding geconstateerd mbt drugsproductie/-handel, waartegen bestuurlijk opgetreden kon worden. In het kader van het Bestuurlijk toezicht op prostitutie zijn in 2023 controles uitgevoerd.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
1c Een veilige gemeente	Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
Baten en lasten	4	2.021	-2.017	4	2.073	-2.069	6	2.024	-2.017	2	V	50	V	52	V
Geheel - Totaal	**4**	**2.021**	**-2.017**	**4**	**2.073**	**-2.069**	**6**	**2.024**	**-2.017**	**2**	**V**	**50**	**V**	**52**	**V**

Financiële toelichting

Programmaonderdeel 1C (lasten)		
Openbare Orde en Veiligheid Het project ondermijning is nog niet volledig afgerond, waarmee een voordeel ontstaat van € 16.700. Daarnaast is er een voordeel op de juridische kosten (€ 37.000) en een nadeel op de energielasten bij de brandweerkazerne (€ 11.000).	42.000	V
Niet nader te verklaren verschillen	8.000	V
Totaal lasten	***50.000***	***V***
Programmaonderdeel 1C (baten)		
Niet nader te verklaren verschillen	2.000	V
Totaal baten	**5.000**	***V***
Subtotaal resultaat voor bestemming	***52.000***	**V**

Toelichting op mutaties reserves (lasten)	
Geen afwijkingen	-
Totaal lasten	**-**
Toelichting op mutaties reserves (baten)	
Geen afwijkingen	-
Totaal baten	**-**
Subtotaal mutaties reserves	**-**
Resultaat na bestemming	**52.000 V**

1D. KERNGERICHT EN ONDERSTEUNEND

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
1d Kerngericht en ondersteunend	Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
Baten en lasten	0	25	-25	0	25	-25	0	1	-1	0	-	24	V	24	V
Geheel - Totaal	**0**	**25**	**-25**	**0**	**25**	**-25**	**0**	**1**	**-1**	**0**	**-**	**24**	**V**	**24**	**V**

Financiële toelichting

Programmaonderdeel 1D (lasten)		
Niet nader te verklaren verschillen	**24.000**	**V**
Totaal lasten	***24.000***	***V***
Programmaonderdeel 1C (baten)		
- **Niet nader te verklaren verschillen**		
Totaal baten	**-**	***V***
Subtotaal resultaat voor bestemming	***24.000***	**V**
Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Geen afwijkingen	-	
Totaal lasten	**-**	
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Geen afwijkingen	-	
Totaal baten	**-**	
Subtotaal mutaties reserves	**-**	
Resultaat na bestemming	**24.000**	**V**

Beleidsverantwoording

Financiële toelichting
Geen afwijkingen binnen dit programmaonderdeel.

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO	Verbonden partij
1a	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)
1b	Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)
1b	Zaffier
1d	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
1b	1	Absoluut verzuim	1,3	2,5	1,4	2,3	2,7	2020	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
1b	2	Relatief verzuim	17	10	14	13	24	2022	per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
1b	3	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2,4	2,3	1,8	1,2	2,4	2022	%	DUO/Ingrado
1b	4	Niet-sporters	42,3	35,9	34,5	37,1	46,4	2022	%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
1b	5	Banen	679,3	462,6	507	527,9	825,4	2022	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
1b	6	Jongeren met een delict voor de rechter	1	1	1	1	1	2022	%	CBS - Jeugdmonitor
1b	7	Netto arbeidsparticipatie	67,8	75,9	73,4	72,4	72,2	2022	%	CBS - Arbeidsdeelname (gemeente)
1b	9	Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	3	4	3	2	6	2022	%	CBS - Jeugdmonitor
1b	10	Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	1	x	1	1	1	2022	%	CBS - Jeugdmonitor
1b	11	Personen met een bijstandsuitkering	147,8	184,1	144,2	165,1	344,8	2023	per 10.000 inwoners	CBS - Re-integratie
1b	12	Lopende re-integratievoorzieningen	222	79,9	111,1	154,5	191,5	2023	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS - Re-integratie
1b	13	Jongeren met jeugdhulp	10,2	8,7	10,4	10,4	11,1	2023	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
1b	14	Jongeren met jeugdbescherming	0,7	0,5	0,6	0,3	1	2023	%	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
1b	15	Jongeren met jeugdreclassering	Geen data	Geen data	Geen data	Geen data	0,3	2023	%	CBS - Indicatoren jeugdzorg in natura
1b	16	Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	740	450	590	610	710	2022	per 10.000 inwoners	CBS - Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein Wmo
1d	17	Verwijzingen Halt	4	4	9	8	8	2022	per 1.000 jongeren	Stichting Halt
1d	18	Misdrijven - Winkeldiefstallen	0,3	0,7	1,4	0,6	2,3	2022	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde diefstallen
1d	19	Misdrijven - Geweldsmisdrijven	2,2	2,2	2,9	2,9	4,5	2022	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde criminaliteit
1d	20	Misdrijven - Diefstallen uit woning	1,5	0,7	1,1	1,6	1,4	2022	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde diefstallen
1d	21	Misdrijven - Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	4	5,5	5,5	5,1	6	2022	per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde criminaliteit

Programma 2
Een aantrekkelijke gemeente

2.2 PROGRAMMA: EEN AANTREKKELIJKE GEMEENTE

2A. CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

Beleidsverantwoording

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Cultuur	Er wordt een samenwerking opgestart met het Cultuurplatform in oprichting om met een representatief aanspreekpunt nieuw cultuurbeleid te ontwikkelen rond de financiële kaders en subsidies voor culturele verenigingen.	✓	✓	✓	AT	Het Cultuurprofiel Noten van samenspel is na consultatie met de betrokken culturele organisaties, inclusief de voorzitter van het Cultuurplatform, in december gereed gekomen in concept en voorgelegd aan uw raad ter besluitvorming.
Erfgoed	In 2023 maken we een Verwachtingenkaart Archeologie	✓	!	✓	RO	De opdracht voor de verwachtingenkaart is verstrekt en de kaart wordt gemaakt.
Recreatie en toerisme	Er wordt een marketing strategie opgesteld waarin we benoemen wat Heiloo te bieden heeft, wie onze potentiële bezoekers zijn en hoe we deze mensen zo goed mogelijk kunnen bereiken.	✓	✓	✓	MB	In 2023 heeft Hart van Noord Holland, conform de afgesproken jaarplanning, activiteiten en evenementen onder de aandacht gebracht. Zo is onder andere het magazine "Wat gaan we doen" zijn uitgebracht. Er is gestart met het opstellen van een nieuwe visie op recreatie en toerisme voor de Regio Alkmaar, met als doel profilering en economische stimulering.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
2a Cultuur, Recreatie en toerisme	Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
Baten en lasten	93	853	-761	98	865	-767	97	818	-722	-1	N	47	V	46	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0		0	
Geheel - totaal	93	853	-761	98	865	-767	97	818	-722	-1	N	47	V	46	V

Financiële toelichting

Programmaonderdeel 2A (lasten)		
Toerisme en recreatie In verband met een tekort aan personele capaciteit is de marketingcampagne verschoven naar 2024 (voorstel resultaatbestemming 40.000).	43.000	V
Niet nader te verklaren verschillen	4.000	V
Totaal lasten	***47.000***	***V***
Programmaonderdeel 2A (baten)		
Niet nader verklaarde verschillen	1.000	N
Totaal baten	**1.000**	***N***
Subtotaal resultaat voor bestemming	***46.000***	**V**
Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Geen afwijkingen	-	
Totaal lasten	**-**	
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Geen afwijkingen	-	
Totaal baten	**-**	
Subtotaal mutaties reserves	**-**	
Resultaat na bestemming	**46.000**	**V**

2B. ECONOMISCHE VITALITEIT

Beleidsverantwoording

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Economie	In samenwerking met de ondernemers kijken naar de haalbaarheid van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) voor ondernemers in Heiloo.				RO	In 2023 heeft er, i.v.m. een geheel nieuw BIZ- bestuur voor het stationsgebied geen draagvlakmeting plaatsgevonden. Deze is verplaatst naar 2024.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
2b Economische vitaliteit	Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
Baten en lasten	1.581	825	756	1.322	1.298	24	1.284	968	316	-38	N	330	V	292	V
Mutatie reserves	0	947	-947	0	247	-247	0	504	-504	0	-	-256	N	-256	N
Geheel - totaal	1.581	1.771	-190	1.322	1.545	-224	1.284	1.472	-188	-38	N	74	V	36	V

Financiële toelichting

Programmaonderdeel 2B (lasten)		
Saldo lasten Grondexploitatie Boekelermeer fase B en C Totaal verschil lasten grondexploitaties € 302.000 (V), zie ook baten € 33.000 (N), zie verder paragraaf grondbeleid.	302.000	V
Niet nader te verklaren verschillen	28.000	V
Totaal lasten	***330.000***	***V***
Programmaonderdeel 2B (baten)		
Saldo Grondexploitatie Boekelermeer fase A, B en C Totaal verschil baten grondexploitaties € 33.000 (N), zie ook lasten 302.000 (V), zie verder paragraaf grondbeleid.	33.000	N
Niet nader te verklaren verschillen	5.000	N
Totaal baten	***38.000***	***N***
Subtotaal resultaat voor bestemming	**292.000**	**V**
Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Programma Economische Vitaliteit Dit verschil heeft te maken met de winstneming in de grondexploitatie, zie verder paragraaf grondbeleid.	256.000	N
Totaal lasten	***256.000***	***N***
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Geen afwijkingen	-	
Totaal baten	***-***	
Subtotaal mutaties reserves	**256.000**	**N**
Resultaat na bestemming	**36.000**	**V**

2C. EEN BEREIKBARE GEMEENTE

Beleidsverantwoording

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Bereikbaarheid	Er wordt een nieuw wegenbeheerplan voor de planperiode 2023-2027 opgesteld.	✓	!	✓	RO	Het concept beleidsplan wegbeheer is gereed gekomen voor vaststelling.
	In 2023 vindt de voorbereiding van de reconstructie van de Stationsweg en de Zeeweg (gedeelte tussen de spoorwegovergang en de Ewisweg) plaats.	✓	!	✓	RO	Er heeft vooroverleg met de Provincie over subsidie heeft plaatsgevonden. De verkeerskundige ontwerpen zijn voorgelegd aan het college en raad. Financiële middelen zijn beschikbaar.
	We blijven inzetten op realisatie van de afslag A9.	✓	✓	✓	RO	In 2023 is gezocht naar een oplossing om de stikstofdepositie ten gevolge van het bestemmingsplan Aansluiting A9 extern te kunnen salderen. Er zijn meerdere mogelijkheden verkend. Partijen hebben nog geen overeenkomst kunnen afsluiten.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
2c Een bereikbare gemeente	Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
Baten en lasten	1	221	-221	1	330	-329	1	305	-304	0	V	25	V	26	V
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0		0	
Geheel - totaal	1	221	-221	1	330	-329	1	305	-304	0	N	25	V	26	V

Financiële toelichting

Programmaonderdeel 2C (lasten)		
Niet nader te verklaren verschillen	25.000	V
Totaal lasten	***25.000***	***V***
Programmaonderdeel 2C (baten)		
Geen afwijkingen	-	
Totaal baten	**-**	
Subtotaal resultaat voor bestemming	**26.000**	**V**
Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Geen afwijkingen	-	
Totaal lasten	**-**	
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Geen afwijkingen	-	
Totaal baten	**-**	
Subtotaal mutaties reserves	**-**	
Resultaat na bestemming	**26.000**	**V**

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen.

PO	Verbonden partij
2a	Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM)
2b	Ontwikkelingsbedrijf NHN NV (ONHN)

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
2b	22	Functiemenging	42	41,5	40,3	40,6	53,8	2022	%	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research
2b	23	Vestigingen (van bedrijven)	226	138,7	166,5	173,6	174,1	2022	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	LISA

Programma 3
Een leefbare gemeente

2.3 PROGRAMMA: EEN LEEFBARE GEMEENTE

3A. WONEN EN LEEFOMGEVING

Beleidsverantwoording

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Omgevingswet	In het Ambitiedocument Omgevingswet is gekozen voor een implementatie waarbij we eerst de basis op orde gebracht hebben. In de periode na de inwerkingtreding van de Omgevingswet is er meer ruimte voor doorontwikkeling. Dit betekent dat we in 2022: • de ontwerp omgevingsvisie ter inzage leggen, de zienswijzen behandelen en de omgevingsvisie ter vaststelling voorleggen aan de gemeenteraad; • een start maken om de opgaven uit de omgevingsvisie in uitvoering te brengen. Onderzoek vindt plaats naar de geschikte instrumenten die hierbij voor handen zijn; • starten met het opstellen van het omgevingsplan;	✓	✓	✓	RV	De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De inwerkingtreding van de wet markeert een belangrijk startmoment. Er is verder gewerkt aan de omgevingsvisie. Op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet hebben we net als de rest van Nederland een omgevingsplan van rechtswege. Het plan van aanpak Omgevingsplannen is in 2023 vastgesteld. Conform dit plan wordt gestart met het opstellen van de Omgevingsplannen. In de decembercirculiare 2023 heeft het rijk aangegeven in welke mate de gemeente financieel wordt gecompenseerd in 2023 voor een deel van de invoeringskosten.
	• de processen optimaliseren en producten en diensten verbeteren naar de bedoeling van de Omgevingswet; • toewerken naar een volledig digitale ondersteuning van de Omgevingswet, waarbij het aansluit op de voorzieningen en functionaliteiten die binnen het Digitale Stelsel Omgevingswet landelijk zijn ontwikkeld en voor zover het bijdraagt aan onze ambitie voor de organisatie en de Omgevingswet;	✓	✓	✓	RV	De benodigde plan- en toepasbare regels software zijn geïmplementeerd. De gemeente is volledig aangesloten op het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). De implementatie van de VTH software is in 2023 afgerond. Het aanpassen van de processen aan de eisen van de Omgevingswet is afgerond en worden verwerkt in de VTH software. Komende jaren worden deze processen geoptimaliseerd en producten en diensten verbeterd naar de bedoeling van de Omgevingswet. Vooruitlopend op de inwerkingtreding zijn zo veel mogelijk nieuwe instrumenten toegepast, zoals de intake- en omgevingstafels waarmee we een snellere en integralere dienstverlening rond ruimtelijke initiatieven bieden.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Omgevingswet (vervolg)	● het leertraject Omgevingswet voor medewerkers evalueren en indien een vervolg noodzakelijk is, dit organiseren; ● medewerkers verder begeleiden, zodat houding en gedrag van alle bij de uitvoering van de Omgevingswet betrokken medewerkers aansluit bij de bedoeling van de Omgevingswet;	✓	✓	✓	RV	De bij de uitvoering van de Omgevingswet betrokken medewerkers hebben het leertraject Omgevingswet gevolgd, waarbij naast inhoudelijk kennis de aandacht uitgaat naar de bijbehorende verandering in houding en gedrag.
	● de colleges en raden verder informeren over het nieuwe stelsel en hun rol, bevoegdheden en mogelijkheden daarin; ● inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties verder informeren over het nieuwe stelsel en de mogelijkheden die de wet hen biedt;	✓	✓	✓	RV	Ter voorbereiding op besluitvorming rondom de Omgevingswet zijn de colleges en de raden geïnformeerd. Vanaf oktober 2023 zijn ook inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties geïnformeerd over de Omgevingswet. Hierbij hebben we aansluiting gezocht op de landelijke informatiecampagne.
	● de structurele financiële impact voor de gemeente en de Werkorganisatie BUCH van de inwerking getreden Omgevingswet en naar aanleiding van de vaststelling van (onderdelen van) het omgevingsplan monitoren en eventuele financiële effecten verwerken; ● het programma Omgevingswet monitoren, waarbij de voortgang en risico's periodiek worden beheerst en afwijkingen gerapporteerd. De risico's worden systematisch in kaart gebracht en beoordeeld met behulp van het Risicomanagement Informatie Systeem (NARIS®). De resultaten van de risico-inventarisatie maken onderdeel uit van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.	✓	✓	✓	RV	Door het uitstel van de Omgevingswet zullen de structurele financiële effecten vanaf volgend boekjaar optreden. De voortgang en risico's van het programma Omgevingswet zijn periodiek gemonitord en gerapporteerd.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
3a Wonen en leefomgeving	Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
Baten en lasten	8.257	9.353	-1.096	4.435	6.006	-1.572	3.117	5.178	-2.061	-1.318	N	-828	V	-490	N
Mutaties reserves	0	2.586	-2.586	1.096	606	490	1.120	461	658	24	V	-144	V	168	V
Geheel - Totaal	**8.257**	**11.939**	**-3.682**	**5.531**	**6.612**	**-1.081**	**4.237**	**5.640**	**-1.403**	**-1.294**	**N**	**-972**	**V**	**-322**	**N**

Financiële toelichting

Programmaonderdeel 3A (lasten)		
Grondexploitaties Totaal verschil lasten grondexploitaties € 482.000 (V), zie ook baten € 955.000 (N), zie verder paragraaf grondbeleid.	482.000	V
Projecten Op de projecten (16 projecten) is op de lasten een voordeel behaald van € 340.000, bij de baten is sprake van een nadeel van € 209.000. Per saldo een voordeel van € 131.000	340.000	V
Vergunningen Bij de vergunningen is sprake van een overschrijding op de welstandsadvieskosten door hogere tarieven en er zijn meer aanvragen geweest. Daarnaast hebben we te maken met hogere proceskosten.	28.000	N
Niet nader te verklaren verschillen	34.000	V
Totaal lasten	***828.000***	***V***

Programmaonderdeel 3A (baten)		
Grondexploitaties Totaal verschil baten grondexploitaties € 955.000 (N), zie ook lasten € 482.000 (N), zie verder paragraaf grondbeleid.	955.000	N
Projecten Op de projecten (16 projecten) is op de lasten een voordeel behaald van € 340.000, bij de baten is sprake van een nadeel van € 209.000. Per saldo een voordeel van € 131.000.	209.000	N

Leges omgevingsvergunningen Bij de 2e firap is een inschatting gemaakt van de extra leges. De basis hiervoor waren een aantal vergunningen waarvan de verwachting was dat deze in 2023 nog vergund zou worden. Een aantal van deze vergunningen is uiteindelijk niet vergund in 2023, waardoor de baten lager zijn geworden dan ingeschat.	150.000	N
Niet nader te verklaren verschillen	4.000	N
Totaal baten	***1.318.000***	***N***
Subtotaal resultaat voor bestemming	**490.000**	**N**
Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Winstneming grondexploitaties Belangrijkste oorzaak voor deze afwijking is de winstneming op de Boekelermeer van € 166.000. Voor meer informatie over winstnemingen, zie paragraaf grondbeleid	144.000	V
Totaal lasten	***144.000***	***V***
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Niet nader te verklaren verschillen	24.000	V
Totaal baten	***24.000***	***V***
Subtotaal mutaties reserves	**168.000**	**V**
Resultaat na bestemming	**322.000**	**N**

3B. DUURZAAMHEID EN MILIEU

Beleidsverantwoording

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Duurzaamheid	Energietransitie: De reguliere acties om bewoners aan te zetten tot energiebesparing en het energiezuiniger maken van hun huis worden geïntensiveerd, gebruik makend van het Nationaal Isolatie Programma. De warmtetransitie-aanpak wordt verder uitgewerkt, ook door maatwerkafspraken met de woningcorporatie Kennemerwonen. Vanuit de Regionale Energiestrategie (RES) wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn voor zonnepanelen op grote daken en parkeerplaatsen. Ook worden de mogelijkheden van zonnepanelen langs de A9 verkend en regels geformuleerd voor het mogelijk maken van windmolen(tje)s op het erf van agrariërs.	✓	!	✓	RV	Faciliteren Heiloo Energie en Duurzaam Heiloo bij uitvoering van hun werkprogramma's, waaronder energiecoachgesprekken en professionalisering door inhuur ZZP'er. Voorlichting middels Duurzaambouwloket, online en 11x op locatie (722 woningen geadviseerd). Nieuwe subsidieregelingen voor inwoners om hun huis te isoleren, ondersteuning mensen met energie-armoede door klusteams, uitvoeren energiebesparingsakkoord door Omgevingsdienst. Meewerken aan plannen voor zonnepanelen langs A9 en organiseren en uitvoeren participatie. Starten proces windmolen Boekelermeer. Deelnemen aan RES en aanpak netcongestie. Verbeteren energie-inkoop. Regelen subsidies CDOKE, NIP en EBP.
	Duurzame mobiliteit: In 2023 wordt vervolg gegeven aan het buitvoeren van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur.	✓	✓	✓	RV	Zie paragraaf 2C, Verkeer, o.a. voor doorfietsroutes. Daarbovenop wordt het laadpalenplan conform planning uitgerold.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Duurzaamheid (vervolg)	Circulaire Economie: Het college stelt een beleidsplan circulaire economie op met daarin de voorgenomen uitvoeringsprioriteiten.				RV	Circulaire Landbouw: voorbereiding regeling kruidenrijk grasland. Deelname gebiedsproces Egmondermeer. Consumptiegoederen: Circulair maakonderwijs (lesmodule fietsen maken, wol en textiel) op 1 school. Ontwikkeling/uitbreiding circulair netwerk heeft stil gestaan i.v.m. capaciteit gebrek. Bijgedragen aan opzet duurzaamheidsevent 't Loo plus aanwezig met kraam. Bouw: Akkoord convenant toekomstbestendige woningbouw en circulaire deal secundaire bouwmaterialen, ondertekening Q1 2024. CE onderdeel van prestatie afspraken Kennemer Wonen. CE onderdeel van het Handboek Inrichting Openbare Ruimte. Handreiking circulaire infrastructuur ontwikkeld (op basis van Het Nieuwe Normaal) Bedrijven: Presentatie + behoefte inventarisatie bij ondernemers Oude Werf.
	Klimaatadaptatie: Het inrichten van de omgeving om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen, richt zich op drie schaalniveaus: 1. huis en pand: 2/3 van het oppervlak is in eigendom bij particulieren, ze zijn daarom belangrijk in het behalen van de doelstelling om in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te zijn. Daarom worden inwoners ondersteund bij vergroeningsmaatregelen, zoals Actie Steenbreek, Groen Kapitaal en geveltuintjes). Maar ook gestimuleerd met advies en subsidie bij het aanleggen van klimaatadaptieve tuinen en ontzorgd met een tegelophaalservice.				RV	1. Diverse acties zijn uitgevoerd of nog in uitvoering (geveltuinen, tegelophaalservice, groen in de buurt, BeeGrateful, subsidieregeling).

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Duurzaamheid (vervolg)	2. Schaalniveau straat: bij de (her)inrichting van de openbare ruimte worden klimaatadaptieve maatregelen standaard meegenomen in een project(begroting). 3. Schaalniveau stad en regio: in samenwerking binnen de regio Alkmaar worden kansen voor klimaatadaptieve projecten of aanpassingen onderzocht en afgestemd (budget riolering).				RV	2. Om ervoor te zorgen dat klimaatadaptatie mee genomen wordt bij beheer openbare ruimte en ruimtelijke ontwikkelingen zijn diverse acties uitgevoerd (inspiratiedag, kennis & werksessies). De geplande personele uitbreiding is (nog) niet gerealiseerd, waardoor enige vertraging is opgelopen. 3. Ook in de regio zijn diverse acties uitgevoerd in lijn met de vastgestelde regionale agenda.
	Duurzame Bedrijfsvoering: Alle energiebesparende maatregelen die zich binnen 5 jaar terugverdienen worden zo snel mogelijk uitgevoerd waardoor er minder CO2 wordt uitgestoten en de gemeentelijke lasten lager worden. Ook zal de gemeente het goede voorbeeld geven als het gaat om het verduurzamen van haar eigen vastgoed.				RV	De Routekaart verduurzaming vastgoed is vastgesteld met een aanvullen beleidskader voor de zonnepanelen op gemeentelijke daken. De aanpassingen voor Maatschappelijk Verantwoord Inkopen zijn aangescherpt. Hier is het thema circulair inkopen ook in verwerkt om bij te dragen aan de Rijksdoelstelling Circulair in 2050. We screenen het inkoopjaarplan om ervoor te zorgen dat duurzaamheid vanaf de begin fase wordt meegenomen. Daarnaast worden potentiële opdrachtnemers via ons inkoopbeleid ook beoordeeld in de mate van duurzaamheid.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Duurzaamheid (vervolg)	Met de komst van de Omgevingswet vinden veranderingen plaats in de taken van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en GGD Hollands Noorden. Deze gemeenschappelijke regelingen trekken gezamenlijk op ten behoeve van de gemeenten in de voorbereiding op de Omgevingswet om zo een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken. Hierbij wordt specifiek gekeken naar de veranderende positie, rol en activiteiten van de gemeenschappelijke regelingen. Alvorens over te gaan tot het overdragen van taken vindt in 2022 nog afstemming plaats tussen gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen over inhoud en impact van deze taken zowel op beleids- als financieel niveau.	●	●	●	RV	De OD heeft de werkprocessen in voorbereiding op de Omgevingswet verder voorbereid en deze zijn werkend en gereed. Daarbij is tevens gewerkt aan de verschuiving van bodemtaken van Provincie naar gemeente. In zowel de begroting van de OD als die van de gemeente wordt nu structureel rekening gehouden met volledige financiering van deze taken door de gemeente. In het kader van het onder de Wet door gemeenten vastleggen van de Basisgeluidemissie voor wegen is een verdere verdiepingsslag uitgevoerd. Het nieuwe Register Externe Veiligheidsrisico's is gevuld met gegevens over risicovolle activiteiten aangevuld met risico ontvangende gebouwen en locaties. Vanwege deze verandering en verschuiving van taken is een nieuwe DVO en mandaatbesluit vastgesteld zodat de OD bevoegd is voor de taakuitvoering onder de Wet vanaf 1 januari 2024. Conform de Wet is een Uitvoerings- en Handhavingstrategie 2024-2027 opgesteld en vastgesteld door de gemeente. Deze geldt de komende vier jaar als basis voor de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. De algehele invloed van de invoering van de Wet is nog niet duidelijk en zal zich in de komende jaren uitkristalliseren.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Duurzaamheid (vervolg)	In de regio Alkmaar-Haarlem-IJmond wordt met de Bestuurlijke Agenda Schiphol planmatig inbreng over vlieghinderaspecten geleverd aan de overlegstructuren rondom Schiphol.	✓	✓	✓	RV	De ontwikkelingen rondom luchtvaart en gevolgen voor onze inwoners zijn continu gevolgd via de Bestuurlijke Agenda Schiphol en deelname aan de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS). Samen met de BRS werkt Heiloo interbestuurlijk samen met het Rijk, en Provincies en gemeenten in de Schipholregio. De NOVEX Schipholregio, een rijk-regio-traject om in samenwerking de diverse opgaven binnen de Schipholregio integraal op te pakken. Dit alles vanuit het oogpunt van hinderbeperking, leefklimaat en gezondheid. Eind 2023 is de Uitvoeringsagenda NOVEX Schipholregio gepresenteerd. De raden worden hier in januari 2024 over geïnformeerd.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
3b Duurzaamheid en milieu	Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
Baten en lasten	6.101	5.472	629	6.684	5.832	853	6.477	5.356	1.121	-207	N	475	V	268	V
Mutatie reserves	0	0	0	114	0	114	114	0	114	0	-	0	-	0	-
Geheel - totaal	6.101	5.472	629	6.798	5.832	966	6.591	5.356	1.234	-207	N	475	V	268	V

Financiële toelichting

Programmaonderdeel 3B (lasten)		
Riool De energieprijzen in 2023 waren lager dan in 2022 gedacht. Kleine storingen kwamen minder vaak voor en als ze voorkwamen werd daar accuraat op gereageerd wat een positief effect had op de uitgaven. Per einde van het jaar zijn de met riool gerelateerde voorzieningen herijkt. De noodzakelijke dotatie was € 200.000 hoger dan begroot, waardoor per saldo een nadeel ontstaat.	113.000	N
Huishoudelijk afval Door een lagere papierprijs is er minder doorbetaald aan de verenigingen die het oud papier inzamelen. Als gevolg van een betere afvalscheiding zijn de verwerkingskosten lager geworden en is de eindafrekening afval van 2022 (die in 2023 is verwerkt) lager uitgevallen. Daarnaast zijn de kosten voor communicatie en advies lager uitgevallen dan begroot. De ondergrondse verzamelcontainers zijn in 2021 grotendeels vernieuwd. Het gevolg is er minder onderhoud nodig is en de onderhoudskosten lager uitvallen dan begroot.	222.000	V
Energietransitie Door vertraging in besluitvorming over beschikbare middelen, de dekking daarvan door rijkssubsidies en de daarmee samenhangende uitbreiding van capaciteit, stond het tempo van uitvoering onder druk in 2023. De uitbreiding van personele inzet op de energietransitie en daarmee de voorziene versnelling in de uitvoering van projecten kan pas in 2024 daadwerkelijk plaatsvinden. Dit bedrag wordt meegenomen in de resultaatbestemming.	108.000	V
SPUK CDOKE In een eerder stadium is besloten om de salarislasten van bestaande fte's (werkzaam binnen de werkorganisatie BUCH aan het thema Klimaat) ten laste te brengen van de specifieke uitkering (SPUK) CDOKE. Na de doorvoering van dit besluit was er nog een deel van de SPUK CDOKE beschikbaar voor het inzetten van extra fte's voor het klimaatprogramma. In december 2023 is het Plan voor uitbreiding Programmateam Klimaat in het college vastgesteld en zijn de bijbehorende spuk CDOKE gelden vanuit de gemeente naar de werkorganisatie overgebracht. De werving van deze extra fte's loopt maar deze zijn in 2023 nog niet ingevuld. Het overgebleven budget van deze spuk mag worden meegenomen naar 2024. Omdat het een SPUK betreft, is dit budgetneutraal, zie ook baten € 223.000 (N)	223.000	V
Niet nader te verklaren verschillen	35.000	V
Totaal lasten	***475.000***	***V***

Programmaonderdeel 3B (baten)		
SPUK CDOKE klimaat. Zie onder lasten, is budgetneutraal	223.000	N
Baten rioolheffing Als gevolg van meerverbruik, is de werkelijke opbrengst hoger uitgekomen dan begroot.	33.000	V
Niet nader verklaarde verschillen	17.000	N
Totaal baten	***207.000***	***N***
Subtotaal resultaat voor bestemming	**268.000**	**V**
Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Geen afwijkingen	-	
Totaal lasten	**-**	
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Geen afwijkingen	-	
Totaal baten	**-**	
Subtotaal mutaties reserves	**-**	
Resultaat na bestemming	**268.000**	**V**

3C. BEHEER EN ONDERHOUD

Beleidsverantwoording

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Nieuw groenbeleidsplan	In 2022 en 2023 wordt het proces doorlopen om te komen tot een nieuw breed gedragen groenbeleidsplan voor de planperiode 2023-2033.				AT	Het concept groenbeleidsplan is gereed, wijzigingen en aanpassingen moeten doorgevoerd worden.

Wat heeft het gekost?

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
3c Beheer en onderhoud	Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
Baten en lasten	1.041	6.791	-5.749	423	6.905	-6.482	400	6.757	-6.357	-22	N	148	V	125	V
Mutatie reserves	17	237	-220	17	0	17	17	0	17	0	-	0	-	0	-
Geheel - totaal	1.058	7.028	-5.970	439	6.905	-6.465	417	6.757	-6.340	-22	N	148	V	125	V

Financiële toelichting

Programmaonderdeel 3C (lasten)

Begraafplaatsen 21.000 V
Er zijn minder begrafenissen geweest waardoor er ook minder kosten zijn gemaakt voor inhuur van personeel.

Straatreiniging 41.000 V
De onkruidovereenkomst is in 2023 positief vernieuwd waardoor het budget niet volledig is gebruikt.

Afwatering en waterkering 29.000 V
Volgens de meerjarenplanning in het baggerplan had in 2023 moeten worden gebaggerd. Deze werkzaamheden zijn door omstandigheden niet uitgevoerd in 2023.

Maaien en schouwen 43.000 V
Vanwege een positieve aanbesteding voor het natuur technische areaal is er een financieel positief resultaat. Er is ook minder groenafval vrijgekomen, waardoor de afvoer kosten daarvoor ook minder waren.

Wegen, straten en pleinen In verband met de weersomstandigheden in het najaar van 2023 hebben er minder onderhoudswerkzaamheden plaats kunnen vinden. Dit wordt in 2024 ingehaald.	41.000	V
Openbaar groen en buitenluchtrecreatie De storm Poly heeft geleid tot extra lasten waar niet eerder rekening mee gehouden had kunnen worden. Dit betroffen onder andere niet voorziene extra kosten in het machinaal frezen van boomstobben en veiligheidsinspecties per straat.	56.000	N
Niet nader te verklaren verschillen	29.000	V
Totaal lasten	***148.000***	***V***
Programmaonderdeel 3C (baten)		
Leges begraafplaatsen In 2023 zijn er minder verleningen van grafrechten geweest en daarnaast zijn minder mensen begraven.	36.000	N
Niet nader verklaarde verschillen	14.000	V
Totaal baten	***22.000***	***N***
Subtotaal resultaat voor bestemming	**125.000**	**V**
Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Geen afwijkingen	-	-
Totaal lasten	***-***	
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Geen afwijkingen	-	
Totaal baten	***-***	
Subtotaal mutaties reserves	**-**	
Resultaat na bestemming	**125.000**	**V**

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

Nr	PO	Verbonden partij
7	3b	Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)
15	3b	Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA)
3	3b	Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
3a	24.1	Gemiddelde WOZ-waarde	414	311	340	359	271	2020	x €1.000	CBS - Waarde onroerende zaken
3a	24.2	Gemiddelde WOZ-waarde	439	333	370	385	290	2021	x €1.000	CBS - Waarde onroerende zaken
3a	24.3	Gemiddelde WOZ-waarde	478	363	405	417	317	2022	x €1.000	CBS - Waarde onroerende zaken
3a	24.4	Gemiddelde WOZ-waarde	548	447	478	506	368	2023	x €1.000	CBS - Waarde onroerende zaken
3a	25	Nieuw gebouwde woningen	6,1	2,4	4,1	2,1	9,3	2022	per 1.000 woningen	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
3a	26	Demografische druk	101,5	70,5	86,3	90,7	70,3	2023	%	CBS Bevolkingsstatistiek
3b	27	Omvang huishoudelijk restafval	149	65	101	101	148	2022	kg per inwoner	CBS - Huishoudelijk afval
3b	28	Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	18,2	17,2	19	20,5	33,1	2021	%	berekening

Ad 26) De som van het aantal personen 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
Ad 28) Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Programma 4
Een financieel gezonde gemeente

2.4 PROGRAMMA: EEN FINANCIEEL GEZONDE GEMEENTE

4. EEN FINANCIEEL GEZONDE GEMEENTE

Beleidsverantwoording

Wat willen we bereiken	Wat gaan we er voor doen	Doel	Tijd	Geld	PH	Gerealiseerd in 2023
Een structureel sluitende begroting	In de programmabegroting worden de structurele lasten gedekt door de structurele baten.	!	✓	!	RO	In de Kadernota 2024 is voor de jaren 2024 en 2025 een structureel sluitende begroting gepresenteerd. Vanaf 2026 ontstaat een stevig tekort, doordat het Rijk de algemene uitkering vanaf dat jaar heeft bevroren op een laag niveau. Het financieel perspectief is bij de programmabegroting 2024 licht verbeterd, maar nog steeds zijn de jaarschijven 2026 en 2027 niet-sluitend.
Lage verantwoorde lokale lasten	We houden de woonlasten voor onze inwoners op een verantwoord niveau. We indexeren de OZB-inkomsten met de verwachte indexatie van 2,4%.	✓	✓	✓	RO	Conform de begroting 2023 is de OZB verhoogd met de indexatie van 2,4%. Voor riool en afval is een kostendekkend tarief van 100% gehanteerd. Bij de Kadernota 2024 is voorgesteld om de OZB met 3,1% te laten stijgen en is ook als uitgangspunt meegenomen in de begroting 2024.
Een verantwoorde weerstandscapaciteit	We identificeren periodiek de risico's die we lopen en beoordelen of we maatregelen kunnen nemen om deze risico's te beperken.	✓	✓	✓	RO	De risico's zijn bij de begroting 2024 geactualiseerd. De weerstandsratio is verder gedaald, maar blijft boven nog net de door de raad gestelde minimum van 1,2.

Wat heeft het gekost?

;

Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
4 Financieel gezond	Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
4a Algemene dekkingsmiddelen	40.810	534	40.275	43.812	548	43.264	43.869	528	43.341	57	V	20	V	77	V
4b Overhead	21	8.065	-8.043	8	8.855	-8.847	8	8.644	-8.635	1	V	211	V	211	V
4c Overig	2.299	1.071	1.228	113	135	-21	190	211	-21	76	V	-76	N	0	V
4d Onvoorzien	0	10	-10	0	10	-10	0	0	0	0	V	10	V	10	V
4e Vpb	0	23	-23	0	147	-147	0	210	-210	0	V	-62	N	-62	N
Baten en lasten	**43.129**	**9.703**	**33.426**	**43.933**	**9.695**	**34.238**	**44.067**	**9.592**	**34.475**	**134**	**V**	**103**	**V**	**237**	**V**
Mutatie reserves	0	0	0	1.832	1.959	-127	1.758	1.959	-201	-74	N	-0	V	-74	N
Geheel - totaal	**43.129**	**9.703**	**33.426**	**45.765**	**11.654**	**34.111**	**45.825**	**11.552**	**34.273**	**60**	**V**	**102**	**V**	**162**	**V**

Financiële toelichting

Programmaonderdeel 4 (lasten)		
Overhead De onderschrijding betreft voor grootste deel de lagere bijdragen aan de werkorganisatie BUCH in verband met het jaarrekeningresultaat BUCH. Zie verder de paragraaf bedrijfsvoering of de jaarrekening BUCH voor meer informatie.	180.000	V
Overig Deze overschrijding is met name veroorzaakt door een hogere dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren (€ 87.000). Daarnaast is door de toepassing van de koepelvrijstelling een nadeel van € 13.000 ontstaan omdat niet in alle gevallen de BTW verrekend kan worden. Een aantal stelposten zijn voor 2023 niet benut, wat resulteert in een voordeel van € 24.000.	76.000	N
VPB Dit is de resultante van de verschillende aangiften die zijn gedaan over 2023.	62.000	N
Niet nader te verklaren	61.000	V
Totaal lasten	***103.000***	***V***
Programmaonderdeel 4 (baten)		

Algemene dekkingsmiddelen Dit voordeel bestaat uit een hogere algemene uitkering (€ 28.000) en hogere baten OZB bedrijven (€ 38.000)	57.000	V
Overig Dit voordeel is ontstaan door nagekomen opbrengsten uit voorgaande jaren van wijkgebouwen en waarborgsommen	76.000	V
Niet nader te verklaren verschillen	1.000	V
Totaal baten	***134.000***	***V***
Subtotaal resultaat voor bestemming	**237.000**	**V**
Toelichting op mutaties reserves (lasten)		
Geen afwijkingen	-	
Totaal lasten	***-***	
Toelichting op mutaties reserves (baten)		
Onttrekking algemene reserve Deze lagere onttrekking bestaat uit lagere onttrekkingen voor het fiets parkeren (€ 40.000) en de Integraal Kind Centrum (IKC) (€ 34.000)	74.000	N
Totaal baten	***74.000***	***N***
Subtotaal mutaties reserves	**74.000**	**N**
Resultaat na bestemming	**162.000**	**V**

Verbonden partijen per programmaonderdeel
Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

Nr	PO	Verbonden partij
9	4a	Werkorganisatie BUCH (BUCH)
16	4a	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
13	4a	Alliander
12	4a	Cocensus

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel

			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
4a	29	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	1030	911	799	831	860	2023	€	COELO - Atlas lokale lasten
4a	30	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	1122	1037	890	955	942	2023	€	COELO - Atlas lokale lasten
			B	U	C	H	NL			
PO	nr	Overzicht verplichte indicatoren	score	score	score	score	score	jaar	eenheid	bron
4b	31	Formatie / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.	Gemeente
4b	32	Bezetting / Fte per 1.000 inwoners	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		aantal per 1.000 inw.	Gemeente
4b	33	Apparaatskosten / Kosten per inwoner	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		euro	Gemeente
4b	34	Externe inhuur / Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.b.		%	Gemeente
4b	35	Overhead in % van totale lasten	14,3	14,9	13,8	13,3	n.b.	B 2024	%	Gemeente

Ad 31 t/m 33 Omdat het ambtelijk apparaat van de gemeente Heiloo – op de griffie en de gemeentesecretaris na - is ondergebracht in de werkorganisatie BUCH zijn de indicatoren 31 t/m 33 niet van toepassing.

Ad 34 De externe inhuur betreft alleen de inhuur die via de begroting van de gemeente Heiloo loopt. Voor de kosten van externe inhuur van de gemeenschappelijke regelingen (waaronder de BUCH), verwijzen we naar de betreffende jaarrekening van die GR.

3. PARAGRAFEN

PARAGRAAF A: LOKALE HEFFINGEN

Inleiding

De algemene dekkingsmiddelen bestaan vooral uit de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds. De Algemene Uitkering heeft geen bestedingsdoel en hoeft niet aan het rijk verantwoord te worden. De lokale heffingen vormen de tweede grootste inkomstenbron. Van de lokale heffingen is de opbrengst van de onroerende zaak belasting de grootste post die tot de algemene dekkingsmiddelen wordt gerekend.

Algemene beleidsregel bij de gemeente Heiloo is dat de belastingen kunnen stijgen met het verwachte inflatiepercentage (CPI= Consumenten Prijs Index). Bij het opstellen van de begroting 2023 is gerekend met een percentage van 2,4%.

Overzicht lokale belastingen en heffingen en algemene dekkingsmiddelen

In de onderstaande tabel is per belastingsoort de gerealiseerde versus de geraamde belastingopbrengst in 2023 opgenomen. Met betrekking tot de leges zijn de gerealiseerde opbrengsten versus de aan de afzonderlijke titels toe te rekenen werkelijke kosten opgenomen in separate tabellen per titel.

Programma onderdeel	Belastingsoort	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
1b	Kwijtscheldingen	-118.000	-107.000	-119.000
3b	Afvalstoffenheffing	3.233.000	3.218.000	3.303.000
3b	Rioolheffing	2.371.000	2.404.000	2.182.000
3c	Lijkbezorgingsrechten	151.000	115.000	183.000
4	OZB woningen	4.127.000	4.118.000	4.021.000
4	OZB bedrijven	1.171.000	1.206.000	1.030.000
4	Toeristenbelasting	30.000	26.000	100.000

Onroerende Zaak Belastingen

De hoogte van de onroerende-zaakbelastingen voor 2023 wordt vastgesteld op basis van de waarde in het economisch verkeer van een onroerende zaak per 1 januari 2022 (WOZ waarde) en het vastgestelde tarief. De waarden van alle onroerende zaken worden jaarlijks getaxeerd en door middel van WOZ-beschikkingen aan belanghebbenden kenbaar gemaakt.
De onroerende-zaakbelastingen bestaan uit een ‘eigenarenbelasting’ voor woningen en een ‘eigenarenbelasting’ voor niet-woningen. De ‘gebruikersbelasting’ voor niet-woningen wordt vanaf 2023 in Heiloo niet meer geheven. De hertaxatie van alle woningen in de gemeente Heiloo vindt jaarlijks plaats door middel van modelmatige waardering. Niet-woningen worden

getaxeerd op de gecorrigeerde vervangingswaarde of door middel van het kapitaliseren van de huurwaarde.
De begrote opbrengst en de marktwaarde-ontwikkeling tussen 1 januari 2021 en 1 januari 2022 hebben geleid tot de OZB tarieven 2023. In de Verordening onroerende-zaakbelastingen zijn de tarieven vastgesteld, deze worden uitgedrukt als percentage van de WOZ waarde.

Tarieven OZB (% WOZ-waarde)	2023	2022
OZB eigenaren woningen	0,72750%	0,08631%
OZB eigenaren bedrijven	0,30742%	0,27313%

Uit de specificatie van de OZB opbrengsten in de tabel hieronder blijkt dat de werkelijke gerealiseerde totale OZB opbrengst nagenoeg gelijk is aan de totale begrote OZB opbrengst.

Opbrengsten onroerende zaakbelastingen	Begroting 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
OZB eigenaren woningen	4.127.000	4.118.000	4.021.000
OZB eigenaren bedrijven	1.171.000	1.206.000	1.055.000
Totaal opbrengst OZB	5.298.000	5.324.000	5051.000

Afvalstoffenheffing
Uitgangspunt voor de berekening van de tarieven is maximaal 100% dekking van de kosten voor inzameling huishoudelijk afval. Hierbij geldt dat alle kosten die toegerekend kunnen worden, ook werkelijk onderdeel van het tarief uitmaken. De opbrengst is gebaseerd op een vaste en een variabele component.

De hoogte van de vaste heffing is afhankelijk van de omvang van het huishouden, de hoogte van de variabele heffing is afhankelijk van het aantal malen dat er restafval wordt aangeboden.

Afvalstoffenheffing vaste heffing	2023	2022
Eénpersoonshuishouden	185,00	187,50
Meerpersoonshuishouden	291,00	295,40

Afvalstoffenheffing variabele heffing	2023	2022
Per lediging container 240 liter	6,00	6,00
Per lediging container 140 liter	3,50	3,50
Bij inwerptrommel van 60 liter	1,00	1,00
Bij inwerptrommel van 30 liter	0,50	0,50

Bewoners van laagbouw woningen hebben een PMD container aan huis. Bewoners van hoogbouw maken gebruik van ondergrondse verzamelcontainers waarin afvalzakken worden ingeworpen. Omdat voor de bewoners van hoogbouw geen inzamelvoorziening voor PMD ter beschikking staat, wordt PMD met het restafval in de verzamelcontainer ingeworpen. Dit leidt tot een hogere aanbiedfrequentie. Hiermee is in het tarief per inworp in een ondergrondse verzamelcontainer rekening gehouden.

Uitgangspunt bij de tarifering is dat gemiddeld 85% van de aanslag afvalstoffenheffing bestaat uit vaste heffing en 15% uit variabele heffing. De variabele heffing is aan het eind van 2023 bekend en wordt daarom opgenomen in de aanslag 2024.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Kosten taakveld afval, incl. (omslag)rente	2.909.000	2.704.000
Inkomsten, excl. heffingen	490.000	455.000
Netto kosten	**2.419.000**	**2.249.000**
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	686.000	686.000
Aandeel straatreiniging	20.000	20.000
BTW	297.000	254.000
Storting voorziening		
Totale kosten	**3.422.000**	**3.209.000**
Opbrengst vaste heffingen	2.801.000	2.778.000
Opbrengst variabele heffingen	432.000	440.000
Kwijtschelding	-68.000	-63.000
Onttrekking voorziening		54.000
Totale opbrengsten	**3.165.000**	**3.209.000**
Verschil	-257.000	0
Dekkingspercentage	**92%**	**100%**

Rioolheffing
Met de rioolheffing worden onderhoud en investeringen in het rioolstelsel bekostigd. De tarieven voor de rioolheffing zijn vastgelegd in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Op basis van de geplande investeringen zijn meerjarig kostendekkende tarieven berekend. Het basistarief rioolheffing is voor 2023 bepaald op € 206,00, in 2022 was dat € 187,00.

Kostendekkendheid rioolheffing	Prim. Begroting	Werkelijk
Kosten taakveld afval, incl. (omslag)rente	1.460.232	1.424.163
Inkomsten, excl. heffingen	5.000	19.000
Netto kosten	1.455.232	1.405.163
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. (omslag)rente	299.000	299.000
Doorberekening baggerkosten	15.000	15.000
Extra rente (1,0%)	143.000	143.000
BTW	172.000	169.000
Storting in voorziening	237.000	329.000
Totale kosten	2.321.232	2.360.163
Opbrengst heffingen	2.371.000	2.404.000
Kwijtschelding	-50.000	-44.000
Totale opbrengsten	2.321.000	2.360.000
Dekking (incl mut voorz)	100%	100%

De werkelijke kosten aan het taakveld riolering zijn in 2023 lager dan begroot. De mutatie in de voorziening is in 2023 uitgekomen op € 329.000. De stand van de voorziening na mutatie bedraagt € 1.008.000.

Lijkbezorgingsrechten

Basis voor deze opbrengsten is de verordening op de lijkbezorgingsrechten en de bijbehorende tarieventabel voor de afzonderlijke belastbare feiten die op 7 november 2022 door de raad zijn vastgesteld.

Kostendekkendheid grafrechten	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Kosten taakveld, incl. (omslag)rente	185.000	207.000
Toe te rekenen kosten:		
Overhead (incl. (omslag)rente	177.000	177.000
Bijdrage aan voorziening	17.000	6.000
Totale kosten incl. toev. voorz.	379.000	390.000
Opbrengst heffingen	134.000	115.000
Onttrekking uit voorziening	35.000	**35.000**
Totale opbrengst na onttr. voorz.	169.000	150.000
Dekkingspercentage	**45%**	**38%**

Leges

De totale opbrengsten van de leges mogen niet hoger zijn dan de totale lasten voor de totstandkoming van de producten. Het is daarbij toegestaan dat producten met meer baten dan kosten producten met meer kosten dan baten compenseren. Dit heet kruissubsidiering.

Uit de tabel hieronder blijkt dat de opbrengsten in 2023 niet hoger zijn dan de lasten. De totale kostendekkendheid bedraagt 62,82%

Recapitulatie Titel 1, 2 en 3	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Opbrengst	Kosten dekking
Kostendekking Titel 1	145.242	137.113	117.195	331.680	83,01%
Kostendekking Titel 2	127.272	838.652	612.458	921.236	58,37%
Kostendekking Titel 3		12.939	9.606	3.752	16,64%
Kostendekking	**272.513**	**988.704**	**739.259**	**1.256.668**	**62,82%**

Leges titel 1 Algemene dienstverlening

Dit betreft vooral de leges die wordt geheven voor de burgerlijke stand, reisdocumenten en identiteitskaarten en rijbewijzen.

Titel 1 - Algemene dienstverlening	Directe kosten	Loon kosten	Overhead	Opbrengst	Kosten dekking
Hoofdstuk 1.1 - Burgerlijke stand	13.907	14.805	12.749	20.951	50,53%
Hoofdstuk 1.2 - Reisdocumenten,	63.884	39.537	34.044	127.636	92,85%
Hoofdstuk 1.3 - Rijbewijzen	35.034	43.609	37.551	107.539	92,55%
Hoofdstuk 1.4 - Basisregistratie personen		5.115	4.404	6.987	73,40%
Hoofdstuk 1.5 - Vervallen					
Hoofdstuk 1.6 - Vervallen					
Hoofdstuk 1.7 - Bestuursstukken					
Hoofdstuk 1.8 - Vastgoedinformatie					
Hoofdstuk 1.9 - Overige publiekszaken	2.911	1.426	1.228	4.820	86,61%
Hoofdstuk 1.10 - Gemeentearchief		726	625	2.066	152,92%
Hoofdstuk 1.11 - Vervallen					
Hoofdstuk 1.12 - Leegstandswet					
Hoofdstuk 1.15 - Winkeltijdenwet					
Hoofdstuk 1.16 - Kansspelen		88	65	91	59,48%
Hoofdstuk 1.17 - Kabels en Leidingen	15.200	22.161	18.671	50.044	89,31%
Hoofdstuk 1.18 - Verkeer en vervoer	14.306	6.978	5.880	8.723	32,11%
Hoofdstuk 1.19 - Diversen		2.668	1.978	2.823	60,76%
Totaal hoofdstuk 1	**145.242**	**137.113**	**117.195**	**331.680**	**83,01%**

Leges titel 2 Omgevingsvergunningen

Dit betreft de leges voor onder andere bouwvergunningen.

Titel 2 - Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning	Directe kosten	Loon kosten	Overhead	Opbrengst	Kosten dekking
Hoofdstuk 2.1 - Begripsomschrijvingen					
Hoofdstuk 2.2 - Vooroverleg/conceptaanvraag		11.568	8.448	11.849	59,20%
Hoofdstuk 2.3 - Omgevingsvergunning	127.272	827.084	604.010	909.387	58,36%
Hoofdstuk 2.4 - Vermindering					
Hoofdstuk 2.5 - Teruggaaf					
Hoofdstuk 2.6 - Intrekking omgevingsvergunning					
Hoofdstuk 2.7 - Wijziging omgevingsvergunning					
Hoofdstuk 2.8 - Bestemmingswijzigingen					
Hoofdstuk 2.9 - Vergunning o.b.v. oude wetgeving					
Hoofdstuk 2.10 - Niet benoemde beschikking					
Totaal hoofdstuk 2	**127.272**	**838.652**	**612.458**	**921.236**	**58,37%**

Leges titel 3 Dienstverlening Europese Dienstenrichtlijn

Dit betreft vooral de leges die wordt geheven voor de vergunningen voor horeca en evenementen.

Titel 3 - Europese dienstenrichtlijn	Directe kosten	Loon kosten	Overhead	Opbrengst	Kosten dekking
Hoofdstuk 3.1 - Horeca		1.875	1.392	1.547	47,34%
Hoofdstuk 3.2 - Evenementen		10.059	7.462	1.427	8,14%
Hoofdstuk 3.3 - Standplaatsen		667	495	533	45,91%
Hoofdstuk 3.4 - Prostitutiebedrijven					
Hoofdstuk 3.6 - Kinderopvang		282	216	227	45,58%
Hoofdstuk 3.7 - Net benoemde vergunning		56	41	18	18,56%
Hoofdstuk 3.8 - Teruggaaf					
Totaal hoofdstuk 3		**12.939**	**9.606**	**3.752**	**16,64%**

Kwijtscheldingsbeleid

De mogelijkheid voor gemeenten om kwijtschelding van belastingen te verlenen, is geregeld in artikel 255 van de Gemeentewet. Hoofdregel daarbij is dat gemeenten het kwijtscheldingsbeleid van de rijksoverheid volgen, zoals dat is geregeld in de uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990.

De Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 stelt de kosten van bestaan op 90% van de bijstandsnorm. De raad kan in afwijking van de Uitvoeringsregeling besluiten de kosten van bestaan te stellen op maximaal 100% van de bijstandsnorm. De gemeente Heiloo hanteert sinds jaren de 100%-norm.

De behandeling van de kwijtscheldingsverzoeken vond in 2023 plaats door de GR Cocensus. In 2023 is € 44.000 aan rioolheffing kwijtgescholden en € 63.000 aan afvalstoffenheffing, tezamen € 107.000. In 2022 was € 119.000 en in 2021 was dat € 120.000. Voor de door de gemeente gemaakte vervolgingskosten (kosten van aanmaning en/of dwangbevel) wordt geen kwijtschelding verleend.
Kwijtschelding is mogelijk voor:

- rioolheffing tot 100%
- afvalstoffenheffing:
    - vaste heffing tot 100%;
    - variabele heffing tot 8 containerledigingen of;
    - variabele heffing tot 54 inworpen van afvalzakken.

Lokale lastendruk

De hoogte van de OZB (woningen), de afvalstoffenheffing en de rioolheffing tezamen, wordt geduid met het begrip “lokale lastendruk”. De lokale lastendruk wordt in Nederland door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) bijgehouden.

De lokale lastendruk in Heiloo bedraagt gemiddeld:
- Voor een éénpersoonshuishouden met eigen woning € 831,
  In 2022 was dat € 810, in 2021 was dat € 730.
- Voor een meerpersoonshuishouden met eigen woning € 955,
  In 2022 was dat € 945, in 2021 was dat € 868.

- Voor een éénpersoonshuishouden met een huurwoning € 409,
  In 2022 was dat € 401, in 2021 was dat € 396.

- Voor een meerpersoonshuishouden met een huurwoning € 532,
  In 2022 was dat € 535, in 2021 was dat € 526.

Heiloo bezet daarmee in de landelijke ranglijst van de gemeenten met de laagste woonlasten in 2023 de volgende plaatsen:
- meerpersoonshuishouden met een eigen woning plaats 187,
  In 2022 was dat plaats 217, in 2021 was dat plaats 233;
- meerpersoonshuishouden met een huurwoning plaats 266,
  In 2022 was dat plaats 284, in 2021 was dat plaats 293.

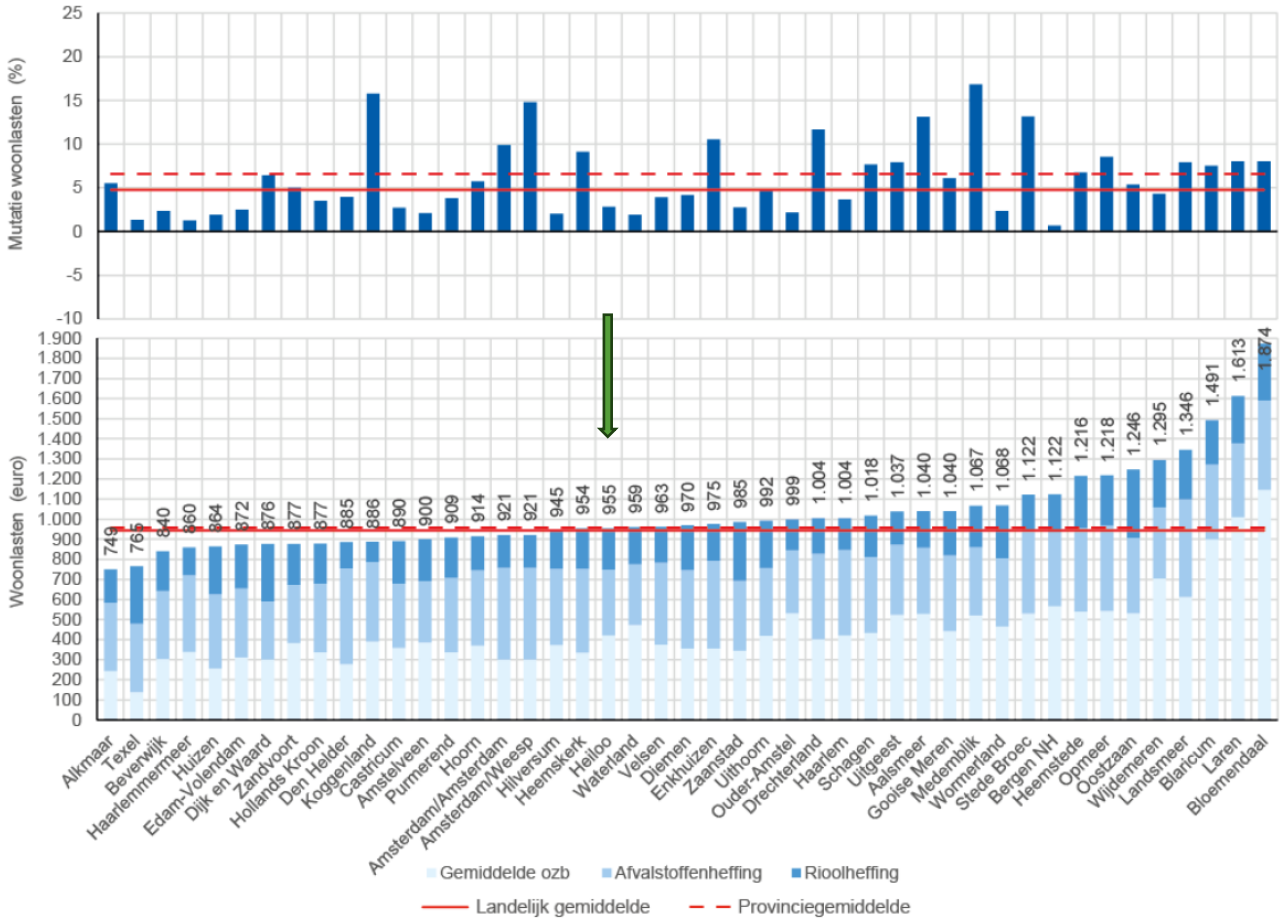
De gemeente op nummer 1 van de ranglijst heeft de laagste woonlasten en nummer 352 de hoogste.

In de tabel hieronder zijn de bedragen (bron: COELO) vermeld per gemeentelijke heffing (rioolheffing en afvalstoffenheffing) en belasting (OZB), waarop de lokale lastendruk Heiloo 2023 is gebaseerd. Ter vergelijking zijn tevens de gegevens van de BUCH gemeenten en het landelijk gemiddelde in de tabel opgenomen.

Gemeente	OZB koopwoning gemiddeld	Afvalstoffenheffing 1 persoons huishouden	Afvalstoffenheffing meer-persoons huishouden	rioolheffing	Lokale lasten gemiddeld
Heiloo	€ 422	€ 203	€ 326	€ 206	€ 955
Bergen	€ 567	€ 278	€ 370	€ 185	€ 1.122
Uitgeest	€ 525	€ 225	€ 351	€ 162	€ 1.037
Castricum	€ 360	€ 230	€ 320	€ 210	€ 890
Landelijk	€ 403	€ 266	€ 329	€ 213	€ 944

Benchmark woonlasten Noord-Holland 2023

In de volgende tabel (bron: COELO) zijn de gemiddelde woonlasten van een meerpersoonshuishouden met een koopwoning in de Noord-Hollandse gemeenten opgenomen. Het bovenste deel geeft de stijging aan ten opzichte van 2022. De stippellijn geeft de provinciale gemiddelde stijging aan en de doorgetrokken rode lijn de landelijke.
De stijging in Heiloo bevond zich onder het gemiddelde niveau.
De gemeente op plaats 1 in het overzicht van 45 Noord-Hollandse gemeenten kent de laagste gemiddelde woonlasten.
Heiloo neemt met een gemiddelde lastendruk van € 955 voor een meerpersoonshuishoudens met een eigen woning de 20ste plaats in. In 2021 nam Heiloo plaats 29 in, in 2021 plaats 31.

Mutatie woonlasten (%)
25
20
15
10
5
0
-5
-10
Woonlasten (euro)
1.900
1.800
1.700
1.600
1.500
1.400
1.300
1.200
1.100
1.000
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
749
765
840
860
864
872
876
877
877
885
886
890
900
909
914
921
921
945
954
955
959
963
970
975
985
992
999
1.004
1.004
1.018
1.037
1.040
1.040
1.067
1.068
1.122
1.122
1.216
1.218
1.246
1.295
1.346
1.491
1.613
1.874
Alkmaar
Texel
Beverwijk
Haarlemmermeer
Huizen
Edam-Volendam
Dijk en Waard
Zandvoort
Hollands Kroon
Den Helder
Koggenland
Castricum
Amstelveen
Purmerend
Hoorn
Amsterdam/Amsterdam
Amsterdam/Weesp
Hilversum
Heemskerk
Heiloo
Waterland
Velsen
Diemen
Enkhuizen
Zaanstad
Uithoorn
Ouder-Amstel
Drechterland
Haarlem
Schagen
Uitgeest
Aalsmeer
Gooise Meren
Medemblik
Wormerland
Stede Broec
Bergen NH
Heemstede
Opmeer
Oostzaan
Wijdemeren
Landsmeer
Blaricum
Laren
Bloemendaal
Gemiddelde ozb
Afvalstoffenheffing
Rioolheffing
Landelijk gemiddelde
Provinciegemiddelde

PARAGRAAF B: WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOMANAGEMENT

1. Aanleiding en achtergrond

Wij hebben de risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's wordt de gemeente in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is ook het weerstandsvermogen berekend.
Daarnaast zijn in deze paragraaf de vijf verplichte BBV (Besluit Verantwoording Begroting) financiële kengetallen opgenomen. Doelstelling is dat de kengetallen en de beoordeling gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht geven aan de raad over de financiële positie van de gemeente.

2. Risicoprofiel

Om de risico's van onze gemeente in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Uit de inventarisatie zijn vanuit de domeinen de risico's in beeld gebracht met een mogelijk financieel gevolg, waarbij wij voor deze jaarrekening geselecteerd hebben op het jaar 2024 en verder. In het volgende overzicht worden de top 10 risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit.

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's

Risico	Kans	Financieel gevolg	Invloed
Meerkosten aansluiting A9 door vertraging en prijsstijgingen	70%	max.€ 4.700.000	31.08%
Als gevolg van schaarste in grondstoffen wordt het risico gelopen dat projecten uitlopen of duurder worden.	70%	max.€ 2.100.000	13.95%
Tegenvallende algemene uitkering	50%	max.€ 772.000	3.65%
IKC Zandzoom duurder door stijging prijzen grondstoffen.	50%	max.€ 750.000	3.55%
ZZ Meer interne en externe uren benodigd ook na goedgekeurd bestemmingsplan, waardoor de plankosten hoger uitvallen	25%	max.€ 1.000.000	3.13%
ZZ De AOK's kennen een vaste exploitatiebijdrage. Als de werkelijke kosten toenemen, kunnen deze niet achteraf worden verhoogd en kan de gemeente de meerkosten niet verhalen.	25%	max.€ 1.000.000	2.76%
Jeugd: Dure cliënt	50%	max.€ 400.000	2.38%
Reconstructie Vennewatersweg wordt duurder als gevolg van prijsstijgingen.	50%	max.€ 500.000	2.36%
Minder SPUK uitkering dan aangevraagd (BTW op sport)	50%	max.€ 400.000	1.89%
Huisvestingsplan BUCH werkorganisatie wordt uitgevoerd.	60%	max.€ 315.000	1.79%

De top 10 van risico's vertegenwoordigen 67% van de totale risico-impact (kans x risicobedrag). Het risicoprofiel is afgenomen in vergelijking met de actualisatie bij de programmabegroting 2024. Onderstaand een korte toelichting op de belangrijkste gewijzigde risico's:

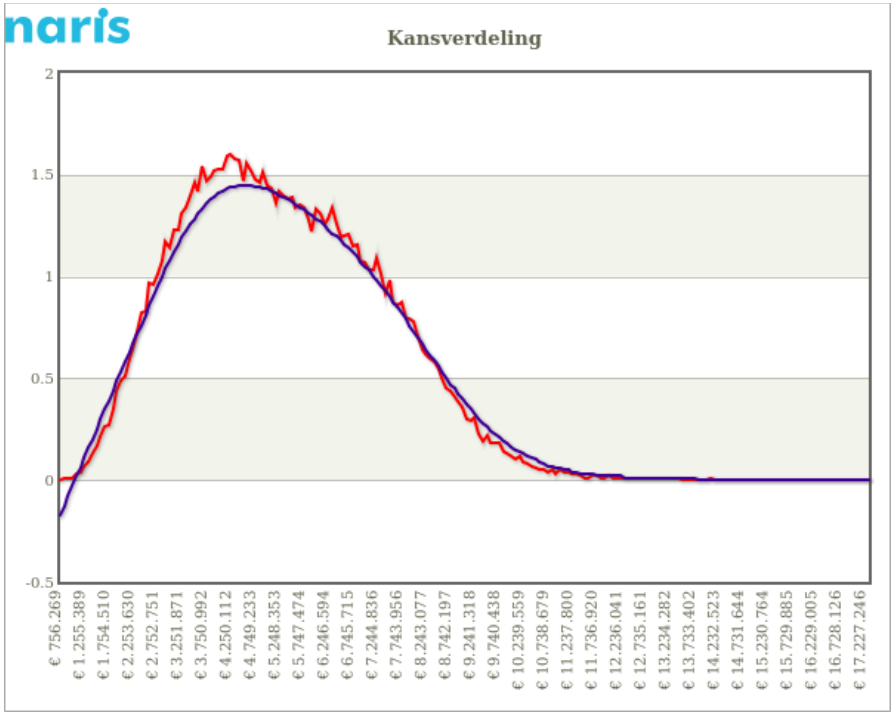
Toename risico ↑:
In de top 10 van de risico's zijn een aantal nieuwe risico's ten opzichte van de analyse bij de begroting 2024. Dit betreffen de volgende risico's:

- Reconstructie Vennewatersweg wordt duurder als gevolg van prijsstijgingen;
- Jeugd: Dure cliënt;
- Minder SPUK uitkering dan aangevraagd (BTW op sport);
- Huisvestingsplan BUCH werkorganisatie wordt uitgevoerd.

Afname risico ↓:
Ten opzichte van de begroting zijn een aantal risico's met betrekking tot Zandzoom afgenomen en komen daarmee niet meer in de top 10 van de risico's voor. Dit betreffen de volgende risico's:

- Zandzoom faciliterend: gemeenteraad gaat niet akkoord met woningbouwprogramma
- Zandzoom faciliterend:
  Het exploitatieplan komt door opbrengstendaling op enig moment op een negatief saldo. In dat geval kan de gemeente, door macro aftopping, niet meer alle kosten verhalen op de eigenaren die op basis van het exploitatieplan (posterieur) worden gecontracteerd.
- Zandzoom faciliterend: hogere kosten vanwege stikstofmaatregelen

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie (ook wel Monte Carlo simulatie genoemd) uitgevoerd.
Onderstaande figuur toont de resultaten van de risicosimulatie. De horizontale as bevat schattingen van de totale schadelast van alle risico's, de verticale as geeft weer hoe groot de kans is dat de op de horizontale as vermelde bedragen voorkomen (het gaat hier om percentages). De rode lijn in de grafiek geeft de daadwerkelijke uitkomsten aan van de Monte Carlo simulatie. De blauwe lijn is de trendlijn die de extreme pieken uit de rode lijn haalt.

De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag aan risico's van €39.554.944 mln. ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Uit de volgende tabel is af te lezen dat het 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een afgerond bedrag van € 7.995.287 (benodigde weerstandscapaciteit).

Tabel 2 Benodigde weerstandscapaciteit bij	
Percentage	**Bedrag**
5%	€ 2.343.231
10%	€ 2.795.994
15%	€ 3.140.187
20%	€ 3.447.002
25%	€ 3.731.267
30%	€ 4.006.703
35%	€ 4.278.532
40%	€ 4.546.429
45%	€ 4.823.105
50%	€ 5.103.882
55%	€ 5.395.582
60%	€ 5.707.536
65%	€ 6.029.921
70%	€ 6.362.690
75%	€ 6.707.648
80%	€ 7.074.680
85%	€ 7.489.653
90%	€ 7.995.287
95%	€ 8.730.025

Daarnaast moet rekening worden gehouden met de risico's die door de verschillende gemeenschappelijke regelingen in hun eigen P&C documenten in beeld zijn gebracht. Het gaat om de volgende GR-en en risicobedragen:

Tabel 3: Risico's GR-en	
GR	**Risicobedrag**
Werkorganisatie de BUCH	€ 376.000

Totale weerstandscapaciteit
De overige gemeenschappelijke regelingen hebben becijferd dat hun beschikbare weerstandscapaciteit hoger is dan de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit inclusief de GR-en bedraagt: **€ 8.371.287**.

3. Beschikbare weerstandscapaciteit
De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

I. Reserves
II. Onbenutte belastingcapaciteit
III. Post onvoorzien

Ad. I Reserves
De reserves zijn in twee typen onder te verdelen: de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

<u>Algemene reserve</u>
Van de reserves vormt de algemene reserve het deel dat kan worden aangewend ter financiering van opgetreden risico's.

<u>Bestemmingsreserves</u>
Alleen de bestemmingsreserve grote projecten wordt bij Heiloo meegenomen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Ad. II Onbenutte belastingcapaciteit

- In het toezichtskader van de provincie is een nadere duiding gegeven hoe de onbenutte OZB berekend wordt. Volgens dit toezichtskader is de nog onbenutte OZB gelijk aan de belastingheffing die nog kan plaatsvinden tot het niveau dat een gemeente moet heffen om voor toelating van een zogenoemde artikel 12 aanvraag in aanmerking te kunnen komen. Voor 2023 is dit 0,1614% (bron meicirculaire 2023). Het gewogen gemiddeld OZB percentage (woningen en niet-woningen) bedraagt 0,1054% (peiljaar 2023) en dus veel lager. Het verschil tussen het gewogen gemiddeld percentage van Heiloo en het percentage artikel 12 is de onbenutte belastingcapaciteit. Per saldo is sprake van een onbenutte belastingcapaciteit van €4.455.000.
- Voor riool en afval is een kostendekkendheid van 100% en levert geen verdere onbenutte belastingcapaciteit op.

Ad. III Post onvoorzien

Deze post kan via een raadsbegrotingswijziging incidenteel worden ingezet als dekking.

Het totaal per 1 januari 2023 van de hiervoor genoemde, in te zetten opties ter afdekking van incidentele risico's blijkt uit de volgende tabel:

Tabel 4: Beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstand	Startcapaciteit in €
Algemene reserve	10.080.000
Resultaat 2023	2.435.000
Reserve grote projecten	2.964.000
Onbenutte belastingcapaciteit *)	4.455.000
Post onvoorzien	10.000
Totale weerstandscapaciteit	**19.944.000**

*) In de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit heeft belastingcapaciteit niet mee te nemen. Exclusief de onbenutte belastingcapaciteit bedraagt de beschikbare weerstandscapaciteit **€15.489.000.**

4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. In de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit heeft Heiloo een behoudend uitgangspunt door de onbenutte belastingcapaciteit niet mee te nemen. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsratio.

$$\text{Ratio} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscap}}{\text{Benodigde weerstandscap.}} = \frac{\text{€ 15,5 mln.}}{\text{€ 8,4 mln.}} = 1,85$$

De onderstaande normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 5: Weerstandsnorm

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4-2,0	ruim voldoende
C	1,0-1,4	Voldoende
D	0,8-1,0	Matig
E	0,6-0,8	onvoldoende
F	<0,6	ruim onvoldoende

Het ratio valt in klasse B. Dit duidt op een ruim voldoende weerstandsvermogen. De ratio is gestegen ten opzichte van de laatste actualisatie bij de begroting 2024 (1,22). De reden is dat het risicoprofiel is verbeterd en hierdoor de benodigde

weerstandscapaciteit is afgenomen. De kwalificatie van de weerstandsratio moet in samenhang worden beoordeeld met de kengetallen hieronder.

5. Kengetallen

Doelstelling van deze kengetallen en bijbehorende beoordeling is om op eenvoudige wijze inzicht geven over de financiële positie van de gemeente. Het gaat om de volgende kengetallen:

1. Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
   De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen.
2. Solvabiliteitsratio
   Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
3. Structurele exploitatieruimte
   De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen.
4. Grondexploitatie
   In dit kengetal wordt de waarde van de bouwgrond gerelateerd aan de totale baten.
5. Belastingcapaciteit
   Deze indicator geeft aan hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde.

De provincie als financieel toezichthouder heeft zogenaamde signaleringswaarden gedefinieerd. Deze signaleringswaarden moeten worden gezien als een hulpmiddel om het risico per kengetal in te schatten en is hiermee geen norm. De provincie onderscheidt drie categorieën: A: minst risicovol, B: gemiddeld risico en C: meest risicovol.
In de onderstaande tabel worden de kengetallen met signaleringswaarden getoond:

Hieronder worden de uitkomsten van de kengetallen gepresenteerd:

Signaleringswaarde		A	B	C
1a.	Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b.	Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte len.	< 90%	90 - 130%	> 130%
2.	Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3.	Structurele exploitatier.	> 0%	0%	< 0%
4.	Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
5.	Belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Kengetallen		Jrk. 2022		Begr. 2023		Jrk. 2023	
1a.	Netto schuldquote	37%	A	49%	A	33%	A
1b.	Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte len.	36%	A	48%	A	32%	A
2.	Solvabiliteitsratio	28%	B	28%	B	29%	B
3.	Structurele exploitatier.	5%	A	3%	A	3%	A
4.	Grondexploitatie	3%	A	0%	A	4%	A
5.	Belastingcapaciteit	108%	C	107%	C	101%	B

- De netto schuldquote wordt berekend door de netto schuld te delen door de totale baten (exclusief mutaties reserves). De netto schuldquote is 4 procentpunten lager dan de jaarrekening 2022. De netto schuld is ten opzichte van 2022 gedaald van € 23,4 mln. naar € 21,2 mln.
  Gezien de grote investeringsportefeuille is de verwachting dat dit kengetal de komende jaren gaat stijgen.
- De solvabiliteitsratio bedraagt 29% en is daarmee 1 procentpunt hoger dan vorige jaar. De totale reservepositie stijgt met € 2,2 mln. naar € 29,3 mln. Deze verbetering wordt veroorzaakt door de winstnemingen voor de grondexploitaties en het positieve jaarrekeningresultaat.

- De structurele exploitatieruimte over 2023 komt uit op 3%. De totale baten bedragen € 67,5 mln. en zijn daarmee € 2,4 mln. hoger dan de lasten.
- De boekwaarde van de grondexploitaties (Zuiderloo en Boekelermeer) is ten opzichte van 2022 met € 0,1 mln. afgenomen een saldo van de investeringen (1,7 mln.), de gerealiseerde verkoopopbrengsten (€ 2,9 mln.) en winstneming (€ 0,5 mln.).
- Voor de berekening van de belastingcapaciteit wordt vanaf 2022 uitgegaan van een meerpersoonshuishouden met eigen woning. De belastingcapaciteit is in 2023 net boven het landelijk gemiddelde uitgekomen (102%). De gemiddelde woonlasten van een meerpersoonshuishouden bedragen in Heiloo € 961 ten opzichte van € 944 als landelijk gemiddelde.

PARAGRAAF C: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In onze gemeente maken de inrichting en het beheer van de openbare ruimte met alles wat daarin en daarop ligt, ook wel de kapitaalgoederen genoemd, een belangrijk onderdeel uit van onze taken. Dit legt dan ook een aanzienlijk beslag op de financiële middelen. Deze paragraaf geeft inzicht in het (beleid met betrekking tot het) onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente.

a. Wegen

Aan het wegbeheer wordt inhoud gegeven door regulier onderhoud en de reconstructies vanuit het vastgestelde Beleidsplan wegbeheer. Reconstructies van wegen vinden, voor zover mogelijk, zoveel mogelijk plaats gelijktijdig met rioolvervanging en verkeersreconstructies. Daarnaast wordt bij de programmering rekening gehouden met grote infrastructurele projecten binnen de gemeente Heiloo. Voor de periode 2018-2022 is het Wegenbeleidsplan opgesteld. Binnen dit beleidsplan heeft een evaluatie plaatsgevonden van de afgelopen planperiode. Daarnaast is aan de hand van de meest recente kwaliteitsopname van ons areaal wegen een inschatting gemaakt van de onderhoudsbehoefte in de toekomst. Op dit moment wordt aan de hand van een nieuwe kwaliteitsopname het beleidsplan wegbeheer geactualiseerd voor de planperiode 2024-2033. Vaststelling vindt naar verwachting 1e/2e kwartaal 2024 plaats.

Binnen wegbeheer is er altijd sprake van een bepaalde mate van areaal dat de classificatie ‘onvoldoende’ krijgt. Het CROW adviseert een bandbreedte van 4 tot 9% onvoldoende. Heiloo zat op het moment van opstellen van het wegenbeleidsplan met 11% iets buiten deze bandbreedte en had dan ook de doelstelling om binnen de vorige planperiode 2018-2022 het percentage onvoldoende te laten dalen. Met het geprogrammeerde onderhoud en de grootschalige investeringen (Vennewatersweg, Oosterzijweg, Zevenhuizerlaan en de omvorming van asfaltfietspaden naar beton) is de verwachting dat deze bandbreedte benaderd wordt. Het nog vast te stellen beleidsplan wegbeheer gaat hier verder op in.

Het wegenbeleidsplan in Heiloo is er daarnaast op gericht om achterstallig onderhoud dat leidt tot kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties direct op te pakken dan wel niet te laten optreden door hier tijdig op te acteren. Om deze reden wordt er geen voorziening gevormd op basis van art 44 lid1a BBV.

b. Kunstwerken

Onderhoud aan civieltechnische kunstwerken wordt niet tot wegonderhoud gerekend. Voor dit onderdeel is een apart jaarlijks investeringsbudget beschikbaar en dit wordt ingezet naar aanleiding van behoefte die blijkt uit meldingen en inspecties. In 2023 heeft een instandhoudingsinspectie van alle kunstwerken plaats gevonden. Op basis van deze inspectie wordt het meerjarenonderhoudsplan geactualiseerd voor de planperiode 2024-2033. In dit meerjarenonderhoudsplan wordt een geactualiseerde beheerplanning vastgesteld en waar nodig ook investeringen voor noodzakelijke vervangingen.

c. Riolering

In 2023 is het Programma Water en Riolering (PWR) vastgesteld. Dit heeft een looptijd van 2023 tot en met 2026 binnen de kaders van de Leidraad Riolering (Stichting Rioned), wetgeving op het gebied van de Wet milieubeheer en aan de hand van uitgevoerde inspecties. Met het opstellen van een PWR is ook de relatie gelegd met de omgevingswet. De beschrijving is hierbij meer afgestemd op het proces van omgevingsvisie, omgevingsprogramma, omgevingsplannen. Het PWR omvat onder meer het overzicht van onderhoudswerkzaamheden, onderzoeken en aanleg van nieuwe riolering voor de looptijd van het plan. Een onderdeel van het plan is toetsing op kostendekkendheid over een periode van 60 jaar.

Binnen dit PWR is nadrukkelijk aandacht besteed aan belangrijke nieuwe beleidsontwikkelingen zoals klimaatadaptatie, de invoering van de omgevingswet en de overstap naar risico gestuurd beheer.

Naast het reguliere rioolbeheer zijn we met de andere waterkwaliteit- en kwantiteitbeheerders (regiogemeenten en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier) op zoek naar financiële en technische optimalisatie van het rioolbeheer en daaraan rakende beleidsvelden zoals water en klimaat.
Dit doen we door gemeenschappelijke studies binnen het samenwerkingsverband.

d. Water

Met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in het kader van het Regionaal Waterplan. De hoofdthema's waar het waterplan zich op richt zijn: veiligheid; Kaderrichtlijn Water (KRW), Waterbeheer 21e eeuw (WB21); grondwaterbeheer; herinrichting en uitbreiding stedelijk gebied; recreatie; en duurzaamheid en verbetering van de belevingswaarde van water. De relatie tussen water en ruimtelijke ordening zal bij deze thema's aan de orde komen. Het Waterplan vormt een beleidsmatig kader voor diverse onderliggende plannen zoals het Baggerplan en het PWR en bevat een pakket aan maatregelen.

De afgelopen jaren is circa 4 km natuurvriendelijke oevers aangelegd. Onderzoek heeft aangetoond dat de aanleg van natuurvriendelijke oevers bijdraagt aan de visstand en de biodiversiteit van het stedelijk water.

e. Groen en spelen

Net als bij de onderdelen wegen en riolering, wordt ook aan het groenbeheer door middel van een beheerprogramma inhoud gegeven. Dit groenbeheerprogramma wordt gevoed met de uitgangspunten uit het Groenbeleidsplan Heiloo. Hierin zijn opgenomen de met de raad gemaakte afspraken over (ecologisch) beheer en de nota Bomenbeleid. Recent is een nieuw groenbeheerplan vastgesteld. In navolging van het nieuwe groenbeheerplan wordt in 2023/2024 ook het groen- en bomenbeleid voor de gemeente Heiloo geactualiseerd. Naar verwachting vindt vaststelling van dit plan plaats begin 2024.

Naar aanleiding van het bomenbeleid werken we jaarlijks de lijst met te beschermen monumentale en beeldbepalende bomen op openbaar en particulier terrein bij. Risico- en attentiebomen worden 1 keer per jaar gecontroleerd. Met het vaststellen van het nieuwe groenbeheerplan wordt conform het Handboek bomen voor laan- en straatbomen 1 keer per 3 jaar BVC uitgevoerd.

Voor de speelruimtes in Heiloo is in juni 2020 het uitvoeringsplan speelruimtes 2020-2024 door het college vastgesteld. Hierin is gekozen voor instandhouding van de huidige speelplekken.

f. Accommodaties

In 2019 is een actualisatie uitgevoerd. De geactualiseerde MJOP's (meerjarenonderhoudsplannen) zijn geïmplementeerd in één uniform beheersysteem, te weten O-Prognose. Met dit beheersysteem kunnen we de jaarlijks benodigde middelen voor het beheer en onderhoud van alle gemeentelijke gebouwen berekenen. Aan de hand van de opgestelde meerjarenonderhoudsplannen voor onderhoud van de gemeentelijke gebouwen zijn rapporten uitgedraaid met de totalen per jaar per gebouw voor de komende 10 jaren.

g. Openbare verlichting

In 2023 is een nieuw beleidsplan openbare verlichting vastgesteld..
Binnen dit beleidsplan is aan de hand van de areaalgegevens (kwantiteit en kwaliteit) een inschatting gemaakt van de onderhoudsbehoefte voor de komende planperiode.

Bij alle grootschalige vervangingen van lichtmasten worden LED-armaturen en dimmers aangebracht. Hierdoor besparen we op de energiekosten. Op deze manier dragen wij bij aan de doelstelling uit het Energieakkoord.

In de tabel op de volgende pagina staat een overzicht van alle beleidsvelden en belangrijkste aandachtpunten.

BIJLAGE 1: Tabel onderhoud kapitaalgoederen Heiloo

Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Financiële consequenties conform plannen	Ramingen t.l.v. exploitatie / voorzieningen**	Ramingen volledig en reëel in begroting?**	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?***	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?***
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Beleidsplan wegbeheer 2018-2022 (Beleidsplan wegbeheer 2024-2033 in afronding)	basis	2018-2022 (2024-2033)	ja	exploitatie	ja	ja, maar wordt ingelopen	ja
	Meerjarenprogramma kunstwerken 2020 - 2024 (Meerjarenprogramma 2024-2033 in ontwikkeling)	basis	2020-2024 (2024-2033)	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
	Beleidsplan Openbare Verlichting 2023-2032	basis	2023-2032	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Riolering	PWR 2023-2026	'Streefbeelden kwaliteit vrijvervalriolen'	2023-2026	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.
Water	Regionaal Waterplan Bergen, Castricum en Heiloo	basis	2012-2017	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Groen (incl. sportfaciliteiten)	Groenbeleidsplan Heiloo 2012 - 2022 en Nota bomenbeleid 2008. Groenbeheerplan 2021-2023.	basis	2021-2023	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Spelen	Uitvoeringsplan speelruimte 2020-2024	basis	2020-2024	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Gebouwen (incl. onderwijs)	MJOP 2020-2030	basis	2020-2030	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.

* De genoemde categorieën zijn de kapitaalgoederen welke conform artikel 12 lid 1 van de Besluit begroting en verantwoording (BBV) minimaal dienen te worden opgenomen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. De gemeente kan naar haar eigen inzicht / wens een verdere onderverdeling maken naar meerdere categorieën.

** Indien de ramingen in de exploitatie conform plannen zijn en volledig en reëel zijn opgenomen in de begroting, is het voldoende om onder het algemene deel van de paragraaf dit in één zin te vermelden. Deze twee kolommen kunnen dan achterwege blijven.

*** Wanneer sprake is van achterstallig onderhoud, dient dit in de paragraaf vermeld te worden (inclusief in hoeverre er toereikende voorzieningen / reserves aanwezig zijn om deze achterstand weg te werken). Als er geen achterstallig onderhoud is, kunnen de laatste twee kolommen ook achterwege blijven.

PARAGRAAF D: FINANCIERING

1. Inleiding

In deze paragraaf staat de gemeentelijke financieringsfunctie centraal en de beheersing van bijbehorende risico's. De gemeentelijke treasuryfunctie voert financiële taken uit binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (fido) en het treasurystatuut. Allereerst wordt in deze paragraaf ingegaan op de financieringsbehoefte. Daarna worden de verschillende risico's en de beheersing hiervan behandeld.

2. Financieringspositie

Omvang leningenportefeuille

Bedragen x € 1.000	Rek 21	Rek 22	Rek 23
Stand per 01-01	51.700	51.200	50.700
Nieuwe leningen	0	0	0
Reguliere aflossingen	500	500	500
Vervroegde aflossingen	0	0	0
Stand per 31-12	**51.200**	**50.700**	**50.200**
Rentekosten	1.526	1.514	1.511

In 2023 zijn geen nieuwe leningen aangetrokken en is de schuldpositie met € 0,5 mln afgenomen.

Liquiditeitsontwikkeling

Het saldo op de rekening courant is met € 2,1 mln. toegenomen tot €30,2 mln. De belangrijkste verklaring hiervoor is de positieve kasstroom.

3. Risicobeheer

Renterisico vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Teneinde een grens te stellen aan de korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal. In de onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de kasgeldlimiet per kwartaal weergegeven.

Kwartaal	Kasgeld-limiet	Gem. netto saldo	Vrije ruimte *)
1	5.271	-24.718	29.989
2	5.271	-26.602	31.873
3	5.271	-34.105	39.376
4	5.271	-31.000	36.271

*) Uit de bovenstaande tabel blijkt dat we alle kwartalen ruim binnen de norm zijn gebleven.

Renterisico vaste schuld (renterisiconorm)

De renterisiconorm is ingesteld om de rentegevoeligheid van de leningenportefeuille met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar te beperken. De renterisiconorm wordt berekend als een vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal. Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinancieringen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden.

In onderstaande tabel wordt de renterisiconorm vergeleken met het renterisico:

Bepaling rente risiconorm	2023
Rente risiconorm	12.401
Afgeloste leningen	500
Renteherziening	0
Ruimte onder rente risiconorm	11.901

De gemeente Heiloo blijft ruim binnen de gestelde renterisiconorm.

Kredietrisico
Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij niet aan haar contractuele verplichtingen kan voldoen en dus aan de gemeente zijn verstrekte lening niet terugbetaalt. In de volgende tabel worden de bedragen van de verstrekte leningen weergegeven:

Verstrekte geldleningen Bedragen x € 1.000	Rek 21	Rek 22	Rek 23
Stand per 01-01	96	77	733
Investeringen	0	675	0
Desinvesteringen	0	0	0
Aflossingen/ afschrijvingen	19	19	19
Stand per 31-12	**77**	**733**	**714**
Rentebaten	1	14	14

Onder de langlopende leningen is opgenomen de verstrekte leningen aan de bibliotheek en Alliander N.V. De lening aan Alliander van € 675.000 betreft een zogenaamde ‘reverse converteerbare hybride obligatielening’.

Waarborgen en garanties
WSW leningen
Als het financieel niet goed gaat met een woningcorporatie (bijvoorbeeld rente en aflossing worden niet meer betaald en de borg dreigt te worden aangesproken), zijn er verschillende vangnetten en buffers in het garantiestelsel:

- Primaire zekerheid: De financiële middelen van de corporatie
- Secundaire zekerheid: de borgstellingsreserve van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)
- Tertiaire zekerheid: de achtervangpositie van Rijk en gemeenten. Alleen indien voorgaande zekerheden ontoereikend zijn, moeten Rijk en gemeenten op verzoek van het WSW renteloze leningen aan het WSW verstrekken. De kans dat onze gemeente als achtervang wordt aangesproken is bijzonder klein.

	Omschrijving Bedragen x € 1.000	Oorspron-kelijk bedrag	% borg-stelling	Boek-waarde 31-12-22	Boek-waarde 31-12-23	Garantie-bedrag 31-12-23
A	Diverse instellingen en verenigingen	1.361	100,00%	204	170	170
B	WSW leningen	9.000	50,00%	9.000	4.000	2.000
	WSW leningen nieuwe verdeling	379.833	div.	7.584	13.414	13.414
D	HVC	9.767	100,00%	6.168	5.660	5.660
G	Hypotheken particulieren	5.966	100,00%	1.578	1.293	1.293
	Totaal	**405.927**		**24.534**	**24.537**	**22.537**

Rentetoerekening
Heiloo hanteert het systeem van integrale financiering. Dat wil zeggen dat er niet noodzakelijk een direct verband bestaat tussen individuele investeringen en de financiering hiervan. De berekening van het renteresultaat is verplicht voorgeschreven. Hierin wordt een vergelijking gemaakt tussen de werkelijk betaalde rente aan de bank inclusief correcties en de gehanteerde omslagrente:

	Renteschema conform Notitie Rente (bedragen x € 1.000)				
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering				1.501
b	De externe rentebaten (idem)			-/-	27
	Saldo rentelasten en rentebaten				**1.474**
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	-63		
c2	De rente van project-financiering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	0		
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering)	+	0		
				-/-	**-63**
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				**1.537**
d1	Rente over eigen vermogen				0
d2	Rente over voorzieningen				0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				**1.537**
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			-/-	1.253
f	Renteresultaat op het taakveld Treasury				**284**

Voor de gemeente Heiloo wordt een omslagrentepercentage (rekenrente) van 2,5% gehanteerd op de investeringen die integraal zijn gefinancierd. Om te komen tot het omslagrentebedrag wordt de boekwaarde van deze investeringen per 1 januari 2023 vermenigvuldigd met het percentage van 2,5%. Dit resulteert in een renteomslag van € 1.253.000. Deze is € 284.000 lager dan de werkelijk betaalde rente aan de BNG rekening houdend met de belaste rente aan de grondexploitaties. Dit verschil is het (fictieve) renteresultaat op het taakveld treasury en heeft geen gevolgen voor het rekeningresultaat.

Volgens de notitie rente van de BBV mag het verschil tussen de renteomslag en werkelijke rente niet groter zijn dan 25%. Voor 2023 is dit verschil 18,5% en valt binnen deze marge.

PARAGRAAF E: BEDRIJFSVOERING

Gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie BUCH
De BUCH is, sinds 1 januari 2017, de bedrijfsvoering organisatie van de gemeenten Bergen NH, Uitgeest, Castricum en Heiloo. Aangezien bedrijfsvoering de enige taak is waarvoor de gemeenschappelijke regeling is opgericht kent deze ook maar één programma, namelijk het programma bedrijfsvoering. Voor de verantwoording over het programma bedrijfsvoering in 2023 wordt naar de jaarrekening 2023 van de werkorganisatie verwezen.

Een korte samenvatting van dat document is in deze paragraaf opgenomen. In de paragraaf verbonden partijen wordt ingegaan op het vermogen, resultaat en risico's van de werkorganisatie.

De in de jaarrekening 2023 opgenomen kosten van de werkorganisatie zijn gebaseerd toegerekend aan de programma's op basis van de verdeelsleutel. Het aandeel van Heiloo in de werkorganisatie in 2023 is 20,95%. Uiteindelijk waren de kosten voor de werkorganisatie BUCH over 2023 € 4,4 mln. lager dan in de begroting is opgenomen. Wat voornamelijk is veroorzaakt door lager lasten voor Oekraïne (€ 2,0 mln.), lagere lasten voor personeel (1,5 mln., waarvan 1,0 mln. klimaat), lagere ICT lasten (0,2 mln.) en 0,2 mln. lagere lasten voor de Omgevingswet. Bij de baten zien we een lagere opbrengst voor plustaken (€ 1,2 mln.) en hogere overige opbrengsten (€ 0,8 mln.). Deze lagere lasten zijn verwerkt in deze jaarrekening 2023. Een toelichting op de afwijking van de lasten vindt u in de jaarrekening 2023 van de werkorganisatie BUCH.

Personeel en organisatie
Per 31 december 2023 zijn er 812 (2022: 862) personen in dienst (excl. inhuur) bij de werkorganisatie. Dit zijn 737 (2022: 775) fte.

Deze personen werken voor de vier gemeenten en de werkorganisatie zelf.

Stand van zaken Zaffier
Per 1 januari 2023 is Zaffier volledig operationeel gestart als organisatie. Circa 40 medewerkers vanuit de BUCH zijn overgegaan naar Zaffier. De Participatiewet, de Wet Inburgering en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening zijn gedelegeerd aan Zaffier. In de loop van 2023 zijn de volgende taken gemandateerd aan Zaffier: het verstrekken van Leefgeld aan Oekraïners, de nazorg van ex-gedetineerden en het afhandelen van de Kinderopvangtoeslagaffaire.

ICT
In het najaar van 2023 is door het BUCH-bestuur de koers om te komen tot een moderne en toekomstbestendige technische ICT vastgesteld. Deze koers geeft op hoofdlijnen richting aan de doorontwikkeling van ICT en brengt in beeld welke middelen, expertise en budget hiervoor nodig zijn. Dit is onder meer nodig, omdat de afhankelijkheid van ICT als strategisch bedrijfsmiddel voor de dienstverlening en bedrijfsvoering steeds groter wordt, er steeds hogere eisen worden gesteld aan informatiebeveiliging, de ontwikkelingen zich mede door de digitale transformatie in de samenleving steeds sneller opvolgen, de ICT-kosten stijgen en er in dat kader behoefte is aan meer inzicht, grip en voorspelbaarheid. Daarnaast heeft het management dat verantwoordelijk is voor ICT op meerdere vlakken zorgen, zoals over de toenemende complexiteit van de te beheren ICT, de omstandigheden op de arbeidsmarkt, de toenemende druk op de ICT-functie en de kennis en kunde van de huidige medewerkers.

De koers voor de komende jaren is om in te zetten op een hybride ICT-omgeving. Hierbij moet een balans worden gevonden tussen wat wij zelf blijven uitvoeren en wat wij om strategische redenen overbrengen naar de cloud. Voor de realisatie van de koers zijn extra middelen beschikbaar gesteld. In 2023 zijn voorbereidingen getroffen voor de realisatie die in 2024 van start gaat en waarvoor de uit te voeren projecten jaarlijks worden opgenomen in het jaarplan I&A.

Het project portfoliomanagement is in 2023 doorontwikkeld bestaande uit een werkwijze met stakeholders vanuit de vakdomeinen, zodat integraal keuzes kunnen worden gemaakt bij de prioriteitstelling. Het jaarplan I&A 2024 is in december vastgesteld.

Daarnaast zijn in 2023 onder meer de volgende projecten uitgevoerd:

- Implementatie van het e-HRM systeem;
- Integraal systeem voor WMO en Jeugd;
- Implementatie Peutermonitor;
- Aanbesteding en implementatie vergunningensysteem;
- Uitbreiding container management systeem;
- Huisvesting gemeente Heiloo in nieuw gemeentehuis aan de Westerweg;
- Back-up en restore op orde gebracht, beschreven en getest;
- Implementatie van monitoringstool voor verschillen tussen registraties van de WOZ, BAG en BGT.

Informatiebeveiliging en privacy
In 2023 zijn op het gebied informatiebeveiliging en privacy verdere stappen gezet om het bewustzijn en het volwassenheidsniveau te verhogen.

Invoering Omgevingswet
In de Omgevingswet is alle bestaande wetgeving over de fysieke leefomgeving gebundeld, vereenvoudigd en geïntegreerd in één wet met één samenhangend stelsel. Met het programma Omgevingswet worden de gemeenten en de werkorganisatie BUCH gezamenlijk voorbereid op de invoering van deze wet.

De vier gemeenteraden hebben het Ambitiedocument Omgevingswet vastgesteld, waarmee de richting is bepaald waarbinnen de invoering van de Omgevingswet plaatsvindt.

De visie op de Omgevingswet bestaat uit vier uitgangspunten. Deze uitgangspunten vormen de basis voor al ons handelen en al het beleid dat wij de komende jaren ontwikkelen vanuit de Omgevingswet.

1. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke opgaven staan centraal;
2. Ruimte aan initiatieven;
3. Vroegtijdige samenwerking;
4. Integraal werken en maatwerk.

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Tot die datum hebben we de minimale wettelijke eisen voorbereid. Met de inwerkingtreding van de wet zijn we in de laatste fase van het programma gekomen waarin we vertrouwd raken met de nieuwe manier van werken en onze dienstverlening en processen verbeteren.
We kunnen het programma naar verwachting nog altijd uitvoeren binnen dit financiële kader. Destijds zijn we tot een raming van de invoeringskosten gekomen inclusief een aantal onzekerheden. Een van de aannames was de verdeling van de kosten over de jaren.

Toelichting Rechtmatigheidsverantwoording college

Verantwoordelijkheid college burgemeester en wethouders
Het college van burgemeester en wethouders geeft aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de bepalingen vermeld in het normenkader 2023 vastgesteld door de raad op 26 februari 2024
In de raad van 26 februari 2024 is het controleprotocol vastgesteld met een verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording van 1%. In de paragraaf bedrijfsvoering kan een toelichting worden gegeven over de oorzaken van de geconstateerde onrechtmatigheden, waarbij de rapportagegrens voor het toelichten van geconstateerde onrechtmatigheden in het controleprotocol is vastgesteld op € 75.000,-. In deze toelichting op de rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden wordt de rapportagegrens van € 75.000,- gehanteerd. De toelichting op de onrechtmatigheden bestaat uit een beschrijving van de geconstateerde afwijking, een toelichting op het ontstaan van de afwijking en de vermelding van de actie die wordt ondernomen om afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Conclusie rechtmatigheid 2023
Het college van burgemeester en wethouders is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten en ook de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves.

Toelichting op de afwijkingen

In 2023 is er bij 1 proces sprake van rechtmatigheidsfouten boven de € 75.000:

1. Aanbestedingen: In 1 geval is bij de aanbestedingen ten onrechte niet Europees aanbesteed. De totale fout betreft hier € 403.686;

Deze fouten en onduidelijkheden worden hieronder toegelicht.

1. Aanbestedingen
In het proces aanbestedingen is voor € 403.686 aan fouten geconstateerd over de periode 2020-2023. Dit betreft 1 geval waar ten onrechte niet Europees is aanbesteed waar dat op basis van de aanbestedingsregels wel had gemoeten.

Beschrijving fouten
Het betreft een dossier voor inhuur voor de projectleiding van een grondexploitatie. Hierbij is de opdracht meerdere keren verlengd waarbij over de lopende periode de Europese aanbestedingsgrens is overschreden.

Oorzaak
De oorzaak van de fout ligt in het feit dat meerdere keren is verlengd, waarbij wel op verschillende momenten sprake is geweest van een meervoudig onderhandse aanbesteding, maar feitelijke sprake had moeten zijn van een Europese aanbesteding.

Verbeterpunten om deze fouten in de toekomst te voorkomen
Momenteel zijn wij bezig met de inrichting van een inhuurdesk. Deze inhuurdesk moet zorgen voor meer grip en centrale sturing op de inhuur. Hiermee verkleinen we de kans op fouten zoals deze zijn geconstateerd voor 2023

PARAGRAAF F: VERBONDEN PARTIJEN

Inleiding
Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Wanneer een verbonden partij een publiekrechtelijke rechtsvorm heeft, is er sprake van een gemeenschappelijke regeling. Privaatrechtelijke organisaties kunnen stichtingen, verenigingen en vennootschappen zijn.
De gemeente heeft een bestuurlijk belang wanneer zij zeggenschap heeft, door vertegenwoordiging in het bestuur of stemrecht. Zij heeft een financieel belang wanneer zij een bedrag ter beschikking heeft gesteld, dat niet verhaalbaar is wanneer de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.
Organisaties waarmee een subsidierelatie is aangegaan zonder dat het hiervoor beschreven bestuurlijk en financieel belang aanwezig is, vallen buiten de definitie van verbonden partij.

Visie en kaders
In de Nota Verbonden Partijen zijn de uitgangspunten opgenomen voor sturing, beheersing en evaluatie van de verbonden partijen. Ook zijn de rollen van en verantwoordelijkheden van de raad en het college benoemd.
Begin 2018 heeft de raad ingestemd met de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) en de notitie Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen.

Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen
Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd.

De belangrijkste wijzigingen:
- Formaliseren van de actieve informatieplicht van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling, vergelijkbaar met de informatieplicht van het college aan de gemeenteraad, zoals vastgelegd in artikel 169 van de Gemeentewet;
- Een gemeenschappelijke adviescommissie: een commissie bestaande uit raadsleden die het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden van de deelnemende gemeenten met
  betrekking tot de gemeenschappelijke regeling kan voorbereiden of de raden van advies kan voorzien;
- Verruiming van de zienswijzeprocedure. Zienswijzen kunnen behalve in de begrotingscyclus, ook worden ingediend bij het treffen van de regeling en bij voorgenomen besluiten voordat die besluiten zijn genomen;
- Meer mogelijkheden voor de deelnemende gemeenten om per regeling keuzes te maken over de governance en legitimatie.

De uitwerking van de wetswijziging is opgepakt in Noord Holland Noord verband. De Regietafel, die in 2018 is opgericht met het doel de samenwerking tussen alle betrokkenen bij de gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord beter te laten functioneren, heeft hierin het voortouw.

Uiterlijk twee jaar na de inwerkingtreding van deze wetswijziging moeten alle gemeenschappelijke regelingen zijn aangepast.

De Regietafel heeft een plan aanpak opgesteld met vijf fasen:
Fase 1: Informatievoorziening (april-juli 2022)
Fase 2: Plan van aanpak/opdracht (juli 2022- januari 2023)
Fase 3: Kaderstelling (september 2022 – september 2023)
Fase 4: Besluitvorming (oktober 2023 – maart 2024)
Fase 5: Implementatie (maart – juli 2024)

Op 23 januari 2023 heeft de raad ingestemd met het plan van aanpak van de Regietafel.

Op 25 september 2023 heeft de raad de kaders vastgesteld voor de implementatie van de wijzigingen Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) 2022-2024.

Verbonden partijen gemeente Heiloo
In 2023 nam Heiloo deel in 13 verbonden partijen. In de volgende twee tabellen een inzicht in het financieel en bestuurlijk belang in de verbonden partijen. Niet in alle gevallen is de jaarrekening 2023 al opgemaakt, in dat geval is de kolom gevuld met de tekst “niet bekend”.

Verbonden partij	Eigen Vermogen		Vreemd vermogen		Exploitatieresultaat	
Bedrag x 1000	1-1-2023	31-12-2023	1-jan-23	31-dec-23	2022	2023
BUCH	€ 0	€ 0	€ 18.467	€ 18.918	€ 0	€ 0
GGD NHN	€ -1.954	€ 2.110	€ 25.057	€ 23.835	€ -3.691	€ 761
VRNHN	€ 6.756	€ 5.333	€ 41.948	€ 42.613	€ 798	€ -850
ODNHN	€ 4.841	€ 4.188	€ 5.495	€ 5.814	€ 1.488	€ 1.742
RHCA	€ 391	€ 354	€ 941	€ 1.072	€ 117	€ -37
Zaffier	€ 61	€ 488	€ 8.431	€ 10.241	€ 61	€ 488
Raum	€ 1.473	€ 1.426	€ 1.094	€ 1.097	€ - 288	€ -47
VVI	€ 24	€ 24	€ 924	€ 919	€ 0	€ 0
Cocensus	€ 740	€ 224	€ 16.228	€ 15.470	€ 490	€ -181
DECRA	€ 394	Niet bekend	€ 4	Niet bekend	€ -14	Niet bekend
ONHN	€ 1.279	Niet bekend	€ 1.778	Niet bekend	€ 41	Niet bekend
BNG	€ 4.615.000	€ 4.721.000	€ 107.459.000	€ 110.819.000	€ 300.000	€ 254.000
Alliander	€ 4.570.000	€ 4.749.000	€ 6.106.000	€ 6.877.000	€ 198.000	€ 267.000

Verbonden partij	Aandelenkapitaal		Exploitatiebijdrage		Bestuursleden
Bedrag x 1000	2022	2023	2022	2023	
BUCH	€ 0	€ 0	€ 17840	€ 17.033	M. ten Bruggencate R. Vennik M.R. Opdam (pv) A.A. Tromp (pv)
GGD NHN	€ 0	€ 0	€ 902	€ 951	A.A. Tromp M. ten Bruggencate (pv)
VRNHN	€ 0	€ 0	€ 1345	€ 1.449	M. ten Bruggencate R. Vennik (pv)
ODNHN	€ 0	€ 0	€ 345	€ 348	R. Vennik M.R. Opdam (pv)
RHCA	€ 0	€ 0	€ 113	€ 117	M. ten Bruggencate M.R. Opdam (pv)
Zaffier[1]	€ 0	€ 0	n.v.t.	€ 8.162	A.A. Tromp M. ten Bruggencate M.R. Opdam (pv) R. Vennik (pv)
Raum	€ 0	€ 0	€ 30	€ 30	M. ten Bruggencate A.A. Tromp (pv)
VVI	€ 0	€ 0	€ -65	€ -62	M.R. Opdam R. Vennik (pv)
Cocensus	€ 0	€ 0	€ 366	€ 368	M.R. Opdam M. ten Bruggencate (pv)
DECRA	€ 17	Niet bekend	€ 0	Niet bekend	R. Vennik M.R. Opdam (pv)
ONHN	€ 1	€ 1	€ 61	€ 61	M.R. Opdam R. Vennik (pv)
BNG	€ 90	€ 90	€ 0	€ 0	M.R. Opdam M. ten Bruggencate (pv)
Alliander	€ 82	€ 82	€ 0	€ 0	R. Vennik M.R. Obdam (pv)

[1] Zaffier is formeel gestart 1 april 2022 maar pas sinds 1 januari 2023 volledig operationeel.

Publiekrechtelijke verbonden partijen: de gemeenschappelijke regelingen

1. Werkorganisatie BUCH (BUCH)

   Vestigingsplaats is Uitgeest

   Het bestuur van de werkorganisatie BUCH bestaat uit acht leden. De deelnemende colleges wijzen elk uit hun midden twee leden van het bestuur aan. Het ene lid is de burgemeester van de gemeente en het andere lid een wethouder. Bij de stemming van het bestuur heeft de vertegenwoordiging van een college één stem.

   De regeling is getroffen ten behoeve van het bewerkstelligen van een krachtige en professionele uitvoering door de werkorganisatie van de door de gemeenten opgedragen taken. Daarmee biedt de werkorganisatie een kwalitatief hoogwaardige, efficiënte en innovatieve dienstverlening aan de ‘klanten’ van de gemeenten: inwoners, bedrijven en instellingen.

   In 2023 is vanuit het goed werkgeverschap de inzet geweest om de fitheid van de werkorganisatie BUCH te vergoten. Dit is nodig gebleken om de borging van de kwaliteit van het werk te verbeteren, de werkorganisatie BUCH verder te professionaliseren en de P&C cyclus te verbeteren.

   In 2023 is er ten opzichte van de begroting sprake van een positief jaarresultaat van € 2.789.000. De belangrijkste redenen voor dit overschot zijn een voordeel op de Oekraïnekosten en Klimaat. Aan de batenkant een lagere opbrengst aan plustaken en hogere overige opbrengsten

   De aard van de gemeenschappelijke regeling en de koepelvrijstelling maken dat het voor de Werkorganisatie BUCH niet mogelijk is om zelf weerstandsvermogen op te bouwen. De enige mogelijkheid die De BUCH heeft is het in rekening brengen van de kosten bij de deelnemende gemeenten, op het moment dat bepaalde risico’s zich voordoen. Bij de vaststelling van het weerstandsvermogen moeten de gemeenten rekening houden met de risico’s zoals die in de jaarrekening van de Werkorganisatie zijn opgenomen

2. Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)

   De GGD is gevestigd in Alkmaar en voert de taken uit de Wet Publieke Gezondheid uit.

   Ook heeft de GGD taken vanuit andere wettelijke kaders:
   - openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) en Veilig Thuis (Wet maatschappelijke ondersteuning).
   - Toezicht op de kinderopvang (Wet kinderopvang)
   - Lijkschouw, forensische geneeskunde (Wet op de lijkbezorging);
   - Ondersteuning bij rampen en crises (Wet veiligheidsregio’s).

   In 2023 heeft GGD HN de corona-organisatie afgebouwd en zijn de teststraten gesloten. Ook zonder A-status bleef het belangrijk de ontwikkeling van het virus en de druk op de zorg te volgen. Zo kon op tijd actie worden ondernomen bij een mogelijke nieuwe opleving en/of het onverhoopt ontstaan van nieuwe varianten. Het opschalen en effectief bestrijden van infectieziekten is alleen mogelijk als de basis op orde is. Het in 2023 ingevoerde programma Versterking Infectieziektebestrijding en Pandemische paraatheid gaf de GGD de mogelijkheid om de basis te versterken.

2023 was een turbulent jaar waarin de afwikkeling van het GGiD-project en de verhoging van de Cao tot veel discussie heeft geleid. De financiële gevolgen hiervan waren veelal onderwerp van gesprek. Het jaar 2023 is afgesloten met een positief jaarrekeningresultaat van € 761.000. Dit positieve resultaat is het gevolg van een incidentele en onvoorziene BTW teruggave met betrekking tot het GGiD-project.

Bij de GGD wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. De algemene reserve voor resultaatbestemming is op 31 december 2023 € 828.000. De algemene reserve is niet toereikend om de risico's op te kunnen vangen.

3. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

De VRNHN is gevestigd in Alkmaar en voert taken uit de Wet Veiligheidsregio's uit door het organiseren en operationeel houden van de brandweer- en ambulancezorg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), de rampenbestrijding, de meldkamer en het zorg- en veiligheidshuis.

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, die dit lid vertegenwoordigt.

De veiligheidsregio behartigt de belangen van de aan deze regeling deelnemende gemeenten op de volgende terreinen:
a. de brandweerzorg;
b. de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
c. de geneeskundige hulpverlening.
d. Zorg en veiligheidshuis

Daarnaast heeft de veiligheidsregio de zorg voor:
a. een adequate samenwerking met de politie en de meldkamer ambulancezorg ten aanzien van onder meer de gemeenschappelijke meldkamer;
b. een gecoördineerde en multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Ontwikkelingen
De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zet in op preventie en bestrijding van brand, rampen en andere fysieke bedreigingen. Zij leveren daarmee een bijdrage aan het te bereiken maatschappelijke effect: Heiloo is een veilige en leefbare gemeente. Belangrijk onderdeel van de Veiligheidsregio is het Veiligheidshuis. Het Veiligheidshuis is de plek waar gemeenten, zorg en justitie een gezamenlijke aanpak ontwikkelen voor o.a. multiprobleemgezinnen, criminaliteit en ernstige overlast. In deze rol levert het Veiligheidshuis ook een bijdrage aan de doelstelling 'de samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners is verbeterd.

Het meerjarenontwikkelplan is opgesteld voor de uitdagingen binnen de brandweerorganisatie. Er worden drie ontwikkelopgaves beschreven: vakbekwaamheid, paraatheid en beschikbaarheid en de noodzaak tot modernisering. Het dekkingsplan geeft een realistisch beeld van de werkelijkheid, waarbij onder andere aanbevelingen zijn gedaan om de paraatheid van de vrijwilligersposten vooral overdag nog beter te borgen.

Voorbereiden op ongekende crisis. De toenemende complexiteit op het gebied van demografie, digitalisering, techniek en klimaat heeft tot gevolg dat er 'nieuwe' typen rampen en crises ontstaan. De VRNHN, samen met andere organisaties, moet op deze nieuwe vormen van crises zijn voorbereid en daarbij op verzoek en naar behoefte gemeenten ondersteunen.

Resultaatbestemming 2023
De programma's van de veiligheidsregio exclusief ambulancezorg hebben een negatief resultaat van € 490.000. Het negatieve resultaat komt doordat de vooraf vastgestelde indexatie in de begroting 2023 van 2,3% niet toereikend is om de inflatie en de loonstijgingen van gemiddeld ruim 8% tot een maximum van 9,3% voor bijvoorbeeld vrijwilligersvergoedingen te compenseren. De eerste compensatie vanuit gemeenten voor deze hoge inflatie en de CAO is door de systematiek van de regeling Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen pas in 2024. Dat betekent dat in 2023 incidenteel een tekort is ontstaan als gevolg van deze systematiek. Het minder negatieve resultaat wordt met name veroorzaakt door tijdelijke vacatureruimte op diverse programma's van de veiligheidsregio. Het negatieve resultaat zal gedekt worden uit de algemene reserve veiligheidsregio.

Het door de zorgverzekeraars gefinancierde programma ambulancezorg heeft een negatief resultaat van € 360.000. Het negatievere resultaat is met name veroorzaakt door hoger dan begrote kosten voor inhuur ambulanceverpleegkundigen en chauffeurs om roosteruitval op te vangen als gevolg van vacatures, ziekte, verlof en opleidingen. De opkomsttijd van de ambulancezorg voor spoedinzetten (binnen 15 minuten ter plaatse na melding bij 112) over 2023 is wel verder verbeterd naar gemiddeld 94,96% (2022 gemiddeld 94,8%) en behoort tot de beste van Nederland. Een knappe prestatie voor de regio met de langste rijtijden van Nederland. Het negatieve resultaat zal gedekt worden uit de algemene reserve ambulancezorg.

4. Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN)

Bestuurlijk belang

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een vastgesteld aantal stemmen, waarbij de stemverdeling voor de gemeenten is gebaseerd op inwoneraantal en ingebracht budget en het aantal stemmen voor de Provincie is gebaseerd op het in te brengen budget. Heiloo heeft 2 stemmen in het totaal van 100.

Openbaar belang
Bijdragen aan het bereiken en in stand houden van een veilige en duurzame fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit binnen het werkgebied. Uitvoeren van taken vergunningsverlening, toezicht en handhaving op het terrein van milieu, bouw- en woningtoezicht.

Ontwikkelingen 2023
De ODNHN heeft zich zo goed als mogelijk voorbereid op de invoering van de Omgevingswet. De dossiers Stikstof en Circulaire Economie hebben de volle aandacht. In 2023 is het Interbestuurlijk Programma versterking VTH (IBP-VTH) gestart. De OD NHN moet voor 1 april 2026 voldoen aan de hierbij gestelde robuustheidscriteria voor Omgevingsdiensten.

Financieel resultaat.
De jaarrekening 2023 sluit af met een positief resultaat van € 1.742.000,-.

Risico's
Voor het opvangen van risico's beschikt de ODNHN over een weerstandsvermogen dat als 'onvoldoende' wordt gezien. Het weerstandsvermogen kan niet worden verhoogt omdat dit nu 2,5% van de lasten bedraagt zoals gesteld door de afspraken in de FUGR. Met betrekking tot de invoering van de Omgevingswet bestaan nog veel onzekerheden omtrent de gevolgen hiervan. 2024 en 2025 zullen als implementatiejaren gelden. Een ander risico is het gevolg

van het IBP-VTH. De OD NHN werkt aan een transitieplan om in 2026 robuust te zijn.

5. Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar is gevestigd in Alkmaar en heeft een Algemeen Bestuur bestaande uit leden van de aangesloten gemeenten. Elk lid heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. Hierbij geldt de volgende sleutel: één stem voor gemeenten tot 10.000, twee stemmen voor gemeenten tot 20.000, drie stemmen voor gemeenten tot 30.000 inwoners enzovoort.

Het RHCA is een regionaal kennis- en informatiecentrum die haar archiefcollectie actief aan een breed publiek beschikbaar stelt. Het RHCA beheert ook de oudere archieven van de aangesloten gemeenten. Daarnaast adviseert zij volgens de wettelijke kaders over zowel het analoge als digitale informatiebeheer en houdt daar toezicht op.

In 2023 heeft het RHCA inspecties gehouden inzake de toetsing van het zaaksysteem en de daaraan gekoppelde taak specifieke applicaties. Ook heeft het RHCA advies uitgebracht over het voorgenomen besluit om archiefbescheiden te gaan vervangen door digitale reproducties. In 2023 investeerde het RHCA verder in expertise, beheer, digitalisering en beschikbaarstelling van de collectie. Het gaat hier met name om de overdracht van digitale archieven van de gemeenten naar het E-depot van het Regionaal Archief. De belangrijkste tactische doelstelling is dat de integriteit, authenticiteit, bruikbaarheid en representativiteit van de collectie tot in lengte van jaren gegarandeerd moeten zijn.

Het resultaat over 2023 bedraagt € 36.703 negatief. De maximaal toegestane algemene reserve (2,5% van het kostentotaal over 2023) bedraagt per eind 2023 € 75.287. Het negatieve resultaat over 2023, wordt gecorrigeerd door een dotatie uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid en Lastenstijging te onttrekken.
De volgende twee risico's zijn te onderscheiden die effect kunnen hebben op de financiële huishouding van het RHCA, namelijk hogere energiekosten en minder opbrengst uit aanvullende diensten.

6. Zaffier

Zaffier is gevestigd in Alkmaar en voert sinds 1 januari 2023 voor de 6 gemeenten in de regio Alkmaar de Participatiewet, de Wet Inburgering en de Wet gemeentelijk Schuldhulpverlening uit. In de loop van 2023 zijn daar diverse gemandateerde taken bij gekomen, namelijk; het verstrekken van energietoeslag, de nazorg aan ex-gedetineerden, het verstrekken van leefgeld aan Oekraïners en het afhandelen van de kinderopvangtoeslagaffaire.

Zaffier kent een Algemeen Bestuur (AB) en een Dagelijks Bestuur (DB). In het AB nemen portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten deel. In het DB hebben 3 portefeuillehouders plaats: de portefeuillehouders uit Alkmaar en Dijk en Waard en de portefeuillehouder Uitgeest namens de vier BUCH-gemeenten.

Zaffier beschikt op dit moment niet over een eigen weerstandsvermogen. De gekwantificeerde risico's moeten worden opgenomen in het weerstandsvermogen van de deelnemende gemeenten.

Met een solvabiliteitspercentage van 2,42% komt Zaffier uit op een risicovolle vermogenspositie.

Met deze ratio is Zaffier grotendeels afhankelijk van de deelnemende gemeenten bij eventuele financiële tegenslagen.

7. Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)

De VVI is gevestigd in Alkmaar. De gemeenschappelijke regeling is getroffen ter behartiging van het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten ingevolge de Wet Milieubeheer verkregen afvalstoffen. Het lichaam tracht dit te bereiken door de oprichting, participatie en beheer van voorzieningen voor de verwerking van afvalstoffen alsmede door de gecoördineerde afzet van afvalstromen bij derden. De doelstelling is in 2023 geheel gerealiseerd.

De risico's van de gemeenschappelijke regeling:
- de continuïteit van de afvalverwerking;
- aandeelhouders in de NV HVC, zoals de VVI staan jegens de financiers van HVC pro rata garant voor de financiering van HVC en ontvangen hiervoor een garantstellingsprovisie;
- conformiteit met regelgeving op het gebied van staatssteun, mededinging, Wet markt en overheid en aanbesteding.

De VVI beschikt niet over eigen personeel, gebouwen etc.

De financiële risico's worden door de GR als verwaarloosbaar bestempeld.

8. Recreatieschap Alkmaarder en Uitgeestermeer (RAUM)

De gemeenten Zaanstad, Alkmaar, Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Heiloo en Uitgeest participeren samen met Provincie Noord-Holland in de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer. RAUM kent een Algemeen Bestuur (AB) en een Dagelijks Bestuur (DB). In het AB nemen portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten deel. Elk lid van het algemeen bestuur heeft één stem.

Het doel van RAUM is:
a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en watersport.
b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu.
c. Het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.

In 2023 is ingezet op:
- structureel financieel evenwicht;
- realisatie van een uitvoeringsplan en structurele verdienmogelijkheden;
- het afronden van het Recreatief Netwerk dat samen met Recreatieschap Twiske-Waterland is uitgevoerd;
- het vaststellen van de "Visie herstel veenlandschappen Laag Holland";
- afronding van de noodzakelijke voorbereiding bij de drie projecten Vitaal Platteland, Saskerleidam en Dorregeest.

De Jaarstukken van Recreatieschap Alkmaarder-Uitgeestermeer laten over 2023 een negatief resultaat zien van € 47.000.

De weerstandscapaciteit bij het recreatieschap wordt gevormd door de algemene reserve. De bestemmingsreserves zijn voor specifieke doelen bestemd.

Het bestuur heeft besloten aan te sluiten bij het uitgangspunt van de regio Noord-Holland Noord om slechts een beperkte algemene reserve aan te houden voor de GR: de norm is 2,5% van de lasten. De consequentie hiervan is dat een beroep op de participanten gedaan moet worden indien de risico's die zich voordoen het bedrag van de algemene reserve overschrijden

9. Cocensus

Cocensus voert voor Heiloo belastingtaken uit, waaronder alle werkzaamheden in het kader van de Wet Waardering Onroerende Zaken (Wet WOZ) en de heffing en inning van onroerendezaakbelastingen (OZB), rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, forensenbelasting, precariobelasting, grafrechten, (WABO) leges en naheffingsaanslagen parkeerbelasting (‘parkeerboetes’). Tevens handelt Cocensus bezwaar- en beroepschriften af en de kwijtscheldingsverzoeken voor riool- en afvalstoffenheffing.
Cocensus heeft een klantcontactcentrum KCC ingericht waarmee voor de deelnemende gemeenten de klantcontacten voor de gemeentelijke belastingen worden verzorgd.

Het algemeen bestuur kent vanuit iedere gemeente één lid vanuit het college. De stemverhouding is afhankelijk van de jaarlijkse bijdrage. Gemeente Heiloo heeft 2 stemmen dat is 7,14%.

Voor het belastingjaar 2023 is aan (te realiseren) belastingenopbrengsten door de deelnemende gemeenten een totaalbedrag van ruim € 469 miljoen aan Cocensus overgedragen, in 2022 was dit € 454 miljoen.

In 2023 is de uitvoering van de taxatiewerkzaamheden verbeterd. De Waarderingskamer heeft naar aanleiding hiervan de kwaliteitsbeoordeling verhoogd van 3 sterren (voldoende) naar 4 sterren (goed).
Voor het belastingjaar 2023 zijn in totaal 32.573 WOZ-bezwaarschriften ontvangen. Ten opzichte van 2022 is er sprake van een verdrievoudiging. Enerzijds is dit veroorzaakt door de activiteiten van de No Cure No Pay bureaus maar ook er meer is gereageerd op de waardestijging van ruim 20% als gevolgen van de overspannen woningmarkt in 2022

Over 2023 heeft Cocensus de exploitatie afgesloten met een negatief resultaat van € 181.000. Belangrijkste oorzaak is dat op aanwijzing van de accountant is in de jaarrekening ten laste van de exploitatie een voorziening is getroffen van € 180.000 ter dekking van verlofsaldo van de medewerkers van Cocensus op 31 december 2023.

Over de risico’s zegt Cocensus:
- Met de wijziging van de WOZ op 1 januari 2024, wordt een afname van het aantal bezwaren verwacht.
- Hoewel Cocensus blijft investeren in Cybersecurity nemen de risico’s wereldwijd toe. Door de maatregelen die er genomen zijn is de verwachting dat er bij Cocensus een cyberaanval plaats vindt laag.
- Organisaties die de AVG overtreden kunnen een boete opgelegd krijgen van 4% van de jaaromzet.

Privaatrechtelijke verbonden partijen

10. Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA)

De DECRA, gevestigd in Alkmaar, is een stimuleringsfonds welke dient om hernieuwbare energieprojecten in de regio Alkmaar te stimuleren. Zo wordt een bijdrage geleverd aan de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid. Het fonds heeft een revolverend karakter en houdt zich na de eerste storting in stand met de winsten uit duurzame energieprojecten. Door deze wijze van financiering behoudt het kapitaal van de coöperatie over een langere termijn zijn waarde.

De gemeente Heiloo wordt in het bestuur vertegenwoordigd door, en heeft stemrecht bij monde van, wethouder Ronald Vennik. Wethouder Vennik is tevens voorzitter van het bestuur. Naast de gemeente Heiloo zijn de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum, Alkmaar, Dijk en Waard en HVC aandeelhouder van de DECRA. Portefeuillehouders van voorgenoemde gemeenten en HVC zetelen eveneens in het bestuur.

In 2023 heeft het bestuur besloten om twee projecten voor de opbrengst van hernieuwbare energie nader te onderzoeken. Het betreft een locatie voor één windmolen in het Regionale Energie Strategie (RES) zoekgebied 22 langs de Kanaalweg, te Heiloo en een locatie voor één zonneweide in de gemeente Bergen.

Er is nog geen jaarrekening van 2023 beschikbaar. Deze wordt in de loop van het jaar verwacht. Er zijn geen risico’s voor de financiële positie van de gemeente bekend.

11. Ontwikkelingsbedrijf NHN NV (ONHN)

    Gemeente Heiloo is aandeelhouder van N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN). Het ONHN is gevestigd in Alkmaar.

    Doel van het ONHN is een versterking van de regionale economie en welvaart en de nationale en internationale positionering van Noord-Holland Noord. In nauwe samenwerking met overheden, marktpartijen, ondernemers, onderwijs-, en kennisinstellingen en non-profitorganisaties wordt vormgegeven aan de (economische) toekomst van de regio Noord-Holland Noord, zodat de regio effectief kan handelen bij samenwerkingsmogelijkheden met andere regio’s in Nederland of daarbuiten. Met als resultaat een economisch vitale regio. De huidige DVO met ONHN heeft een looptijd tot 31-12-2024.

12. Bank Nederlandse Gemeenten N.V. (BNG)

    De BNG Bank is gevestigd in Den Haag. Van de aandelen BNG Bank is 50% in bezit van het Rijk en 50% van gemeenten en provincies. We hebben 36.000 aandelen in ons bezit met een nominale waarde van € 2,50 per stuk. Het stemrecht is afhankelijk van het aandelen bezit van de gemeente. De stemverhouding is voor de gemeente Heiloo 0,06% en voor de BUCH 0,41%.

    De BNG Bank richt zich exclusief op het publieke domein in Nederland. Klanten zijn onder meer gemeenten, woningcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen en energiebedrijven. Ambitie is dat klanten de bank beschouwen als natuurlijke partner voor het financieren van hun maatschappelijke vraagstukken.

    2023 was het laatste jaar van de eerste driejaarsperiode van de strategie ”Ons Kompas Naar Impact”. Waarin de BNG

Bank de waarde voor de klant heeft kunnen vergroten, door zich als marktleider in het publieke domein te handhaven, door de hoogste ratingsniveau's en door het actief sturen op het financieren van maatschappelijke transities waarin haar klanten zich bevinden. Daarnaast is er hard gewerkt aan een excellente bedrijfsvoering, zoals hoogstaande datakwaliteit, efficiënte en beheerste processen en er zijn forse verbeteringen gerealiseerd in de veiligheid van IT-systemen. De strategie is herijkt voor de periode 2024-2026, het hoofddoel blijft dat de BNG Bank als belangrijkste kredietverstrekker zich zal blijven inzetten voor het socialer en duurzamer maken van Nederland.

De nettowinst is in 2023 gedaald met ruim 15% naar € 254 mln. tegen € 300 mln. in 2022. In 2023 is over het jaarresultaat 2022 een dividenduitkering vastgesteld van € 2,50 per aandeel. Over het jaar 2023 zal het dividend € 2,16 per aandeel bedragen. Risico's voor de financiële positie van de gemeente zijn onder meer de gevoeligheid van het renteresultaat voor politieke en economische ontwikkelingen binnen de Europese Unie.

De verwachting was dat de rente voor zowel de korte als lange termijn in 2023 zou stijgen. Over het hele jaar genomen heeft deze stijging zich inderdaad voorgedaan. Echter in de laatste maand van 2023 daalden de rentetarieven enigszins, zelfs iets onder het niveau van dezelfde periode het jaar daarvoor.

13. Alliander

Alliander, waarvan het hoofdkantoor in Arnhem gevestigd is, is een groep waarin verschillende bedrijven actief zijn. Netbeheerder Liander leidt de energiedistributie over al onze netten dagelijks in goede banen. Qirion legt zich toe op de ontwikkeling van duurzame technologieën en intelligente energie-infrastructuren.

In 2023 is het mede door geopolitieke ontwikkelingen, de gascrisis en de stijgende energieprijzen hard gegaan met de verdere elektrificatie en verduurzaming in Nederland. De groei van het aantal warmtepompen, zonnepanelen, e-boilers en oplaadpunten voor personenvervoer en elektrische vrachtwagens zette door en zal ook de komende jaren verder stijgen. Tegelijkertijd was er ook veel aandacht voor de keerzijde van de transitie: de ontwikkelingen gaan sneller dan dat Alliander de netten kan uitbreiden en verzwaren. Dit leidt er bijvoorbeeld toe dat bedrijven niet kunnen groeien en consumenten langer moeten wachten op een aansluiting. Ondernemers en consumenten blijven hierdoor nog zeker tien jaar de gevolgen van de volle netten voelen.

PARAGRAAF E: GRONDBELEID - HEILOO

Wat is grondbeleid?
Grondbeleid is het samenhangende geheel van handelingen betreffende grondtransacties en gebiedsontwikkeling. Het geeft aan welke mogelijkheden er zijn om een gebied tot ontwikkeling te brengen en welke rol de gemeente hierin kan vervullen (actief/ faciliterend).
Actief grondbeleid
Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond; De aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente gronden voor eigen rekening en risico. De gemeente legt bij actief grondbeleid de publieke voorzieningen aan en kan in beginsel alle productiekosten doorberekenen in de gronduitgifteprijzen, zolang de markt bereid is deze prijs te betalen. Bij een actief grondbeleid wordt een gemeentelijke grondexploitatie opgesteld.
Faciliterend grondbeleid
Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente het particulieren mogelijk maakt grond te exploiteren. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende ontwikkelingen moet de gemeente verhalen op de particuliere exploitant met behulp het vastgesteld exploitatieplan of plankostenscan (door de provincie uitgebrachte scan). De gemeente koopt daarbij zelf geen grond aan en beperkt zich tot de wettelijke publieke taak. Deze taak bestaat vooral uit het toetsen van de plannen aan vastgestelde beleidskaders, inspraakprocedures, het vaststellen van het bestemmingsplan en zo nodig het exploitatieplan. Bij faciliterend grondbeleid wordt geen gemeentelijke grondexploitatie opgesteld.

Grondbeleid in Heiloo
Het grondbeleid van de gemeente Heiloo is vastgelegd in de Nota Grondbeleid (vastgesteld door de raad in december 2017) en wordt gebruikt als sturingsinstrument om gemeentelijke doelstellingen te realiseren op verschillende beleidsterreinen, zoals ruimtelijke ordening, wonen, economische ontwikkeling, energietransitie, infrastructuur, duurzame leefomgeving en voorzieningen.
Door de invoering van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) met de afdeling Grondexploitatie in 2008 en door effecten van de crisis hebben veel gemeenten hun ontwikkelingsstrategieën heroverwogen en de te voeren grondpolitiek aangepast. Dit heeft er in 2011 toe geleid dat de raad heeft besloten steeds meer af te stappen van *actief* grondbeleid en meer in te zetten op *faciliterend* grondbeleid.
De gemeente Heiloo kent nog twee projecten waarvoor een gemeentelijke grondexploitatie is opgesteld, te weten Zuiderloo en Boekelermeer fase A, B en C.
Een reden om te kiezen voor actief grondbeleid kan liggen in de grondposities in het gebied. Voor beide gebieden geldt dat de gemeente veel grondposities heeft. Om de gemeenteraad in staat te stellen haar controlerende rol adequaat te kunnen uitvoeren, is een transparant inzicht in de grondexploitaties en de geprognotiseerde resultaten noodzakelijk. Dit geldt dus voor projecten waar actief grondbeleid wordt gevoerd.

Grondexploitatie
Om de financiële gegevens van de grondexploitaties inzichtelijker en transparanter te maken wordt in de gemeente Heiloo ter voorbereiding op de jaarrekening de Nota Actualisatie Grondexploitaties en -beleid (NAG) opgesteld. Hierin worden de grondexploitaties geactualiseerd aan de hand van de vastgestelde ruimtelijke kaders, uitgangspunten en planning. Eventuele afwijkingen in programma, fasering en financieel resultaat worden inzichtelijk gemaakt.
De grondkosten, plankosten, uitvoeringskosten en bijkomende kosten (rente) worden ten laste van de grondexploitatie gebracht. De opbrengsten uit grondverkoop en overige baten worden ten gunste van de grondexploitatie gebracht.

Actuele prognoses van de grondexploitaties

Woningbouw (opbrengsten)
Het consumentenvertrouwen en het vertrouwen in de woningmarkt is negatief, maar stabiel. Nu de woningprijzen weer beginnen te stijgen en de rente stabiliseert, neemt het vertrouwen weer toe. Er is een aanhoudende vraag naar nieuwbouwwoningen, onder andere vanwege het gunstige energielabel. Het aantal verleende bouwvergunning is echter historisch laag. De markt voor nieuwbouwwoningen is krap en dat zal met de tegenvallende productiecijfers ook op middellange termijn zo blijven. De verwachting is dat de nieuwbouwprijzen harder zullen stijgen dan de prijzen van bestaande woningen.

Bedrijventerreinen (opbrengsten)
Naar verwachting zal op goede locaties de grondwaarde voor bedrijfsmatig vastgoed blijven stijgen, doordat de vraag hoger is dan het huidige aanbod.

Civiele werkzaamheden (kosten)
De Grond, Weg en Waterbouw-kostenontwikkeling is vergelijkbaar met de woningbouw-kostenontwikkeling. De Bouwkosten en de GWW-kosten zijn na jaren van forse prijsstijgingen in 2023 gestabiliseerd. Op jaarbasis is nog sprake van een beperkte stijging van de materiaalprijzen. Vanaf maart zijn de prijzen van bouwmaterialen gestabiliseerd. Dit door de afnemende vraag naar bouwmaterialen als gevolg van de terugvallende bouwproductie en de lagere energieprijzen. De Bouw- en GWW-sector kampen met een personeelstekort, al zal dit tekort teruglopen bij een dalende bouwproductie. De looncomponent in de Bouw- en GWW-kosten is dit jaar harder gestegen dan de materiaalcomponent, de stijging zal naar verwachting aanhouden, echter vertegenwoordigt deze slechts een klein deel van de totale kosten. Voor de komende jaren wordt een beperkte stijging van de Bouw- en GWW-kosten verwacht.

Vastgestelde grondexploitaties

Onderstaand het financiële (verwachte) resultaat van de grexen Zuiderloo en Boekelermeer:

Zuiderloo - Heiloo	BIE	Programma 3: Leefbare gemeente

Ontwikkelingen
Voor het gebied Zuiderloo is gekozen om naast actief grondbeleid, ook een deel van deze locatie via faciliterend grondbeleid te realiseren. Samen met Timpaan wordt dit jaar gewerkt aan de laatste fase. De verwachting is dat de laatste woningen begin volgend jaar worden opgeleverd en de ontwikkeling Timpaan in de loop van 2024 kan worden afgerond. Voor de overige delen zijn plannen in voorbereiding bij derden of wordt gewacht op een initiatief.

Zuiderloo totaal Inclusief winstneming 2023

Kengetallen	***2e firap 2023***	***NAG 2023***	***2024***	
Jaarsaldo		€ -675.827	€ 2.240.443	
Boekwaarde 1-1	€ -1.625.577	€ -2.301.404	€ - 60.961	
Voorziening 31-12	€ 0	€ 0	€ 0	
Exploitatieresultaat CW	€ 370.751 (positief)	€ 305.922 (P)	€ 305.922 (P)	

Het exploitatieresultaat van Zuiderloo geeft op netto contante waarde na de actualisatie en een tussentijdse winstneming over 2023 van € 64.419,- een resultaat van € 305.922,-.

Boekelermeer - Heiloo	BIE	Programma 2: Aantrekkelijke gemeente

Ontwikkelingen
Voor het gebied Boekelermeer is gekozen actief grondbeleid te voeren, met de daarbij behorende financiële risico's voor de gemeente. De kavels in fase A zijn allen verkocht en de meeste inmiddels

ook bebouwd. Ook zijn er al twee kavels verkocht in fase C. Er zijn al gegadigden voor de afname van de laatste uitgeefbare kavels in zowel fase B en C.

Boekelermeer fase A, B, C Inclusief winstneming 2023

Kengetallen	***2e firap 2023***	***NAG 2023***	***2024***
Jaarsaldo		€ 115.804	€ - 4.609.260
Boekwaarde 1-1	€ 4.554.945	€ 4.670.749	€ 61.489
Voorziening 31-12	€ 0	€ 0	€ 0
Exploitatieresultaat CW	€ 557.352 (positief)	€ 611.787 (P)	€ 611.787 (P)

Bij de 2e firap 2023 bedroeg het eindresultaat € 557.352,-. Ten gevolge van de bovengenoemde ontwikkelingen in het afgelopen jaar en de geactualiseerde ramingen is het verwachte financiële resultaat van het project Boekelermeer per 1 januari 2024 € 611.787,- (in netto contante waarde). Dit na een tussentijdse winstneming van € 496.692,-.

Winstneming

Volgens de verplichte percentage-of-completion (POC) methode is berekend dat voor het jaar 2023 sprake is van tussentijdse winstneming voor Zuiderloo en Boekelermeer van respectievelijk € 64.419,- en € 496.692,-. In de NAG wordt hierop verder ingegaan.

Zandzoom

Het ontwerpbestemmingsplan Zandzoom is samen met het exploitatieplan gepubliceerd op woensdag 20 december 2023 en de dag daarna voor een periode van zes weken ter inzage gelegd. Dit omdat de Raad van State op 1 september 2021 het bestemmingsplan en exploitatieplan Zandzoom 2019, waarmee woningbouw in Zandzoom-Heiloo mogelijk werd gemaakt, heeft vernietigd. In haar uitspraak verklaart de Raad van State een deel van de beroepen van de bezwaarmakers gegrond. Dit is de aanleiding geweest om een nieuw bestemmingsplan en exploitatieplan voor Zandzoom op te stellen.
De verkoop van de laatste gemeentelijke gronden in de Oostflank is pas definitief als het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden. Vanaf dat moment heeft de gemeente in Zandzoom alleen nog een faciliterende rol.

INLEIDING

De Wet open overheid (hierna: Woo) heeft op 1 mei 2022 de wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen. Het doel van de Woo is een meer transparante en actief openbaar makende overheid. De Woo verplicht tot steeds meer uit eigen beweging, openbaar maken van documenten. Er geldt een inspanningsverplichting tot actieve openbaarmaking voor documenten anders dan de verplichte categorieën. Artikel 3.5 van de Woo bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo en dat er maatregelen worden getroffen ten behoeve van het duurzaam toegankelijk maken van digitale documenten. Dit wordt in de Woo de openbaarheidsparagraaf genoemd.

Deze wettelijke bepaling is bedoeld om de naleving van de Woo, waaronder de bepalingen over actieve openbaarmaking, te stimuleren. De focus van deze openbaarheidsparagraaf is de beschrijvende en kwalitatieve verantwoording op hoofdlijnen over de activiteiten die zijn uitgevoerd in **2023** per thema:

- Verbetering van de informatiehuishouding.
- Actieve openbaarmaking;
- Passieve openbaarmaking;

VERBETERING INFORMATIEHUISHOUDING

Informatie moet duurzaam toegankelijk zijn, dat betekent (veilig) vindbaar en bruikbaar op het juiste moment, voor de juiste persoon in de juiste vorm. Er mag geen twijfel zijn over de betrouwbaarheid en echtheid ervan, zodat wij ons handelen voor, tijdens en na afloop van het maken en uitvoeren van beleid en wetgeving altijd onderbouwd kunnen verantwoorden. Juiste en toegankelijke informatie is ook nodig voor onze dagelijkse bedrijfsvoering/dienstverlening. Een goede informatiehuishouding is een randvoorwaarde voor een goede informatievoorziening en een noodzakelijk element in onze democratische rechtsstaat. Een goede informatiehuishouding vormt het stevige fundament om een professionele en transparante overheid te kunnen zijn.

In 2023 hebben we het volgende gerealiseerd:
In 2022 is een project gestart voor verbetering van de informatiehuishouding, aan de hand van de bevindingen van de archiefinspectie en provincie. In het kader van dit project is de implementatie van een zaaksysteem afgerond en is de doorontwikkeling daarvan in 2023 ter hand genomen. Ondanks de krappe arbeidsmarkt is de bezetting van het team Informatiebeheer kwalitatief en kwantitatief versterkt. Een aantal aanbevelingen van de toezichthouders kon worden gerealiseerd, waardoor het oordeel van de archiefinspectie positiever was dan in het jaar daarvoor. Ondanks de inspanningen die zijn gedaan, is de opgave om de informatiehuishouding verder op orde te brengen nog steeds groot, onder andere doordat het informatielandschap complexer wordt en de eisen die de Wet open overheid aan de toegankelijkheid van de informatie stelt. Bij de reguliere archiefwerkzaamheden is flinke voortgang geboekt, waardoor de toegankelijkheid van deze archieven is verbeterd.

ACTIEVE OPENBAARMAKING

Actieve openbaarmaking houdt in dat overheden informatie uit eigen beweging openbaar maken en voor iedereen in de samenleving toegankelijk maken.

In 2023 hebben we het volgende gerealiseerd:
Eind april 2023 is de 1e fase van het Woo project van start gegaan. Het project heeft gekeken wat er al actief openbaar wordt gemaakt. Hieruit blijkt dat we 6 van de 11 categorieën uit eigen beweging publiceren. Om te toetsen of dit volgens de Woo-eisen verloopt en of er verbeteringen benodigd zijn, is er een Woo-audit ontwikkeld.

Eind 2023 heeft er een eerste audit voor de informatiecategorie Bestuursstukken plaats gevonden. Dit zal een jaarlijkse exercitie zijn.

De gemeenten moeten in totaal 11 categorieën gefaseerd actief openbaar gaan maken. Er geldt op dit moment nog geen verplichting voor actieve openbaarmaking. Ook is er nog geen formeel tijdspad of totaalplanning gegeven vanuit het Rijk. De verwachting is dat Woo-verzoeken als eerst een verplichting krijgen om actief openbaar te maken. De organisatie bereidt zich zowel technisch als organisatorisch voor op deze verplichte actieve openbaarmaking en is 1 mei 2024 gereed voor gebruik.

In oktober 2023 is de Woo-ambitie Basis vastgesteld door het college van B&W. Eveneens door het BUCH-bestuur. Woo-ambitie basis wil zeggen dat we de norm open, tenzij hanteren, maar de Woo wordt gefaseerd, conform landelijke planning, geïmplementeerd. Dit wordt in drie fasen opgepakt . We bereiden ons goed en tijdig voor tot het moment van actieve openbaarmaking per categorie verplicht is. Na verplichting zullen we actief openbaar maken op de landelijke voorziening. Alle verplichte openbare Woo informatie is vanaf 2028 voor onze samenleving eenvoudig vindbaar en bruikbaar. Samen groeien we naar een nog meer transparante dienstverlening.

In het najaar 2023 is focus gelegd op het stimuleren van de bewustwording over de betekenis en impact van de Woo, op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau. Dit is gedaan door middel van Woo-campagne, de e-learning Woo dat zit zo en de Woo training voor bestuur en management.

PASSIEVE OPENBAARMAKING

Onder passieve openbaarmaking wordt verstaan het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek uit de samenleving. Dit noemen we Woo-verzoeken.

In 2023 hebben we het volgende gerealiseerd:
2023 laat een lichte toename zien van het aantal ingediende Woo-verzoeken en omvangrijke Woo-verzoeken ten opzichte van voorgaande jaren. Dit zorgde er onder ander voor dat niet alle verzoeken binnen de wettelijke termijn konden worden afgehandeld. Om de stijging in de werkdruk te ondervangen is het woo-team uitgebreid met een juridisch adviseur en een externe administratief ondersteuner. Ter ondersteuning van het team is een samenwerking aangegaan met een extern bureau die gespecialiseerd van het anonimiseren van documenten. Het Woo-team is ook nauw betrokken bij het project Woo voor leveren van input en het meedenken over het implementatieproces binnen de organisatie.

Kwantitatieve cijfers rondom Woo-verzoeken specifiek voor de gemeente Heiloo 2023:

- 22 Woo-verzoeken ingediend, waarvan er 8 zijn toegekend, 3 afgewezen, 6 afgebroken en 2 buiten behandeling is gesteld. Op dit moment staan er nog 3 verzoeken open
- De gemiddelde doorlooptijd is 7 weken. Dat is 3 weken meer dan de wettelijke afhandeltermijn

PARAGRAAF I: OEKRAÏNE

De oorlog in Oekraïne is helaas nog niet voorbij. Per 1 april 2022 hebben de burgemeesters de wettelijke taak en bevoegdheid gekregen om te voorzien in de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. In 2022 heeft dit eerst geresulteerd in de eerste crisisopvang en crisismaartregelen en vanaf september 2022 is de organisatie structureel ingericht voor de duurzame opvang.

Tot nu toe voldoen we als gemeente aan de wettelijke taakstelling van 96 plekken. Eind december 2023 zaten er totaal 124 Oekraïners in de opvang, verdeeld over 113 in de opvang van de gemeente en 11 bij particulieren.

Voor deze opdracht heeft het college een bestuursopdracht vastgesteld, samen met de andere BUCH gemeenten voor de uitvoering van deze opgave. Hiervoor hebben de gemeenten gezamenlijk € 3,4 mln. beschikbaar gesteld voor de periode van (Q3 2022 tot Q3 2023) aan de werkorganisatie BUCH voor personele inzet. Deze bestuursopdracht is verlengd tot Q3 2024, hiervoor is € 2,3 mln. gereserveerd. De werkelijke kosten verdeelt de BUCH (op basis van de bestuursopdracht) conform de verdeelsleutel

Naast deze (uitvoerings-)lasten maken we ook lasten voor:

- Uitkeringen leefgeld ontheemden. Dit betreft een maandelijkse uitkering aan de ontheemden om te kunnen voorzien in hun levensonderhoud. Hiervoor zijn verschillende normen voor verschillende situaties op basis van vorm van opvang (gemeente of particulier), leeftijd en voorzieningen in een gemeentelijke opvang;
- Transitiekosten voor (ver)bouw locaties. De (ver)bouwkosten voor het geschikt maken van locaties voor de opvang worden, onder voorwaarden, door het Rijk vergoed;
- Overige kosten, waaronder kosten voor onderwijs, leerlingenvervoer etc.

Het adagium van het Rijk is dat de gemeenten er financieel van deze opdracht niet slechter van mogen worden. Er zijn dan ook verschillende financieringsbronnen waar kosten uit vergoed worden. De belangrijkste daarin de bekostigingsregeling Opvang ontheemden Oekraïne.

In deze regeling is de financiering van de door de gemeente gemaakte kosten geregeld. De bekostiging bestaat uit verschillende componenten:

1. Een normbedrag van € 83,- per dag per gerealiseerde opvangplek in gemeentelijke opvangvoorziening (GOO). Dit betreffen o.a. de kosten die de gemeenten maken voor de opvangvoorzieningen, het leefgeld voor de ontheemden in die voorziening en de uitvoeringskosten.
2. Mocht het onder 1 genoemde bedrag niet toereikend zijn voor de gemeentelijke opvangvoorzieningen, dan kan de gemeente de werkelijke kosten declareren als deze in betekende mate hoger zijn dat het bedrag als norm;
3. Het uitgekeerde leefgeld voor de ontheemden die bij particulieren opgevangen zijn;
4. Een normbedrag voor de verzekeringen en buitengewone kosten en de uitvoeringskosten die gemaakt zijn voor de ontheemden die door particulieren zijn opgevangen. Dit normbedrag is op 15 oktober bekend gemaakt en bedraagt € 210 per maand per geregistreerde persoon aan wie leefgeld Particuliere Opvang Oekraïners (POO) is verstrekt
5. Een vergoeding van de werkelijke gemaakte transitiekosten voor opvang ontheemden in de gemeentelijke opvang. Deze vallen niet onder het normbedrag onder 1. Hiertoe moet wel eerst een voorstel aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid worden voorgelegd.

Deze regeling geldt tot 31 december 2024 wat de financiering voor heel 2025 nog onzeker maakt.

Over het jaar 2022 waren de baten op grond van de bekostigingsregeling hoger dan de werkelijke lasten. Omdat toen nog niet geheel duidelijk was of er een terugbetalingsverplichting was, hebben we uit voorzichtigheidsprincipe een terugbetalingsverplichting opgenomen in de jaarrekening 2022. Hiermee werden de lasten gelijk aan de baten. Uiteindelijk is bekend geworden dat het bedrag niet hoeft worden terugbetaald aan het Rijk, waarmee de terugbetalingsverplichting vrij kan vallen. Er zijn ook geen verplichtingen gesteld aan de nadere besteding hiervan. Daarom is er gekozen om het ten laste van het saldo te laten vrijvallen in 2023. Voor de gemeente Heiloo gaat het om € 293.068,-

De realisatie 2023 komt uit op € 651.809,- (zie onderstaande tabel).

Voorgesteld wordt om voor dit resultaat een bestemmingsreserve te vormen. Zie hiervoor de inleiding.

In de onderstaande tabel zijn de totale lasten voor de gemeente opgenomen, verdeeld naar de verschillende componenten. De uitvoeringskosten van de BUCH betreffen voornamelijk kosten van inhuur op basis van de bestuursopdracht.

Oekraine 2023		
A Inkomsten Rijk	**Begroting**	**Realisatie**
Normbedrag P*Q	1.378.547	1.610.698
POO (leefgeld + uitvoeringskosten)	81.669	84.240
Transitievergoeding	591.507	591.507
A Totaal inkomsten Rijk	2.051.723	2.286.445
B Uitgaven		
Huur Huisvesting	664.205	599.309
Leefgeld (GOO & POO)	87.426	66.892
Uitvoeringskosten (BUCH + Zaffier)	708.585	335.118
Transitie	591.507	632.744
Overige kosten	-	573
B totaal uitgaven	2.051.723	1.634.636
C = A - B	-	**651.809**

4. JAARREKENING

4.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2023

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	2023	2022	PASSIVA (bedragen x € 1.000)	2023	2022
Vaste activa			**Vaste passiva**		
Materiële vaste activa			**Eigen vermogen**		
Investeringen met een economisch nut	19.381	16.882	Algemene reserve	10.080	8.549
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter			Bestemmingsreserves	16.786	17.174
bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:	15.870	16.358	Gerealiseerd resultaat	2.436	1.329
Investeringen in de openbare ruimte met een				**29.302**	**27.052**
maatschappelijk nut	15.619	16.507	**Voorzieningen**		
	50.870	**49.747**	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.194	913
			Voorzieningen bijdragen aan toekomstige vervangings-		
Financiële vaste activa			investeringen, waarvoor een heffing wordt geheven	1.008	803
Kapitaalverstrekkingen aan:			Voorzieningen ter egalisering van kosten	863	862
- deelnemingen	357	357	Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de		
Overige langlopende leningen	714	733	bestemming gebonden is	979	1.062
	1.071	**1.090**		**4.044**	**3.640**
			Vaste schulden, met een rentetypische looptijd van een jaar of langer		
			Onderhandse leningen van:		
			- binnenlandse banken en overige financiele instellingen	50.200	50.700
			Waarborgsommen	496	961
				50.696	**51.661**
Totaal vaste activa	**51.941**	**50.837**	**Totaal vaste passiva**	**84.042**	**82.353**

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	2023	2022	PASSIVA (bedragen x € 1.000)	2023	2022
Voorraden			Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	2.215	2.929	korter dan een jaar		
Voorraad algemeen	365	365	Overige schulden	3.053	2.566
	2.580	**3.294**		**3.053**	**2.566**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd van korter dan een jaar			Overlopende passiva		
Vorderingen op openbare lichamen	6.988	5.263	Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten		
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	29.860	27.732	gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.114	3.827
Overige vorderingen	1.336	2.252	De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
	38.184	**35.247**			
Liquide middelen					
Kassaldi	2	1			
Banksaldi	391	390			
	393	**391**	- Europese overheidslichamen	0	0
Overlopende activa			- Het Rijk	8.005	5.838
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaat door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van :			- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
			Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.249	700
				12.368	**10.365**
- Europese overheidslichamen					
- Het Rijk	14	200			
- Overige Nederlandse overheidslichamen					
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	6.351	5.315			
	6.365	**5.515**			
Totaal vlottende activa	**47.522**	**44.447**	**Totaal vlottende passiva**	**15.421**	**12.931**
Totaal generaal	**99.463**	**95.284**	**Totaal generaal**	**99.463**	**95.284**
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	**0**	**0**	**Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen**	**22.537**	**20.033**

4.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

Resultaat voor bestemmen:

In deze tabel worden de baten en lasten per programmaonderdeel in beeld gebracht. In de kolom verschillen worden staan de afwijkingen tussen de begrote (na wijz.) en gerealiseerde baten en lasten gepresenteerd. Het betreft hier in eerste instantie de verschillen in de exploitatie, waarbij geen rekening wordt gehouden met voorgenomen en gerealiseerde dotaties of onttrekkingen aan reserves.

Omschrijving Programma onderdeel	Primitieve Begroting 2023			Aangepaste Begroting 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
1a Inwoners en bestuur	183	2.325	-2.142	281	2.446	-2.165	294	2.387	-2.093	13	V	59	V	72	V
1b Samen Leven	5.280	24.418	-19.138	8.437	30.504	-22.067	8.616	28.723	-20.107	179	V	1.781	V	1.960	V
1c Een veilige gemeente	4	2.021	-2.017	4	2.073	-2.069	6	2.024	-2.018	2	V	49	V	51	V
1d Kerngericht en ondersteunend	0	25	-25	0	25	-25	0	1	-1	0	V	24	V	24	V
Totaal programma 1	**5.467**	**28.789**	**-23.322**	**8.722**	**35.048**	**-26.326**	**8.916**	**33.135**	**-24.219**	**194**	**V**	**1.913**	**V**	**2.107**	**V**
2a Cultuur, recreatie en toerisme	93	854	-761	97	865	-768	97	818	-721	0	V	47	V	47	V
2b Economische vitaliteit	1.581	825	756	1.322	1.298	24	1.284	968	316	-38	N	330	V	292	V
2c Een bereikbare gemeente	1	221	-220	1	330	-329	1	305	-304	0	V	25	V	25	V
Totaal programma 2	**1.675**	**1.900**	**-225**	**1.420**	**2.493**	**-1.073**	**1.382**	**2.091**	**-709**	**-38**	**N**	**402**	**V**	**364**	**V**
3a Wonen en leefomgeving	8.257	9.353	-1.096	4.435	6.006	-1.571	3.117	5.178	-2.061	-1.318	N	828	V	-490	N
3b Duurzaamheid en milieu	6.101	5.472	629	6.684	5.832	852	6.477	5.356	1.121	-207	N	476	V	269	V
3c Beheer en onderhoud	1.041	6.790	-5.749	423	6.905	-6.482	400	6.757	-6.357	-23	N	148	V	125	V
Totaal programma 3	**15.399**	**21.615**	**-6.216**	**11.542**	**18.743**	**-7.201**	**9.994**	**17.291**	**-7.297**	**-1.548**	**N**	**1.452**	**V**	**-96**	**N**
4a Algemene dekkingsmiddelen	40.809	534	40.275	43.812	548	43.264	43.869	528	43.341	57	V	20	V	77	V
4b Overhead	21	8.065	-8.044	8	8.855	-8.847	8	8.644	-8.636	0	V	211	V	211	V
4c Overige	2.299	1.071	1.228	113	135	-22	190	211	-21	77	V	-76	N	1	V
4d Onvoorzien	0	10	-10	0	10	-10	0	0	0	0	V	10	V	10	V
4e Heffing Vpb	0	23	-23	0	147	-147	0	210	-210	0	V	-63	N	-63	N
Totaal programma 4	**43.129**	**9.703**	**33.426**	**43.933**	**9.695**	**34.238**	**44.067**	**9.593**	**34.474**	**134**	**V**	**102**	**V**	**236**	**V**
Saldo van baten en lasten	**65.670**	**62.007**	**3.663**	**65.617**	**65.979**	**-362**	**64.359**	**62.110**	**2.249**	**-1.258**	**N**	**3.869**	**V**	**2.611**	**V**

Mutaties reserves:

Omschrijving Programma onderdeel	Primitieve Begroting 2023			Aangepaste Begroting 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
1a Inwoners en bestuur	106	0	106	106	0	106	93	0	93	-13	N	0	V	-13	N
1b Samen Leven	10	0	10	10	0	10	10	0	10	0	V	0	V	0	V
Totaal programma 1	**116**	**0**	**116**	**116**	**0**	**116**	**103**	**0**	**103**	**-13**	**N**	**0**	**V**	**-13**	**N**
2b Economische vitaliteit	0	947	-947	0	247	-247	0	504	-504	0	V	-257	N	-257	N
Totaal programma 2	**0**	**947**	**-947**	**0**	**247**	**-247**	**0**	**504**	**-504**	**0**	**V**	**-257**	**N**	**-257**	**N**
3a Wonen en leefomgeving	0	2.586	-2.586	1.096	606	490	1.119	461	658	23	V	145	V	168	V
3b Duurzaamheid en milieu	0	0	0	114	0	114	114	0	114	0	V	0	V	0	V
3c Beheer en onderhoud	17	237	-220	17	0	17	17	0	17	0	V	0	V	0	V
Totaal programma 3	**17**	**2.823**	**-2.806**	**1.227**	**606**	**621**	**1.250**	**461**	**789**	**23**	**V**	**145**	**V**	**168**	**V**
4c Overige	0	0	0	1.832	1.959	-127	1.758	1.959	-201	-74	N	0	V	-74	N
Totaal programma 4	**0**	**0**	**0**	**1.832**	**1.959**	**-127**	**1.758**	**1.959**	**-201**	**-74**	**N**	**0**	**V**	**-74**	**N**
Saldo van baten en lasten	**133**	**3.770**	**-3.637**	**3.175**	**2.812**	**363**	**3.111**	**2.924**	**187**	**-64**	**N**	**-112**	**N**	**-176**	**N**

Omschrijving	Primitieve Begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Werkelijk 2023			Verschillen 2023					
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	V/N	Lasten	V/N	Saldo	V/N
Totaal saldo baten en lasten	65.670	62.007	3.663	65.617	65.979	-362	64.359	62.110	2.249	-1.258	N	3.869	V	2.611	V
Totaal mutatie reserves	133	3.770	-3.637	3.175	2.812	363	3.111	2.924	187	-64	N	-112	N	-176	N
Gerealiseerd resultaat	**65.803**	**65.777**	**26**	**68.792**	**68.791**	**1**	**67.470**	**65.034**	**2.436**	**-1.322**	**N**	**3.757**	**V**	**2.435**	**V**

Het totaal van baten en lasten voor bestemmen betreft een voordelig resultaat van € 2.249.000. Het totaal mutaties reserves is € 187.000 voordelig. Per saldo betekent dit een voordelig resultaat van € 2.436.000. Ten opzichte van het begrote voordelige resultaat van € 1.000 is het een voordeel van € 2.435.000.

Zie voor een toelichting op de mutaties van de reserves, de toelichting op het eigen vermogen bij de balans.

4.3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDE EN RESULTAATBEPALING

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 23 januari 2023 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten cq, verkrijgingsprijs. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Het resultaat wordt bepaald door het verschil van baten en lasten die worden toegerekend aan het jaar waar zij betrekking op hebben.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen cq. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.
Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

BALANS

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Algemeen
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- cq. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijving en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief
De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij de ingebruikneming van het gerelateerde materiele vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Waardering vindt plaats tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bedragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiele vaste activa

Algemeen
Activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

Investeringen met economisch nut
Deze materiele vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.
Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Nota activabeleid gemeente Heiloo 2023
Bij besluit van 23 januari 2023 heeft uw raad de nota Activabeleid vastgesteld. Hierna volgt de afschrijvingstabel (im)materiële vaste activa:

Soort	Omschrijving
10	Gronden en terreinen
20	Bedrijfsgebouwen
30	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
40	Vervoersmiddelen
50	Machines, apparaten en installaties
60	Overige materiële vaste activa

Bij de materiële vaste activa is er sprake van overige investeringen met een economisch nut (EN), investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (ENh) en investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut (MN).

Afschrijvingstermijnen in maximaal aantal jaren

Omschrijving	Soort	Nut	Max. Termijn
RIOLERING *)			
Drukriolering/persleiding	30	ENh	60
Aanleg IBA's (individuele behandeling afvalwatersysteem)	30	ENh	60
Bergbezinkbassin (bouwkundig)	30	ENh	45
Gemalen (bouwkundige voorzieningen)	20	ENh	60
Septictanks	20	ENh	30
Elektrisch/mechanisch gedeelte gemalen en bergbezinkbassis	50	ENh	15
WEGEN EN VOORZIENINGEN IN DE OPENBARE RUIMTE			
Stalen masten	50	MN	50
Wegen, fietspaden, parkeerplaatsen 1e aanleg en reconstructies	30	MN	50**)
Herinrichting buitenruimte	30	MN	25
Kunstwerken (hout)	30	MN	25
Kunstwerken (beton)	30	MN	60
Verlichtingsarmaturen	50	MN	25
Groenvoorzieningen	30	MN	15
Beschoeiingen	30	MN	40
Abri's	50	MN	15
Parkeermeters, -automaat, fietsparkeren	60	MN	15
Speeltoestellen	50	MN	15
Verkeersborden	60	MN	10

*) Voor riolering betreft dit de maximale termijn. De te hanteren termijnen zijn de termijnen zoals opgenomen in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP).

**) De gemeenten Bergen hanteert een afschijvingstermijn van max. 60 jaar.

Omschrijving	Soort	Nut	Max. Termijn
AUTOMATISERING			
ICT voorzieningen raads- en commissieleden	60	EN	4
OVERIGE VASTE ACTIVA			
Gronden en terreinen			**n.v.t.**
Gebouwen			
Permanente bebouwing	20	EN	40
Renovatie investeringen	20	EN	25
Semipermanente bebouwing	20	EN	20
Installaties gebouwen			
Verlichtingsarmaturen	50	EN	25
Liften	50	EN	20
CV	50	EN	10
Elektronische installaties	50	EN	10
Energiebesparende maatregelen/klimaatbeheersing	50	EN	10
Zonnepanelen	50	EN	15
Inrichting gebouwen			
Inventaris	60	EN	10
Reddingsbrigade			
Strandpost	20	EN	20
Communicatieapparatuur	50	EN	5
Polyester vletten (boten)	40	EN	15
Rubberboten met vaste bodem	40	EN	8
Quad (off the road)	40	EN	7
Waterscooters	40	EN	7
Redpakken/redvesten	60	EN	5
Strandtrailer waterscooter	60	EN	7
Buitenboordmotoren	60	EN	4
Veerpont			
Motoren veerpont	50	ENh	7
Sportaccommodaties			
Kunstgrasvelden;			
- Onderlaag	10	EN	30
- Toplaag (voetbal kurk, hockey waterveld)	10	EN	10
- Toplaag (hockey zandveld,korfbal, voetbal SBR, honk/softbal graveldelen)	10	EN	15
- Filters SBR	50	EN	5
Veldverlichting (mast)	50	EN	50
Veldverlichting (armaturen, lichtbron)	50	EN	25
Afrastering / ballenvangers	50	EN	30
Veldmeubilair (doelen, dug out)	50	EN	15
Drainage en beregenings (leidingen)	30	EN	30
Grasvelden	10	EN	15

Omschrijving	Soort	Nut	Max. Termijn
Reiniging			
Afvalpassen	60	ENh	5
Stalling huisvuilwagens	20	ENh	30
Milieustraat / afvalbrengdepot	50	ENh	20
Containers (verzamel- en rolcontainers), bladkorven	50	ENh	15
Begraafplaatsen			
Uitbreiding/aanleg	10	ENh	40
Urnentuin en muur	10	ENh	40
Facilitaire voorzieningen, grafliften en dergelijke	50	ENh	15
IMMATERIELE ACTIVA			
Kosten geldleningen en disagio			**n.v.t.**
Kosten van onderzoek en ontwikkeling			**5**

De genoemde afschrijvingstermijnen zijn de maximale termijnen. De werkelijke gebruiksduurverwachting wordt per actief beoordeeld.

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
Investeringen met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige levensduur afgeschreven.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering plaats.
Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

De obligatieportefeuille is gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarde. Het verschil met de destijds betaalde verkrijgingsprijs is als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddeld) resterende looptijd tot aflossing/uitloting.

Vlottende activa

Voorraden

Onderhanden werk, gronden in exploitatie
De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten.
Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gereed product
Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegekend.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korten dan één jaar

Vorderingen
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende activa
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting cq. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de constante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Grondslag voor rechtmatigheidsverantwoording
De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening op basis van de Financiële verordening. De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de stellige uitspraken van de Commissie BBV in de Kadernota Rechtmatigheid 2023. De commissie BBV geeft via de Kadernota Rechtmatigheid haar visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording van de decentrale overheden. In de Kadernota Rechtmatigheid 2023 is aangegeven dat de Rechtmatigheidsverantwoording betrekking heeft op het

voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium.

Het Normenkader financiële rechtmatigheid 2023 betreft de inventarisatie van de relevante regelgeving voor de jaarlijks rechtmatigheidscontrole door het college van B&W ten behoeve van het voorwaardencriterium. Bij deze interne rechtmatigheidscontrole wordt vastgesteld of de baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, voor zover het handelingen betreft waaruit financiële gevolgen voortkomen die in de jaarrekening dienen te worden verantwoord. Op 26 februari (HEILOO) 2024 heeft de gemeenteraad het normenkader 2023 vastgesteld, op basis waarvan de interne rechtmatigheidscontrole is uitgevoerd ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2023. Met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid zijn regels opgenomen in de Financiële verordening.

4.4 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaat uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Investeringen met een economisch nut	19.381	16.882
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	15.870	16.358
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	15.619	16.507
Totaal	**50.870**	**49.747**

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	2.755	2.779
Bedrijfsgebouwen	3.774	2.261
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	340	349
Machines, apparaten en installaties	1.195	357
Overige materiële vaste activa	11.317	11.136
Totaal	**19.381**	**16.882**

Het onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de overige investeringen met een economisch nut gedurende het jaar 2023:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	2.779	18		42			2.755
Bedrijfsgebouwen	2.261	1.601		88			3.774
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	349			9			340
Machines, apparaten en installaties	357	874		36			1.195
Overige materiële vaste activa	11.136	899		718			11.317
Totaal	**16.882**	**3.392**	**0**	**893**	**0**	**0**	**19.381**

De belangrijkste investeringen staan in onderstaand overzicht:

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Cluster Openbare ruimte	172	79	115
Cluster Recreatie	3.488	878	1.419
Cluster Onderwijs	511	65	65
Cluster Afval	169	163	163
Cluster Overige	5.037	2.207	2.272
Totaal	**9.377**	**3.392**	**4.034**

De investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Bedrijfsgebouwen	204	233
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	13.930	14.252
Machines, apparaten en installaties	1.477	1.594
Overige materiële vaste activa	259	279
Totaal	**15.870**	**16.358**

Het onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Bedrijfsgebouwen	233			29			204
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	14.252	125		322	125		13.930
Machines, apparaten en installaties	1.594			117			1.477
Overige materiële vaste activa	279			20			259
Totaal	**16.358**	**125**	**0**	**488**	**125**	**0**	**15.870**

De desinvesteringen zijn ter dekking van riool investeringen en komen uit de spaarvoorziening.

De belangrijkste investeringen staan in onderstaand overzicht:

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Cluster Riolering	255	0	0
Totaal	**255**	**0**	**0**

De investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15.470	16.325
Overige materiële vaste activa	149	182
Totaal	**15.619**	**16.507**

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaard-deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	16.325	1.283		734	1.404		15.470
Overige materiële vaste activa	182			33			149
Totaal	**16.507**	**1.283**	**0**	**767**	**1.404**	**0**	**15.619**

De belangrijkste investeringen staan in het volgende overzicht:

Omschrijving	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Cluster Openbare ruimte	11.958	-193	10.376
Cluster Recreatie	99	72	98
Totaal	**12.057**	**-121**	**10.474**

Financiële vaste activa
Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2023:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen/ Aflossingen	Afwaard-deringen	Boekwaarde 31-12-2023
Kaptiaalverstrekkingen aan deelnemingen	357					357
Overige langlopende leningen	733			19		714
Totaal	**1.090**	**0**	**0**	**19**	**0**	**1.071**

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen betreffen grotendeels stortingen in aandelen N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) € 274.000 en Alliander N.V. (voormalig GKNH) € 82.000.

Onder de langlopende leningen is opgenomen de verstrekte lening aan de bibliotheek en de lening van Alliander. De raad heeft in 2021 besloten om een zogenaamde ‘reverse converteerbare hybride obligatielening’ van € 675.000 te verstrekken aan Alliander N.V.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden gesplitst naar de volgende categorieën:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	2.215	2.929
Voorraad algemeen	365	365
Totaal	**2.580**	**3.294**

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de bouwgronden in exploitatie gedurende het jaar 2023:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Investeringen	Opbrengsten	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31-12-2023
Zuiderloo	-1.626	447	1.754	477	-2.456		-2.456
Boekelermeer	4.555	1.169	1.117	64	4.671		4.671
Totaal	**2.929**	**1.616**	**2.871**	**541**	**2.215**	**0**	**2.215**

Voor een nadere toelichting en doorrekening van de grondexploitaties wordt verwezen naar de Nota Actualisatie Grondexploitaties en paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder is als volgt gespecificeerd:

Omschrijving	Boekwaarde per 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2023	Balanswaarde 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	6.988		6.988	5.263
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd < 1 jaar	29.860		29.860	27.732
Overige vorderingen	1.971	635	1.336	2.252
Totaal	**38.819**	**635**	**38.184**	**35.247**

Buiten ’s Rijks schatkist aangehouden middelen

Omschrijving	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	230	233	237	257
Drempelbedrag	1.240	1.240	1.240	1.240
Ruimte onder drempelbedrag	1.010	1.007	1.003	983
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Kassaldi	2	1
Banksaldi	391	390
Totaal	**393**	**391**

De rekening-courant faciliteit Bank Nederlandse Gemeenten is € 5.000.000.

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaat door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	14	200
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	6.351	5.315
Totaal	**6.365**	**5.515**

De nog te ontvangen bedragen bestaat grotendeels uit nog op te leggen belastingen, afrekening bevoorschotting werkorganisatie BUCH, vergoedingen Oekraïne en projecten ruimtelijke ontwikkeling.

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en Provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2023
Rijk:				
Subsidie Zanderslootpad	187		187	0
Subsidie Kennemerstraatweg fase 2	8	1		9
Subsidie Kennemerstraatweg fase 3	5			5
Totaal	**200**	**1**	**187**	**14**

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Eigen vermogen	10.080	8.549
Bestemmingsreserves	16.786	17.174
Gerealiseerde resultaat	2.436	1.329
Totaal	**29.302**	**27.052**

Het verloop in 2023 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjr	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserve	8.549	630		901		10.080
Totaal algemene reserve	**8.549**	**630**	**0**	**901**	**0**	**10.080**
Gebouw bibliotheek	1.373				68	1.305
Gebouw muziekschool	55				13	42
Fonds sociale woningbouw	132					132
Hockeyveld de Terriers	55				4	51
Voorzieningen huisvesting onderwijs	116				8	108
Duurzaamheidsmaatregelen	747		114			633
Grote projecten grondexploitatie	3.506	541	1.083			2.964
Trekkenwand de Beun	160				10	150
Bovenwijkse voorzieningen	2.194	424	36			2.582
Ondertunneling Vennewatersweg	982				17	965
A9	7.854					7.854
Herstelfonds Corona	0					0
Totaal bestemmingsreserves	**17.174**	**965**	**1.233**	**0**	**120**	**16.786**
Totaal	**25.723**	**1.595**	**1.233**	**901**	**120**	**26.866**

Onder “Bestemming resultaat vorig jaar” staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar. Onder de afschrijvingen staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

Resultaatbestemming
Het is niet toegestaan rechtstreeks te muteren in de reserves. De onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves mogen pas plaatsvinden nadat het resultaat over het jaar is bepaald. Ook zijn mutaties op bestaande reserves toegestaan indien de raad middels een besluit bij de financiële rapportage toestemming heeft gegeven.

Algemene reserve
Doel: De algemene reserve is het vermogen van de gemeente waaraan geen bestemming is gegeven. De algemene reserve wordt gevoed door overschotten van afgesloten begrotingsjaren bijvoorbeeld het rekeningresultaat, incidentele verkoop van eigendommen etc. . De algemene reserve is van belang voor het weerstandsvermogen van de gemeente en heeft een bufferfunctie. Na verwerking van de onttrekkingen en stortingen blijft de algemene reserve op hetzelfde niveau. Het gaat om de volgende onttrekkingen en stortingen:

Storting
- De verwerking van de resultaatbestemming 2022 (€ 1.329.000) in het boekjaar 2023. De boekhoudkundige verwerking van het resultaat van het lopende boekjaar vindt altijd plaats in het daaropvolgende jaar.
- Ten behoeve van het verstevigen van de weerstandsratio is € 507.000 gestort in de algemene reserve en in verband met een eenmalige compensatie maatschappelijke organisaties € 123.000 (2e firap 2023).

Onttrekking
- Bij de jaarrekening 2022 is besloten tot resultaatbestemming voor een aantal onderwerpen en deze in mindering te brengen op de algemene reserve: energietoeslag (€ 417.000) en kindcentrum Zandzoom (€ 11.000).

Bestemmingsreserves
Dit zijn reserves ter dekking van afschrijvingslasten van investeringen of waaraan door uw raad een bepaalde bestemming is gegeven. Ook bij meerjarige projecten waarbij de fasering in tijd erg onzeker is kan worden gekozen voor financiering via een bestemmingsreserve.

Gebouw bibliotheek
Doel: Deze reserve is gevormd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten (€ 69.000).

Gebouw muziekschool
Doel: Deze reserve is gevormd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten (€ 13.000).

Fonds Sociale Woningbouw
Doel: het stimuleren van sociale woningbouw.
In 2023 hebben geen stortingen of onttrekkingen plaatsgevonden.

Hockeyveld de Terriërs
Doel: Deze reserve is gevormd ter dekking van de afschrijvingslasten (€ 4.000) van de investeringen uit het verleden.

Voorzieningen huisvesting onderwijs
Doel: Deze bestemmingreserve zal aangewend worden ter dekking van de afschrijvingslasten (€ 8.000) van investeringen in onderwijshuisvesting.

Duurzaamheidsmaatregelen
Doel: In de raadsvergadering van 3 maart 2014 is ten aanzien van het aanwenden van de beschikbare NUON-gelden besloten om dit voor verschillende duurzaamheidsdoeleinden beschikbaar te stellen. In 2023 is conform de aangepaste begroting € 114.000 onttrokken.

Grote projecten grondexploitatie
Doel: Deze reserve is primair bedoeld voor het opvangen van financiële gevolgen van ruimtelijke ontwikkelingsplannen. Deze reserve neemt per saldo af door de volgende onttrekkingen:

- € 957.000 voor het tekort in Zandzoom
- € 126.000 voor te betalen vennootschapsbelasting

Daarnaast zijn de volgende stortingen gedaan:

- € 64.000 winstneming Zuiderloo
- € 477.000 winstneming Boekelermeer

Trekkenwand de Beun
Doel: Deze reserve is in 2017 gevormd ter dekking van de afschrijvingslasten van de investering van de trekkenwand in theater de Beun (raad 3 april 2017). De jaarlijkse afschrijvingslasten bedragen € 10.000.

Bovenwijkse voorzieningen
Doel: Deze reserve is bij de jaarrekening 2016 gevormd ter dekking van de verschillende bovenwijkse investeringen (aansluiting A9, spoorwegonderdoorgang, Vennewatersweg en groenfonds). Conform de in 2019 geactualiseerde nota bovenwijkse voorzieningen hebben afdrachten vanuit Zuiderloo (€ 146.000), en Boekelermeer (€ 223.000) plaatsgevonden. In 2023 is in totaal € 424.000 gestort.

Daarnaast is de volgende onttrekking gedaan:

- € 36.000 i.v.m. fietsverbindingen NABO's (Heilooerbos)

Ondertunneling Vennewatersweg
Doel: Deze reserve is in 2017 gevormd ter (gedeeltelijke) dekking van de afschrijvingslasten van de investering van de spoorwegonderdoorgang (raad 9 oktober 2017). De investering wordt vanaf 2021 in 60 jaar afgeschreven met € 50.000 als jaarlijkse afschrijvingslasten, waarvan € 17.000 wordt gedekt vanuit deze bestemmingsreserve.

Aansluiting A9
Doel: Deze reserve is in 2017 gevormd ter (gedeeltelijke) dekking van de afschrijvingslasten van de investering van de aansluiting A9 (raad 11 december 2017). Het project loopt nog en de (verwachte) afschrijvingslasten starten in 2027.

Herstelfonds coronamaatregelen
Deze bestemmingsreserve is door de raad op 19 mei 2020 ingesteld.
Doel: Het fonds is bestemd voor enerzijds het verlenen van huurcompensatie en anderzijds voor noodmaatregelen voor het weer op gang krijgen van de samenleving in brede zin waaronder bezoekers- en toeristenstromen. Bij de jaarrekening 2022 is besloten deze op te heffen.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2023 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2023
Voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Wrm Rehoboth	0				0
Pensioenen wethouder	913	296		15	1.194
	913	**296**	**0**	**15**	**1.194**
De bijdragen aan toekomstige					
vervangingsinvesteringen, waarvoor een					
heffing wordt geheven					
Bijdragen investeringen riolering	803	129			932
Spaarvoorziening riool	0	200	124		76
	803	**329**	**124**	**0**	**1.008**
Ter egalisering van kosten					
Preventief onderhoud OBS	0				0
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	862	365		364	863
	862	**365**	**0**	**364**	**863**
Voor middelen van derden waarvan de					
bestemming gebonden is					
Afkoopsommen altijddurend onderhoud graven	336	6	35		307
Parkeerfonds	14				14
Afvalstoffenheffing	712		54		658
	1.062	**6**	**89**	**0**	**979**
Totaal	**3.640**	**996**	**213**	**379**	**4.044**

In de kolom “Vrijval” zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Onderhandse leningen:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	50.200	50.700
	50.200	**50.700**
Waarborgsommen	496	961
Totaal	**50.696**	**51.661**

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2023:

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2023
Onderhandse leningen	50.700		500	50.200
Waarborgsommen	961		465	496
Totaal	**51.661**	**0**	**965**	**50.696**

De totale rentelast op de langlopende leningen over 2023 is € 1.145.000.

VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.053	2.566
Overlopende passiva	12.368	10.365
Totaal	**15.421**	**12.931**

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Overige schulden	3.053	2.566
Totaal	**3.053**	**2.566**

De overige schulden bestaat voornamelijk uit de openstaande posten crediteuren.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2022
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.114	3.827
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	8.005	5.838
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.249	700
Totaal	**12.368**	**10.365**

De opgenomen verplichtingen betreft grotendeels projecten ruimtelijke ontwikkeling € 373.000, afrekening plustaken werkorganisatie BUCH € 494.000, afrekeningen domein samenleven € 1.502.000, transitorische rente € 352.000 en algemene uitkering € 184.000.

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Toevoe-gingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2023
Rijk:				
Geluidsanering Kennemerstraatweg	735			735
Binnenklimaat	458			458
Energiearmoede	264	71	66	259
Corona	88	88		0
Energiebesparing	8	12	33	29
Sanering railverkeerslawaai	2.605	151	1.880	4.334
RREW Heiloo	17			17
SPUK	636		510	1.146
Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen	1.027			1.027
Totaal	**5.838**	**322**	**2.489**	**8.005**

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Omschrijving	Oorsponkelijk bedrag x 1.000	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Garantiebedrag 31-12-2023
Diverse instellingen en verenigingen	1.361	100,00%	204	170	170
WSW leningen	9.000	50,00%	9.000	4.000	2.000
WSW leningen nieuwe verdeling	379.833	div	7.584	13.414	13.414
HVC	9.767	100,00%	6.168	5.660	5.660
Hypotheken	5.966	100,00%	1.578	1.293	1.293
Totaal	**405.927**		**24.534**	**24.537**	**22.537**

In 2023 is geen bedrag betaald uit hoofde van aanspraken op de verleende borg- en garantstellingen

4.5 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

De afwijkingen ten opzichte van de begroting staan per domein toegelicht in het onderdeel Jaarverslag 2023 onder programmaverantwoording.

Tot slot worden hierbij de zaken opgenomen die conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht onderdeel van de jaarrekening zijn. Te weten:

a. Toelichting aanwending van het bedrag voor onvoorzien (art. 28, onderdeel b BBV)
b. Een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves
c. Overzicht van de incidentele baten en lasten (art. 28, onderdeel c BBV). Zie volgende pagina.
d. Overzicht van de bezoldiging van de gemeentesecretaris en griffier op basis van de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) hierbij opgenomen. Zie volgende pagina.

a. Toelichting aanwending Onvoorzien (conform art. 28 onderdeel b BBV)

Beschikbaar budget € 10.000. Het budget is in 2023 niet aangewend.

b. Een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. (conform art. 28 onderdeel d BBV)

Er zijn in 2023 geen toevoegingen aan de reserves gedaan die structureel zijn. De structurele onttrekkingen van in totaal € 120.000 betreft de dekking van afschrijvingslasten vanuit verschillende bestemmingsreserves. Deze zijn apart gespecificeerd in de toelichting op de balans bij het overzicht van de reserves.

c. Overzicht incidentele baten en lasten (conform art. 28 onderdeel c BBV)

In augustus 2018 heeft de Commissie BBV een notitie uitgebracht met betrekking tot de incidentele en structurele baten en lasten. In de notitie is getracht het onderscheid tussen incidentele en structurele baten en lasten te verduidelijken. Naast de hierboven vermelde incidentele baten en lasten komt in de notitie naar voren dat ook toevoegingen en onttrekkingen uit de reserves als incidenteel worden beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten. En daarnaast worden ook meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een raadsbesluit en/of toekenningsbesluit geclassificeerd als incidentele baten en lasten, ook als de geldstroom (nog) langer is dan 3 jaar. Zie het overzicht op de volgende pagina’s.

Overzicht incidentele baten en lasten (conform art. 28 onderdeel c BBV)

Pr.	Korte omschrijving	Baten		Lasten	
		Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie
	Incidenteel exploitatie				
1a	Wachtgeld wethouders	-	-	29 N	15 N
1a	Extra kosten Tweede kamer verkiezingen			90 N	95 N
1b	Energietoeslag	-	-	417 N	-
1b	Compensatie energielasten Holland Sport	-	-	45 N	43 N
1b	Bekostiging Oekraïne	328 V	400 V	468 N	322 N
1b	Verhoging bijdrage GGD	-	-	74 N	74 N
1c	Project ondermijning	- 0	-	57 N	35 N
2a	Verhogen voorziening dubieuze debiteuren	53 N	52 N	-	-
2b	Winstneming Boekelermeer	-	477 V	-	-
2b	Verkoop grond Boekerlermeer fase A	539 V	538 V	-	-
2b	Verkoop grond Boekerlermeer fase B	810 V	-	-	-
3a	Plan fietsverbinding NABO's Heilooërbos	-	-	15 N	10 N
3a	Vennootschapsbelasting	-	-	124 N	186 N
3a	Winstneming Zuiderloo	-	64 V	-	-
3a	Grondverkoop Zuiderloo Timpaan	1.190 V	1.145 V	216 N	345 N
3a	Plankosten A9	-	-	243 N	68 N
3a	Kindcentrum Zandzoom	-	-	46 N	22 N
3a	Tekort Zandzoom faciliterend grondbeleid	-	-	957 N	957 N
3c	Afboeken kosten 2e supermarkt 't Loo / herinrichting openb. ruimte	-	-	109 N	109 N
3c	Stormschade Poly	-	-	321 N	580 N
4	Rente schatkistbankieren	945 V	932 V	-	-
	Totaal exploitatie	**3.758 V**	**3.505 V**	**3.210 N**	**2.860 N**
	Incidenteel reserves				
3a	Vennootschapsbelasting	124 V	126 V	-	-
3a	Tekort Zandzoom faciliterend grondbeleid	957 V	957 V	-	-
3a	Plan fietsverbinding NABO's Heilooërbos	15 V	37 V	-	-
3b	Doorschuiven klimaat gelden (incl. Warmtetransitie)	114 V	114 V	-	-
4	Bestemming jaarrekeningresultaat 2022 (energietoeslag)	417 V	417 V	-	-
4	Bestemming jaarrekeningresultaat 2022 (fietsparkeren)	40 V	40 V	-	-
4	Bestemming jaarrekeningresultaat 2022 (IKC Zandzoom)	46 V	46 V	-	-
4	Verstevigen weerstandsratio	-	-	507 N	507 N
4	Eenmalige compensatie maatsch. organisaties (amendement A1)	-	-	123 N	123 N
	Totaal reserves	**1.712 V**	**1.736 V**	**630 N**	**630 N**
	Totaal incidentele baten en lasten	**5.471 V**	**5.241 V**	**3.840 N**	**3.490 N**

d. Wet Normering Topinkomens (WNT) gegevens
Wet Normering Topinkomens (WNT) gegevens

De WNT (Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector) stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De WNT is op 6 december 2011 door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. De WNT kent een openbaar-makingsregime en een maximale bezoldigingsnorm (totaal € 223.000 in 2023). In het kader van de WNT zijn wij verplicht om gegevens van aangewezen topfunctionarissen, i.c. de gemeentesecretaris en de griffier te vermelden, ook wanneer zij beneden de norm worden betaald. In Heiloo blijven deze functionarissen onder de norm en worden dus enkel en alleen op grond van wettelijke voorschriften vermeld. Zie onderstaand overzicht:

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Bedragen x € 1	F.H.W. de Jong	G.A. Beeksma
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.356	98.331
Beloningen betaalbaar op termijn	19.508	15.728
Subtotaal	139.864	114.059
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	0	0
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging 2023	**139.864**	**114.059**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022		
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1-31/12	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.757	93.954
Beloningen betaalbaar op termijn	18.985	16.323
Subtotaal	128.742	110.277
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
Totale bezoldiging 2022	**128.742**	**110.277**

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hieronder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen
.

4.6 ANALYSE BEGROTINGSAFWIJKINGEN EN BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Algemeen
Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de Notitie rechtmatigheidsverantwoording (d.d. 6 december 2023) van de commissie Bado (*Bedrijfsvoering, Auditing Decentrale Overheden)* wordt begrotingsonrechtmatigheden omschreven als:
"Hiervan is sprake als het College van B&W bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door de gemeenteraad vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt (1), toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet door de gemeenteraad zijn vastgesteld (2) en als bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast (3).

Wat niet tijdig concreet betekent, wordt bepaald door de 'spelregels' tussen de Gemeenteraad en het College van B&W over het informeren en vaststellen van begrotingswijzigingen bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot. Deze spelregels zijn veelal in de financiële verordening art. 212 Gemeentewet opgenomen."

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd.
Begrotingsafwijkingen (beleidsmatig en/of financieel) behoeven autorisatie door de gemeenteraad. In de regel zullen begrotingswijzigingen vooraf aan de raad worden voorgelegd ter autorisatie. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Slechts indien de omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk maken zal achteraf een begrotingswijziging moeten worden voorgelegd. Indien de raad ermee instemt wordt de besteding alsnog geautoriseerd en is deze rechtmatig.

Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Tot en met 2022 gaf de accountant in de controleverklaring onder andere een oordeel over de rechtmatigheid van financiële beheershandelingen. Vanaf 2023 legt het College van burgemeester en wethouders, met inachtneming van een verantwoordinggrens, met een toelichting in de jaarrekening, verantwoording af over de rechtmatigheid van financiële beheershandelingen. Dat is een wezenlijk onderscheid. In de situatie tot en met 2022 kon tussen de gemeenteraad en het college van B&W worden afgesproken welke begrotingsonrechtmatigheden de accountant in zijn oordeel niet hoefde mee te wegen. Dit om te voorkomen dat in het accountantsoordeel vrij snel niet-goedkeurende controleverklaringen (met veel impact) zouden ontstaan voor begrotingsonrechtmatigheden die door de gemeenteraad 'als niet erg' zouden worden beschouwd.
Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording, waarbij het toelichten en verantwoorden meer centraal staat, is het mogelijk om vooraf afspraken te maken tussen de gemeenteraad en het college van B&W welke begrotingsonrechtmatigheden als acceptabel worden beschouwd (dus wel onrechtmatig, maar acceptabel). Deze afspraken kunnen in de financiële verordening art. 212 Gemeentewet worden opgenomen.

In onze Financiële verordening (art. 21, lid 4 en 5) is opgenomen:
4. Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

a) Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
b) Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
c) De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
d) Afwijkingen op de baten die uiterlijk in de jaarrekening zijn toegelicht.

5. *Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.*

Toelichting afwijkingen in het kader van de begrotingsrechtmatigheid

Baten

Met betrekking tot afwijkingen op de baten groter dan € 75.000 per programmaonderdeel wordt geen aparte toelichting gegeven aangezien deze in voorkomende gevallen altijd rechtmatig zijn conform artikel 21 lid 4 sub d.

Afwijking op lasten / baten Grex'en

De normale gang van zaken in Heiloo is dat afwijkingen worden toegelicht en verwerkt in de Nota Actualisatie grondexploitaties (NAG) die vóór de behandeling van de jaarrekening door de raad moet worden vastgesteld. Dit wordt als tijdig gezien.
In een volgende versie van de Financiële verordening wordt dit opgenomen in artikel 21.

Lasten onderschrijding

De normale gang van zaken in Heiloo is dat onderschrijdingen op de begroting worden toegelicht in de jaarrekening. Dit wordt als tijdig gezien. In een volgende versie van de Financiële verordening wordt dit opgenomen in artikel 21.

Lasten overschrijding

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid staat hieronder een overzicht van de programmaonderdelen waarbij de lasten in 2023 zijn overschreden met meer dan € 75.000

Alleen bij programma 4c Overig en 4e Vpb is sprake van een overschrijding van de lasten > € 75.000. In beide gevallen zijn deze overschrijdingen rechtmatig. Bij programma 4c overige heeft deze overschrijding te maken met een hogere dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren die jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening geactualiseerd moet worden en daarmee niet eerder gemeld had kunnen worden.
Bij programma 4E VPB is de overschrijding de resultante van de jaaraangifte van de vennootschapsbelasting die ook niet eerder gemeld kon worden omdat deze pas per jaareinde opgesteld wordt bij het afsluiten van de administratie.

4.7 RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouder
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 26 februari 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 1% (maximaal 3) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 650.350. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding
Het college van burgemeester en wethouders is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.
De geconstateerde afwijkingen betreffen:
• N.v.t.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5. BIJLAGEN

BIJLAGE 1: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Algemene dekkingsmiddelen Bedragen x 1.000	Begroot prim. 2023			Begroot na wijz. 2023			Realisatie 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
A. lokale heffingen, besteding niet gebonden									
Baten OZB woningen	4.127	0	**4.127**	4.127	0	**4.127**	4.118	0	**4.118**
Baten OZB bedrijven	1.171	0	**1.171**	1.171	0	**1.171**	1.209	0	**1.209**
Toeristenbelasting	80	2	**78**	30	2	**28**	26	3	**23**
Baten precariobelasting	0	0	**0**	0	0	**0**	2	0	**2**
A. lokale heffingen, besteding niet gebonden	**5.378**	**2**	**5.376**	**5.328**	**2**	**5.326**	**5.355**	**3**	**5.352**
B. algemene uitkeringen									
Algemene uitkering gemeentefonds	35.142	0	**35.142**	37.262	0	**37.262**	37.290	0	**37.290**
B. algemene uitkeringen	**35.142**	**0**	**35.142**	**37.262**	**0**	**37.262**	**37.290**	**0**	**37.290**
C. dividend									
Beleggingen	180	9	**171**	180	9	**171**	182	9	**173**
C. dividend	**180**	**9**	**171**	**180**	**9**	**171**	**182**	**9**	**173**
D. saldo van de financieringsfunctie									
Geldleningen	14	207	**-193**	959	221	**738**	948	189	**759**
Overige financieringsmiddelen	79	10	**70**	66	10	**57**	62	10	**52**
D. saldo van de financieringsfunctie	**93**	**217**	**-124**	**1.025**	**231**	**795**	**1.010**	**199**	**811**
E. Overige algemene dekkingsmid.									
Uitg. woningen uitvoering Wet WOZ	0	222	**-222**	0	222	**-222**	0	216	**-216**
Uitgaven belasting. eigend en gebr. bedrijven OZB	0	50	**-50**	0	50	**-50**	0	54	**-54**
Uitgaven overige belastingen	0	13	**-13**	0	13	**-13**	0	13	**-13**
E. Overige algemene dekkingsmid.	**0**	**285**	**-285**	**0**	**285**	**-285**	**0**	**283**	**-283**
Totaal	**40.793**	**513**	**40.281**	**43.795**	**527**	**43.269**	**43.837**	**494**	**43.343**

BIJLAGE 2: BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD (TOTAAL)

Bedragen x € 1.000 Taakveld	Omschrijving taakveld	Programma-onderdeel	Begroot na wijz. Lasten	Werkelijke Lasten	Begroot na wijz. Baten	Werkelijke Baten
0.1	Bestuur	Inwoners en bestuur	1.725	1.625		
0.10	Mutaties reserves	Beheer en onderhoud			17	17
0.10	Mutaties reserves	Duurzaamheid en milieu			114	114
0.10	Mutaties reserves	Economische vitaliteit	247	504		
0.10	Mutaties reserves	Inwoners en bestuur			106	93
0.10	Mutaties reserves	Overig	1.959	1.959	1.832	1.758
0.10	Mutaties reserves	Samen leven			10	10
0.10	Mutaties reserves	Wonen en leefomgeving	606	461	1.096	1.120
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	Saldo resultaat na bestemming			-1	
0.2	Burgerzaken	Inwoners en bestuur	702	740	281	294
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	Beheer en onderhoud	383	369	78	86
0.4	Overhead	Overhead	8.855	8.644	8	8
0.5	Treasury	Algemene dekkingsmiddelen	239	207	1.205	1.192
0.61	OZB woningen	Algemene dekkingsmiddelen	222	216	4.127	4.118
0.62	OZB niet-woningen	Algemene dekkingsmiddelen	50	54	1.171	1.209
0.63	Parkeerbelasting	Algemene dekkingsmiddelen	13	13		
0.64	Belastingen overig	Algemene dekkingsmiddelen	23	37	18	33
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	Algemene dekkingsmiddelen			37.262	37.290
0.8	Overige baten en lasten	Onvoorzien	10			
0.8	Overige baten en lasten	Overig	135	211	113	190
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	Vpb	147	209		
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	Een veilige gemeente	1.473	1.477		
1.2	Openbare orde en veiligheid	Een veilige gemeente	600	547	4	6
1.2	Openbare orde en veiligheid	Wonen en leefomgeving	64	61		
2.1	Verkeer en vervoer	Beheer en onderhoud	3.352	3.251	156	155
2.1	Verkeer en vervoer	Een bereikbare gemeente	185	188	1	1
2.2	Parkeren	Een bereikbare gemeente	64	44		
2.4	Economische havens en waterwegen	Beheer en onderhoud	467	397		
2.5	Openbaar vervoer	Een bereikbare gemeente	81	72		
3.1	Economische ontwikkeling	Economische vitaliteit	150	128		
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Economische vitaliteit	1.091	776	1.266	1.233
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Economische vitaliteit	56	64	56	51
3.4	Economische promotie	Algemene dekkingsmiddelen	2	3	30	26
4.1	Openbaar basisonderwijs	Samen leven	241	261	152	152
4.2	Onderwijshuisvesting	Samen leven	1.538	1.504	386	417
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Samen leven	673	446	188	146
5.1	Sportbeleid en activering	Samen leven	163	167	117	111

Taakveld	Omschrijving taakveld	Programma-onderdeel	Begroot na wijz. Lasten	Werkelijk Lasten	Begroot na wijz. Baten	Werkelijk Baten
5.2	Sportaccommodaties	Samen leven	1.179	1.226	443	448
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Cultuur, Recreatie en toerisme	626	614	96	93
5.4	Musea	Cultuur, Recreatie en toerisme	20	20		
5.5	Cultureel erfgoed	Cultuur, Recreatie en toerisme	120	126		
5.6	Media	Inwoners en bestuur	19	21		
5.6	Media	Samen leven	700	720	118	115
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Beheer en onderhoud	2.473	2.527	3	9
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Cultuur, Recreatie en toerisme	99	59	2	4
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Kemgericht en ondersteunend	25	1		
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Wonen en leefomgeving	108	107		
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Samen leven	2.955	2.456	1.755	2.344
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Samen leven	1.636	1.599		7
6.3	Inkomensregelingen	Samen leven	7.995	7.182	4.898	4.494
6.4	WSW en beschut werk	Samen leven	1.163	1.129		
6.5	Arbeidsparticipatie	Samen leven	984	774	153	206
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Samen leven	1.035	951	9	8
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	Samen leven	1.647	1.628	83	81
6.71b	Begeleiding (WMO)	Samen leven	1.515	1.638		
6.71c	Dagbesteding (WMO)	Samen leven	595	472		
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	Samen leven	38	40		
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	Samen leven	970	1.014		
6.72b	Jeugdhulp behandeling	Samen leven	745	829		
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	Samen leven	136	144		
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	Samen leven	131	106		
6.73a	Pleegzorg	Samen leven	83	91		
6.73b	Gezinsgericht	Samen leven	2	10		
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	Samen leven	712	746		
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	Samen leven	1.745	1.596		
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Samen leven	207	224		
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	Samen leven	5	5		
6.82a	Jeugdbescherming	Samen leven	155	152		
6.82b	Jeugdreclassering	Samen leven	492	494	25	27
7.1	Volksgezondheid	Samen leven	1.064	1.120	109	61
7.2	Riolering	Duurzaamheid en milieu	1.642	1.755	2.398	2.423
7.3	Afval	Duurzaamheid en milieu	2.635	2.413	3.725	3.727
7.4	Milieubeheer	Duurzaamheid en milieu	1.554	1.188	561	328
7.4	Milieubeheer	Wonen en leefomgeving	5	7		
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	Beheer en onderhoud	230	213	186	150
8.1	Ruimte en leefomgeving	Wonen en leefomgeving	1.056	717	360	183
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	Wonen en leefomgeving	3.415	2.930	2.955	2.000
8.3	Wonen en bouwen	Wonen en leefomgeving	1.359	1.356	1.119	933
	TOTALEN		**68.791**	**65.035**	**68.791**	**67.471**
0.11	**Resultaat van de rekening van baten en lasten**					**2.436**
						VOORDEEL

BIJLAGE 3: SISA

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: A16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R* *Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R* *Indicator: A16/06*
			€ 1.610.698			€ 632.744	€ 0	€ 44.970
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO *Aard controle R* *Indicator: A16/07*	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*		
			€ 0	€ 39.270	€ 2.327.682	€ 3.322.188		

FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			2	15	1	1	Ja	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*		
			N.V.T.	Nee				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*
			€ 8.968	€ 8.968				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*
			€ 5.700	€ 5.700	€ 3.468	€ 3.468	€ 1.795	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/26*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/27*	
			€ 12.000	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 30.136	
BZK	**C32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen**	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*
		1	SUVIS21-00743939	€ 0	€ 2.111	Ja		Nee
		2	SUVIS21-00743811	€ 0	€ 2.110	Ja		Nee
		3	SUVIS21-00743957	€ 0	€ 2.110	Ja		Nee
		4	SUVIS21-00743918	€ 0	€ 2.111	Ja		Nee
		5	SUVIS21-00891531	€ 0	€ 0	Ja		Nee
			Kopie Beschikkingsnummer/Naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/07*	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) *Aard controle D2* *Indicator: C32/08*	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/09*			
		1	SUVIS21-00743939	Nee				
		2	SUVIS21-00743811	Nee				
		3	SUVIS21-00743957	Nee				
		4	SUVIS21-00743918	Ja				
		5	SUVIS21-00891531	Nee				

BZK	**C43**	**Regeling reductie energiegebruik woningen** Gemeenten	Beschikkingsnummer/naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C43/03*	Aantal bereikte woningen *Aard controle D1* *Indicator: C43/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C43/06*
			RREW2020-00451120	€ 38.823	€ 235.243	2.349	n.v.t.	Nee
BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			45	€ 32.370	€ 32.370	47	€ 32.370	€ 32.370
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			92	€ 7.193	€ 7.193			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/15*
			77	77	0	0	0	0
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 0	Nee				
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 23.136	€ 0	1	78	7	

BZK	C94	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**		Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C94/02*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...] *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/03*	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 *Aard controle R* *Indicator: C94/04*	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en *Aard controle R* *Indicator: C94/05*	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen *Aard controle R* *Indicator: C94/06*
			1	*LAI23-03516147*	€ 0	0	0	0	€ 0
			2						
			100						
				Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling *Aard controle R* *Indicator: C94/07*	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b *Aard controle R* *Indicator: C94/08*	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen. *Aard controle R* *Indicator: C94/09*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/10*	
			1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			2						
			100						
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten		Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	
				€ 95.566	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*		
			1		€ 0		€ 0		
			100						

OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 67.827	€ 0	€ 15.268	€ 0	€ 39.722	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
		1	399	€ 0	399	€ 0		
		10						
IenW	**E3**	**Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** **Subsidieregeling sanering verkeerslawaai** Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/03*	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt *Aard controle R* *Indicator: E3/04*	Correctie over besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/05*	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: E3/06*
		1	201705203 uk	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		2	202009503	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		100						
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/07*	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/08*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/09*	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/10*	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E3/11*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E3/12*
		1	*201705203 uk*	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		2	*202009503*	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		100						

IenW	E20	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*	
			€ 0	€ 3.059.406	€ 1.529.703	Nee	
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*	
		1	101 Aanbrengen van kant- en asmarkering op fietspaden | aantal in meters	Nee	0	Totaal 3.900 m in aanvraag.	
		2	105 Verbreden van fietspaden | aantal in meters	Nee	0	Totaal 1.300 m in aanvraag.	
		3	106 Aanleg van een drempel op fietskruispunt gebiedsontsluitingsweg / erftoegangsweg | aantal in st	Nee	0	Totaal 3 st in aanvraag.	
		4	108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Ja	16	Totaal 16 st in aanvraag.	
		5	110 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraat GOW naar 30 km/uur-zone | aantal in st	Nee	2	Totaal 9 st in aanvraag.	
		6	115 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom | aantal in st	Nee	0	Totaal 3 st in aanvraag.	
		7	116 Aanleg van rijbaanscheiding door rammelstrook op asmarkering | aantal in meters	Nee	0	Totaal 1.300 m in aanvraag.	
		8	117 Het volwaardig afwaarderen van een gebiedsontsluitingsweg 50 km/uur naar een erftoegangsweg 30 km/uur | aantal in meters	Ja	1.960	Totaal 1.960 m in aanvraag.	
		9	119 Aanleg van een fietsoversteek (middeneiland), alleen bij een kruispunt | aantal in st	Nee	0	Totaal 3 st in aanvraag.	
		50					

IenW	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
			1 061980 Gemeente Dijk en Waard	IENW/BSK-2022/45611				
			2					
			20					
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
			1 061980 Gemeente Dijk en Waard	IENW/BSK-2022/45611	Nee			
			2					
			20					
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*		
			1 061980 Gemeente Dijk en Waard	IENW/BSK-2022/45611				
			2					
			20					
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*		
			1 330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h|aantal in Stuks	Nee				
			2 331 Drempel|aantal in Stuks	Nee				
			3 332 Wegversmalling|aantal in Stuks	Nee				
			4 333 As-verspringing|aantal in Stuks	Nee				
			50					
EZK	**F28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: F28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: F28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/06*
			€ 190.994	€ 18.947	€ 0	€ 33.315	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/07*					
			Nee					

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 0	€ 86.834	€ 0	-€ 83	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Nee				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr							
			Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	0	0	0		

SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*					
			€ 0	€ 0	Nee					
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*					
			€ 0	€ 0	Ja					
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05			
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*						
			€ 389.978	€ 263.671						
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*		
		1	1.1 - Onroerende zaken - Nieuw	€ 49.035	€ 49.035					
		2	1.2 - Onroerende zaken - Renova	€ 147.529	€ 147.529					
		3	1.3 - Onroerende zaken - Onderh	€ 43.709	€ 43.709					
		4	2.3 - Roerende zaken - Beheer en	€ 16.468		€ 16.468				
		5	3.1. Mengpercentage	€ 6.929			€ 6.929			
		6								
		7								
		100								

VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026		Naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	Besteding (jaar T) per onderdeel *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
			1	Lokaal Sportakkoord	€ 13.501	€ 13.501		€ 13.501	Ja
			2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 92.947	€ 117.518	€ 0	€ 117.518	Ja
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 20.770	€ 79.184	€ 0	€ 79.184	Ja
			4	Kansrijke Start	€ 15.578	€ 28.101	€ 0	€ 28.101	Ja
			5	Mentale Gezondheid	€ 7.270	€ 7.270	€ 0	€ 7.270	Ja
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 18.174	€ 18.174	€ 0	€ 18.174	Ja
			7	Valpreventie	€ 53.483	€ 5.186	€ 48.297	€ 5.186	Ja
			8	Leefomgeving	€ 10.385	€ 4.873	€ 5.512	€ 4.873	Ja
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 2.596	€ 12.177	€ 0	€ 12.177	Ja
			10	Versterken sociale basis	€ 37.906	€ 37.659	€ 247	€ 37.659	Ja
			11	Mantelzorg	€ 10.385	€ 71.152	€ 0	€ 71.152	Ja
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 10.385	€ 71.152	€ 0	€ 71.152	Ja
			13	Welzijn op recept	€ 5.712	€ 0	€ 5.712	€ 0	Ja
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 2.596	€ 2.596	€ 0	€ 2.596	Ja
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 9.243	€ 9.243	€ 0	€ 9.243	Ja

	Kopie naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*
1	Lokaal Sportakkoord	Ja
2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja
3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja
4	Kansrijke Start	Ja
5	Mentale Gezondheid	Ja
6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja
7	Valpreventie	Ja
8	Leefomgeving	Ja
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja
10	Versterken sociale basis	Ja
11	Mantelzorg	Ja
12	Eén tegen eenzaamheid	Ja
13	Welzijn op recept	Ja
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja

Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/09*
Nee

VWS	H32	**Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden**	Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/01*	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/03*		
			MEOZ23232	€ 54.493	€ 5.065		
			Naam zwembad *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/04*	Totale verlening per zwembad (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/05*	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H32/06*	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: H32/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/08*
		1	*het Baafje*	€ 54.493	€ 5.065	Nee	
		2					
		20					

VWS	H35B	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H35B/02*
			060405 Gemeente Hoorn	€ 0

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de Gemeente Heiloo

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeente Heiloo gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de gemeente Heiloo op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2023;
- de balans per 31 december 2023;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de Rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’. Wij zijn onafhankelijk van de gemeente zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 650.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 75.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's
Als onderdeel van ons proces van het identificeren van frauderisico's, evalueren wij factoren met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, het oneigenlijk toe-eigenen van activa, omkoping en corruptie. Wij hebben de frauderisicofactoren geëvalueerd om te overwegen of deze factoren een indicatie vormen voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude.

Wij hebben in onze controle elementen van onvoorspelbaarheid ingebouwd en hebben de uitkomsten van onze reguliere controlewerkzaamheden beoordeeld gericht op bevindingen die aanwijzing zijn voor fraude of het niet naleven van wet- en regelgeving. Indien daar sprake van was hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd. Wij hebben als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang risicofactoren geïdentificeerd die betrekking hebben op frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa, omkoping en corruptie. De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde werkzaamheden zijn onder meer:

- **het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt**
  Het management bevindt zich in een positie om fraude te kunnen plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen, uitgaande van een risico op doorbreking van dat proces.

- **Aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden**
  Het toetsen van significante (handmatige) transacties buiten de normale bedrijfsvoering, alsmede het beoordelen van schattingen op 'tendenties'. Dit betreft onder meer de beoordeling van schattingen, waaronder de waardering van vaste en financiële activa, onderhanden werk (grondexploitaties), debiteuren en voorzieningen. Hierbij is inbegrepen de evaluatie van significante schattingen uit het vorige boekjaar, alsmede de onderbouwing van tijdens het opstellen van de jaarrekening doorgevoerde aanpassingen.

- **Frauderisico van niet zakelijke transacties**
  De gemeente Heiloo heeft transacties die zijn te relateren aan grond en vastgoed. Dit type transacties kent naar zijn aard inherente risico's van materiële fraude. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in processen gericht op genoemde niet zakelijke transacties. Uit bovenstaande werkzaamheden kwamen geen signalen van (vermeende of vermoedde) fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bijzonderheden voortgekomen.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie
Onze verantwoordelijkheden inzake het beoordelen van de door de gemeente gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij, rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

- Het kennis nemen van de in jaarstukken opgenomen paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement, waarin het college de relatie heeft gelegd tussen de onderkende risico's, de benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen. Ten aanzien van deze analyse hebben wij overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben;
- Het vaststellen of de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen;
- Het kennis nemen van de in de begroting 2024 opgenomen paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement, waaruit geen aanvullende risico's blijken ten opzichte van de jaarrekening;
- Het inwinnen van inlichtingen bij het college van burgemeester en wethouders en het management over hun kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering en van eventuele financiële risico's die zijn ontstaan na de periode van de door de gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders verrichte werkzaamheden in het kader van het opstellen van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen bevindingen met betrekking tot de risico-inschattingen zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement in de jaarstukken 2023, alsmede in de begroting 2024. De aard en diepgang van de risicoparagrafen en risico-inschattingen achten wij vanuit de verslaggevingsvoorschriften BBV passend voor de gemeente.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, eerste lid, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten
Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met artikel 58a van het BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Bado en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:
- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening
Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en

met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het Controleprotocol 2023-2025 inclusief normenkader dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 26 februari 2024, en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing,
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de

gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Haarlem, 29 augustus 2024
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

Digitaal ondertekend door:
John Olij
August 29 2024 4:05 PM +02:00

mr. drs. J.C. Olij RA